

د ورمونت (Vermont)

د موټر چلوونکي

لارښود

2024

Phil Scott ، د ورمونت (Vermont)
ایالت والي

Joe Flynn ، د ترانسپورت اداري رئیس

Wanda Minoli ، د نقلیه وسایطو
څانگي کمیشنر

 VERMONT

د "هو" په نښه کول کولای شي یو ژوند وژغوري

د بدن د غړیو بسپنه کول ژوندونه ژغوري

کله چې تاسو د خپل جواز لپاره غوښتنه کوئ، نو تاسو به فرصت ولرئ چې یو راجسټر شوی بسپنه ورکوونکی شئ.

د "هو" ویل کولای شي یو ژوند وژغوري!

- حقیقت:** د بسپني کولو لپاره "هو" ویل به ستاسو پر طبي پاملرني اغیزه ونلري.
- حقیقت:** پر بسپنه ورکوونکي یا د هغه په کورنۍ د بسپني ترسره کولو لپاره هیڅ لګښت نشته.
- حقیقت:** ټول لوی مذهبنه د بدن د غړي او نسج بسپنه ورکولو ملاتړ کوي یا دی ته د فرد د شخصي پرېکړې په نظر گوري.
- حقیقت:** په متحده ایالاتو کې، له یو کس څخه بل کس ته پېوند کولو لپاره د بدن د غړیو او نسجونو پیر یا پلور غیرقانوني دی.

تاسو د ژوند د بسپنه کولو ځواک لرئ!

د نورو معلوماتو لپاره DonateLifeVT.org وگورئ

د موتوري نقلیه وسایطو څانګه
د روغتیا څانګه

د خپل د زده کوونکي جواز ازموينې لپاره مطالعه او په خوندي ډول موټر چلولو زده کړه زموږ د ويب د ښوونې [DriveVermont کارولو له لارې وکړئ](#). تاسو کولای شئ

[DriveVermont](#) وکاروئ ترڅو تاسو خپل د زده کوونکي جواز ازموينې لپاره مطالعه کولو پر مهال د سرک قواعد او په خوندي ډول موټر چلولو څرنگوالی زده کړئ. تاسو همدارنگه کولای شئ ومومئ چې د خپلي لیکلي یا د سرک ازموينې څخه د مخه پر څه باندې پوهېدو ته اړتیا لرئ.

تاسو به [DriveVermont](#) د ګټورو عکسونو او ویديويگانو څخه ډک ومومئ. ښکېلونکي پوښتنې به له تاسو سره

د هغه څه په اړه ستاسو د خپل ځان په ازمایلو کې مرسته وکړي کوم څه چې تاسو زده کړي دي. د ښوونې بشپړولو وروسته، تاسو کولای شئ یوه تمریني ازموینه ورکړئ چې له هغې اصلي ازموينې سره به ورته وي چې تاسو به یې ورکوئ.

د خپل جواز لپاره د مطالعي پیل کولو او په خوندي ډول د موټر چلولو د زده کولو لپاره dmv.vermont.gov وګورئ.

د نقلیه وسایطو څانګه (The Department of Motor Vehicles) د خدمتونو، پروګرامونو، فعالیتونو یا کارموندني چمتو کولو کې د معلولیت لرونکو اشخاصو سره تبعیض نه کوي.

د نقلیه وسایطو څانګه به په هغه صورت کې مناسبې اسانتیاوې چمتو کړي کله چې د یو کس معلولیت د زده کوونکي جواز یا د موټر چلولو جواز ترلاسه کولو لپاره پر وړاندې شویو معلوماتو پوهېدو کې د پام وړ مداخله کوي.

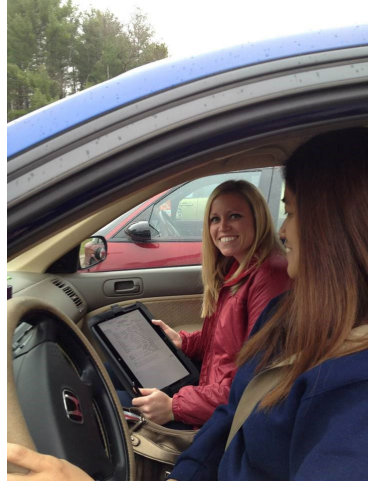
که چیرته، د بېلګې په توګه، ستاسو معلولیت د لیکلي ژبې لوستلو او پرې پوهېدو وړتیا محدودوي، تاسو کولای شئ د دې لارښود غړیز یا آنلاین تعاملی ډولونه ترلاسه کړئ کوم چې زموږ په وېبپاڼه کې شتون لري. که تاسو احساس کوئ چې د نقلیه وسایطو څانګې تاسو ته ستاسو د معلولیت لپاره مناسبې اسانتیاوې نه دي چمتو کړي، نو تاسو کولای شئ 800.416.2010 شمېرې ته تېلېفون کولو له لارې د ورمونت بشري حقونو کمیسیون (Vermont Human Rights Commission) ته شکایت ثبت کړئ.

که تاسو د لوستلو ستونزه لرئ یا داسې یو معلولیت لرئ چې ستاسو د لوستلو د وړتیا مخنیوی کوي، نو موږ ته هغه وخت کې خبر راکړئ کله چې تاسو خپله لیدنه مهالوېش کوئ. موږ به ستاسو د اړتیاوو پوره کولو کې د اسانتیا چمتو کولو لپاره له تاسو سره کار وکړو.

د زده کوونکي د جواز ازموینه اوس زموږ په دفتر کې نه اخیستل کېږي. دا یوه آنلاین ازموینه ده چې زموږ په وېب پاڼه mydmv.vermont.gov کې شتون لري.

د کمیشنر له لوري د خونديتوب پیغام

د زده کوونکي جواز یاد موټر چلولو جواز تر لاسه کولو لپاره ستاسو پرېکړه د ژوند تر ټولو لویو ټولنیزو مسوولیتونو څخه یو مسوولیت رامنځته کوي. تاسو ژمن یاست چې: خوندي چلېدونکی موټر وساتئ چې د ورمونټ د شین کوربزو گازونو د اخراج معیارونه پوره کوي، چې سفر کوونکو او موټر ته د زیان رسېدلو بیمه ولری، تل د سرک مقرراتو اطاعت وکړئ، او داسې عادتونه غوره کړئ چې د موټر چلولو پر مهال د توجه د منحرف کېدو مخنیوی کوي.

د موټرو ټکرونه په روغتون کې بستر کېدو او د ټپي کېدلو له امله د مړینې لوی لامل دی. د هر عمر خلک اغیزمن کېږي، که دوی موټر چلوونکي وي، مسافر وي، یا له دې ټکرونو څخه د زیانمن شوي کس د کورنۍ غړی وي.

د جواز درلودل یو امتیاز دی؛ کوم چې ستاسو د موټر چلولو مهارتونه په داسې طریقه څرګندولو له لارې تر لاسه کولای شئ چې دا ټیټي چې تاسو یو ښه او خوندي موټر چلوونکی یاست.

د دغې امتیاز ساتل دي ته اړتیا لري چې تاسو په خوندي او مسوولانه ډول موټر چلولو ته دوام ورکړئ.

موږ به هڅه وکړو چې ستاسو د موټر چلولو ازموینه یوه مثبتې تجربه جوړه کړو، سره د دې چې موږ د ازموینې په تړاو اندېښنې لرو.

په یاد ولری چې تاسو لویه لار له بل هر چا سره شریکوئ. د توجه له منحرف کېدلو څخه ځان وساتئ او په خوندي ډول موټر وچلوئ.

Wanda L. Minoli

Wanda Minoli کمیشنر

دا لارښود د ورمونټ د نقلیه وسایطو څانګې لخوا جوړ شوی او په ورمونټ کې چاپ شوی. مهرباني وکړئ د دې لارښود بېرته ورکولو یا بل راتلونکي موټر چلوونکي ته د سپارلو له لارې ایالتي حکومت سره د لګښت په کمولو کې مرسته وکړئ.

نشئ کولای دا لارښود د ازموینې په جریان کې وکاروئ

- 1 څپرکی - عمومي معلومات 5
- 2 څپرکی: څنگه به خپل جواز له لاسه ورکړو..... 7
- 3 څپرکی - د هويت ثبوت 8
- 4 څپرکی - د جواز عمومي معلومات 12
- د زده کوونکو د اجازې په اړه پوښتنې او ځوابونه 12
- د کم عمره موټر چلوونکو جوازونو په اړه پوښتنې او ځوابونه 13
- د موټر چلولو جوازونو په اړه پوښتنې او ځوابونه 16
- 5 څپرکی - د فارغ شوي موټر چلوونکي د جواز پروگرام 20
- 6 څپرکی - فيسونه، نوي کول او بدلول 23
- 7 څپرکی - په خوندي ډول موټر چلول او ستاسو جواز لپاره مطالعه کول 25
- څنگه به په خوندي ډول موټر چلوو 25
- ستاسو د موټر پارک کول 29
- څلور لاري 29
- د پوليسو تمځايونه 30
- د بيړني حالت له امله درېدلو موټرو څخه په خوندي واټن کي تېرېدل 31
- د ترافيک څراغونه، د سرک نښي، او د لويي لاري نښاني 31
- د سرک نښي 32
- د سرک شريکول 37
- د موټر چلولو لپاره خطر لرونکي حالتونه 46
- د ايالتونو تر مينځ موټر چلول 50
- د نشي په حالت کي موټر چلول 52
- د توجه پرته موټر چلول 54
- د سرک (مهارتونو) ازموينه 56
- 8 څپرکی - د ټکو سيستم 64
- 9 څپرکی - د موټر مالکيت 65
- 10 څپرکی - د سوداگريزو موټرونو د چلوني جواز 70
- 11 څپرکی - معلوليت لرونکي کسان 71
- 12 څپرکی - والدين يا سرپرستان 73

د ورمونټ (Vermont) ايالت رخصتي

د جنوري 1	د نوي کال ورځ
د جنوري 3مه دوشنبه	د Martin Luther King, Jr ورځ
د فبروري 3مه دوشنبه	د ولسمشر ورځ
د مارچ 1سه شنبه	د بنار غونډې ورځ
په مې کې وروستی دوشنبه	د يادونې ورځ
د جولای 4مه	د خپلواکۍ ورځ
د اگست 16مه	د Bennington جنگ ورځ
په سپټمبر کې لومړی دوشنبه	د کاريگر ورځ
د نومبر 11مه	د پخوانيو پوځيانو ورځ
په نومبر کې 4مه پنجشنبه	د شکراني ورځ
د شکراني ورځې څخه وروسته جمعه	د شکراني له ورځې وروسته ورځ
د ډسمبر 25مه	د کرسمس ورځ

په پورتنیو نېټو کې، او لاندي په گوته شويو د لمانځل کېدو ورځو کې ټول دفترونه بند وي.

هغه يوه رخصتي چې د شنبې په ورځ راځي بايد د مخکېنې جمعې په ورځ ولمانځل شي. هغه يوه رخصتي چې د بکشنبې په ورځ راځي بايد په ورپسې دوشنبه ولمانځل شي.

يو ازموینه اخيستونکی ممکن د سرک ازموينې له امله تل شتون ونلري. مهرباني وکړئ صبر وکړئ. يو ازموينه اخيستونکی څومره ژر چې امکان ولري، له تاسو سره به مرسته وکړي.

ځينې وختونه ممکن د خراب سړک حالتونو له امله د موټر چلولو ازموينې لغوه کول يا خنډول اړين وي. د اړتيا په صورت کې د بيامهالوېش کولو لپاره 802.828.2000 ته زنگ ووهئ يا mydmv.vermont.gov ته مراجعه وکړئ.

د لارښود چمتو کونکی:

Department of Motor Vehicles

120 State Street
Montpelier, Vermont 05603-0001
dmv.vermont.gov

Saint Johnsbury

Caledonia County Green
Mtn Mall,
1998 Memorial Dr

Bennington

Bennington County 530
Main St

Dummerston

Windham County
AOT District #2 Office, Route
5

South Burlington

Chittenden County 4
Market Street

Montpelier

Washington County - Main Office
120 State Street

Springfield

Windsor County
100 Mineral St, Suite 103

Newport

Orleans County
100 Main Street

Rutland

Rutland County
101 State Place

Saint Albans

Franklin County 27
Fisher Pond Rd

White River Junction

Windsor County 221
Beswick Drive

د دفتر ټولې ليدني يوازي د ليدزمني له لاري دي.
د ليدزمني مهالوېش كولو لپاره mydmv.vermont.gov وگورئ،
يا 888.970.0357 ته زنگ ووهئ

اړيکه ونيسي

dmv.vermont.gov/contact
facebook.com/VermontDMV

802.828.2000

888 99-VERMONT (888-998-3766)

د اورېدلو ستونزه لرونكي 711 ډايل كړئ

2 څپرکی - تاسو به خپل جواز څنگه له لاسه ورکړئ

تاسو څنگه کولای شئ خپل جواز یا د موټر چلولو امتیاز له لاسه ورکړئ؟

7 V.S.A. § 656 - د کوچنیانو لخوا د عمر ناسم څرگندول، د شرابو اخیستل، درلودل، یا مصرف کول یې؛ لومړی جرم؛ مدنی سرغړونه

که نیول شوي یاست او د جرمي ټکټ درکړل شوی وي، نو تاسو به اړتیا ولرئ چې د ورومونت د محکمې دمخه اصلاح کولو اداري (Vermont Court Diversion) د الکول پر وړاندې د تنکیو حیواناتو د خونديتوب پروگرام (Teen Alcohol Safety Program (TASP)) سره اړیکه ونیسئ (د 15 ورځو په اوږدو کې د محکمې دمخه اصلاح کولو اداري بورډ سره اړیکه نیولو کې پاتې راتلل به د قضایي محکمې ته د قضیې راجع کېدلو لامل شي، په دې صورت کې که چېرته د سرغړونې لپاره مسؤل وگنل شي نو دغه کس به د \$300.00 جریمې او د یاد کس د موټر چلولو جواز 90 ورځو لپاره تعلیق سره محکوم شي، او ممکن د بیمې نرخونه په لویه کچه ډېرېدلو سره مخ شي) او د الکول ناوره گټه اخیستنې ارزونې کې برخه واخلي، د سلاکار وړاندیزونه او نورې اړتیاوې تعقیب کړئ. دا ټولې برنامې اضافي لگښتونه ته اړتیا لري. سربېره پر دې، که تاسو د TASP یا نورو د محکمې د مخه اصلاح کولو اداري د اړتیاوو بشپړولو کې پاتې راغلی، نو ستاسو د موټر چلولو جواز یا امتیاز به وځنډول شي. د جواز بیرته بیا رغولو لپاره به د DMV اضافي فیسونه ستاسو لخوا د اداینې وړ وي.

23 V.S.A. § 202 - په غوښتنلیک کې د خپل خان په ځای بل څوک څرگندول، یا ناسمه څرگندونه کولو کې د یوه غوښتنلیک سپارونکي سره مرسته کول

یو څوک چې په ناسم ډول د موټر چلونې یا زده کوونکي جواز لپاره غوښتنلیک کې، یا د موټر نه چلوونکي پیژندنې کارت لپاره غوښتنلیک کې، یا د موټر راجسټر کولو، او یا په ناهمواره ځمکه د چلېدو وړ کوچني موټر، د اوږدې موټر یا انجن لرونکي کښتۍ راجسټر کولو، یا د کښتۍ مجاز کولو غوښتنلیک کې د خان په ځای بل څوک څرگندوي، یا څوک چې د ناسمې څرگندونې له لارې د موټر چلولو جواز ترلاسه کوي، یا څوک چې د ناسمې څرگندونې له لارې د زده کوونکي جواز یا د موټر نه چلوونکي د پیژندنې کارت ترلاسه کوي، یا څوک چې د ناسمې څرگندونې له لارې د موټر راجسټریشن یا د کوم بل ډول موټر یا کښتۍ لپاره راجسټریشن ترلاسه کوي، یا څوک چې د موټر چلوونکي جواز لپاره غوښتنلیک کې، یا د زده کوونکي جواز یا د موټر نه چلوونکي د پیژندنې کارت لپاره غوښتنلیک کې، یا د موټر راجسټر کولو غوښتنلیک کې، یا د کوم بل ډول موټر یا کښتۍ لپاره راجسټر کولو غوښتنلیک کې یو فرضي نوم یا داسې نوم کاروي چې د هغه یا هغې خپل نوم نه وي، یا څوک چې له پوهې سره ورته جواز، پرمټ، راجسټریشن یا د موټر نه چلوونکي د پیژندنې کارت ترلاسه کولو کې د ورته غوښتنلیک سپارونکي عمر یا پیژندنې په اړه د ناسمې څرگندونې له لارې د غوښتنلیک سپارونکي سره مرسته کوي، نو دغه کس به د اعظمي حد \$1,000 پورې جریمه کیږي یا د اعظمي حد دوه کلونو لپاره به زنداني کیږي، یا به په دغه دواړو سزاگانو محکوم کیږي او د 90 ورځو لپاره به یې د موټر چلولو جواز یا امتیاز ځنډول کیږي.

د ستونزې درلودونکي موټر چلوونکي په گوته کولو سیستم

د زده کوونکي جواز، د کم عمره موټر چلوونکي جواز یا د موټر چلوونکي جواز لپاره غوښتنلیک وروسته، د ستونزې درلودونکي موټر چلوونکي په گوته کولو ملي سیستم (PDPS) به پلټنه وشي. که چېرې د PDPS پلټنې پایلې په گوته کړي چې تاسو په بل ایالت کې د موټر چلولو څخه تعلیق شوي، لري کرل شوي، رد شوي، یا لغوه شوي یاست، نو د ورومونت موټر چلونې جواز، د زده کوونکي جواز یا د کم عمره موټر چلوونکي جواز صادرېدلو څخه به تاسو رد کرل شئ تر هغه چې مورثیوت ترلاسه کړو چې په دغه ایالت کې تاسو ته بیرته جواز درکړل شوی یا کلیئر شوي یاست. که تاسو په بل ایالت کې د موټر چلولو څخه تعلیق شوي، لري کرل شوي، رد شوي، یا لغوه شوي یاست، نو ممکن ستاسو ازموینه ترسره نه شي یا د موټر چلولو جواز ترلاسه نه کړئ.

3 څپرکی - د هويت ثبتو

تاسو به د لاندې 4 کټگوريو څخه هر يو لپاره اسنادو ته اړتيا ولری:

1. هويت او د زېږېدنې نېټه
2. د ټولنيز امنيت معلومات
3. د ورمونټ استوګنځۍ او اوسنۍ پته
4. په متحده ايالاتو کې قانون سره سم وضعيت (يو ازى د حقيقي پيژندنې (Real ID) او EDL لپاره اړين دی)

يادښت:

- == اسناد بايد اصلي وي، يا داسې کاپي چې د صادر وونکي اداري لخوا تصديق شوي وي. کاپي شوي يا فکس شوي اسناد به ونه منل شي.
- == اسناد د بېيار تمنت لخوا د بيا کتنې او تصويب تابع دي. کېدای شي اضافي معلوماتو ته اړتيا وي.
- == په ځينو مواردو کې، د اسنادو تصويب ممکن په ورته ورځ ونه شي او ممکن يو بل ځل ليدنې ته اړتيا ولري.
- == د نقلیه وسایطو ځانګې (DMV) ته چمتو شوي اصلي اسناد به غوښتنلیک سپارونکي ته بېرته ورکړل شي او ممکن انځور تری واخیستل شي او په خوندي ډیټابیس کې ذخیره کړل شي.
- == که ستاسو نوم د هغه نوم څخه توپیر ولري چې ستاسو په اسنادو کې ښودل شوی، نو تاسو باید د قانوني بدلون ثبوت چمتو کړئ (د واده سند، د طلاق حکم، د محکمې حکم، او نور).

هويت او د زېږېدنې نېټه:

باید له لاندې مواردو څخه يو چمتو کړئ:

- == معتبر پاسپورت، چې د اعتبار موده يې پای ته نه وي رسېدلې
- == د غوښتنلیک سپارونکي د زيرون، واده، په زويتوب/لورتوب نيولو، يا د طلاق تصديق شوی ریکارډ، پشمول د ژباړې اړتيا وي
- == د متحده ايالاتو د بهرنيو چارو وزارت لخوا صادر شوی د قونسلګرۍ لخوا له هيواد څخه بهر کې د زيرون راپور (CRBA (فورمه FS-240، DS-1350 يا FS-545
- == Mexico، Guatemala حکومت (يا کوم بل حکومت چې د پرته کولو وړ امنيتي معيارونه او پروتوکولونه لري، لکه څنګه چې د کميشنر لخوا ټاکل شوي) لخوا صادر شوی د قونسلګرۍ لخوا د پېژندنې معتبر سند
- == د دايمي اوسيدونکي معتبر کارت، چې د اعتبار موده يې پای ته نه وي رسېدلې (Permanent Resident Card (فورمه I-551))
- == د DHS لخوا صادر شوی د طبيعي کيدو (يعني د بل هيواد کس د U.S. تبعه کېدو) سند (N-550 فورمه يا N-570 فورمه)
- == د DHS لخوا صادر شوی د تابعيت سند (N-560 فورمه يا N-561 فورمه)
- == د CFR 6 د 37 برخې لخوا رامېنځته شوي معيارونو سره سم صادر شوی د Real ID موټر چلولو جواز يا د پېژندنې کارت
- == که چيرې په جواز کې نوم د هغه نوم پرته بل وي چې په لومړني اصلي سند کې ښودل شوی (د بيلګې په توګه د واده، په زويتوب/لورتوب نيولو، د محکمې حکم، يا بل څه ميکانيزم له لارې بدل شوی وي چې د ايالت قانون يا مقرراتو يې اجازه ورکړې وي)، نو د محکمې، دولتي ادارې، يا د کميشنر لخوا ټاکل شوي بلې يوې ادارې لخوا صادر شويو اسنادو ښودلو له لارې د نوم بدلون د شواهدو وړاندې کول اړين دي. DMV به د وړاندې شويو اسنادو کاپي وساتي او د اصلي سرچينې اسنادو کې د ثبت شوي نوم او د بدل شوي نوم دواړو ریکارډ به وساتي.

يادښت: کېدای شي د DMV په صلاحديد د اضافي اسنادو غوښتنه وشي که چيرې سپارل شوي اسناد شکمن وي يا داسې دليل شتون ولري چې باور وشي چې دغه شخص هغه څوک نه دی چې دا اسناد يې ادعا کوي. د موټر چلولو جواز اداري کارمندان به پرېکړه وکړي چې ايا د دې لېست

څخه چمتو شوي اسناد مستند، د اعتبار او د منلو وړ دي او که نه. د اسنادو کاپي او فکسونه به ونه منل شي.

د موټر چلونې پرمختللي جواز (EDL) (Enhanced Driver's License) د متحده ايالاتو د تابعيت ثبوت ته اړتيا لري:

د متحده ايالاتو اتباع چې له کاناډا، مکسيکو، کاريبيين يا برمودا څخه د ځمکې يا بحر له لارې بيرته راستنيري، مکلف دي چې د متحده ايالاتو پاسپورټ، د متحده ايالاتو د پاسپورټ کارت يا د موټر چلولو پرمختللي جواز (Enhanced Driver's License) (EDL) ونييي. EDL د هويت ثبوت، SSN او د ورمونټ د استوگنې پر ثبوت سربيره د متحده ايالاتو د تابعيت ثبوت ته اړتيا لري.

د ټولنيز امنيت معلومات

تاسو بايد خپل د ټولنيز امنيت کارت يا د ټولنيز امنيت ادارې لخوا يو داسې ليک وړاندي کړئ چې هغه په گوته کوي چې تاسو د ټولنيز امنيت شمېرې (SSN) د ترلاسه کولو مستحق نه ياست.

که ستاسو د ټولنيز امنيت کارت شتون ونلري، نو لاندې فورمو څخه يوه ممکن د هغې په ځای کې وکارول شي:

== د W-2 فورمه،

== د SSA-1099 فورمه،

== د معاش ريکارډ چې نوم او SSN (لېرنر لېزه وروستی 4 عددونه) ښيي.

سم شوي معلومات / د نوم بدلون

ستاسو نوم بايد د ټولنيز امنيت ادارې سره تصديق شي. که تاسو اړتيا لرئ د ټولنيز امنيت ادارې کې معلومات سم يا نوي کړئ، نو دا د DMV څخه ليدو دمخه ترسره کړئ. تاسو بايد خپل نوی شوی ټولنيز امنيت کارت له ځان سره راوړئ کله چې په خپل نوي نوم سره سمون شوي موټر چلونې جواز يا ID کارت لپاره غوښتنه کوئ. د دې کولو څرنگوالي په اړه د معلوماتو لپاره socialsecurity.gov وگورئ.

د ټولنيز امنيت کارت بدلون

د ټولنيز امنيت اداره د ټولنيز امنيت آنلاين پورټل له لارې د ورمونټ اوسېدونکو لپاره آنلاين خدمات وړاندي کوي. دا خلکو ته اجازه ورکوي چې له خپل کور يا دفتر څخه په ارامۍ سره د SSN کارت بدل کړي، پرته له دې چې د ټولنيز امنيت دفتر ته د سفر کولو اړتيا ولري. دا چې دغه کار څنگه ترسره کړئ، په دې اړه د معلوماتو لپاره socialsecurity.gov ته مراجعه وکړئ.

بهرنی اتباع

که تاسو لنډمهاله بهرنی تبعه ياست چې د دندې لپاره اجازه نه لرئ، نو تاسو اړتيا لرئ چې د ټولنيز امنيت له ادارې څخه اسناد وړاندي کړئ چې تايبډوي تاسو SSN نلري. د ورمونټ DMV به ستاسو د USCIS شمېره تايبډ کړي. د ورمونټ DMV به د موټر چلولو جواز يا ID صادر نکړي که تاسو له 30 ورځو لږه د قانوني شتون پاتې کېدو موده لرئ. د ورمونټ DMV به په بريښنايي ډول ستاسو نوم، د زيږون نېټه او SSN د ټولنيز امنيت ادارې سره تايبډ کړي. له ځنډ څخه د مخنيوي لپاره ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو سند اوسمهاله او دقيق دی.

د ورمونټ استوګنځی او اوسنی پته

د ورمونټ نوي موټر چلولو جواز، پرمختللی د موټر چلولو جواز، د زده کوونکي جواز، د موټر نه چلوونکي ID، یا د سوداګریز موټر چلوونکي جواز غوښتنلیک سپارونکی باید په ورمونټ کې د استوګنې ثبوت وړاندې کړي. سربیره پر دې، هغه غوښتونکي چې له ایالت څخه بهر فزیکي پته لري، اړ دي چې د پورته اسنادو څخه د کوم یوه نوي کولو پر وخت په ورمونټ کې استوګنځی ثابت کړي.

د استوګنې پته چې تاسو یې وړاندې کوئ باید د کوڅې یا لوی سرک پته وي. دا ممکن د پوسته خونې بکس نه وي. په هغو سیمو کې چې د کوڅې نوم او شمېره نه وي ټاکل شوی، د پتي هغه رسم د منلو وړ دی کوم چې د متحده ایالاتو د پوستي خدماتو لخوا کارول کېږي. تاسو کولای شئ د پوسته خونې بکس د خپلې پوستې پتي په توګه وکاروئ.

که چیرې لیک د کوڅې په پته تر لاسه کېږي:

□ دوه لیکونه چې اوسنی نوم او د کوڅې پته لري.

که چیرې پوست يعني ډاک د کوڅې په پته نه تر لاسه کېږي، نو لاندې مواردو څخه دوه (2) چمتو کړئ چې د سرک پته ښيي:

■ د برېښنا یا تلیفون بل (چې د خدمت پته باید پکې شته وي).

■ د ملکیت د مالېي بل چې فزیکي موقعیت پکې شته وي.

■ د کرایي یا د ځمکې د مالکیت بیانیه.

■ ورمونټ EBT (د کټو د برېښنايي لېږد) کارت یا د ورمونټ AIM (د معلوماتو پرمختللي مدیریت) پیژندنې کارت.

■ د کور مالکینو / کرایه کوونکو بېمه (پالیسي) / ادعا ثبوت.

■ که چیرې غوښتونکي له نورو سره اوسېږي او خپلې د کوڅې په پته هېڅ پوست یا ډاک نه تر لاسه کوي نو:

■ د ورمونټ استوګنې تصدیق بشپړ کړئ او له غوښتنلیک سره یې وسپارئ.

د متحده ایالاتو پوځیان، اوسنی پوځیان

■ که په ورمونټ کې ژوند کوئ، نو پورته موارد وګورئ.

■ که چیرې له ایالت څخه بهر اوسېږئ، نو پوځي ID او په پوځي سوابقو کې د دې ثبوت چې ورمونټ د دوی استوګنځی دی، لکه د رخصتۍ او عاید بیانیه یا امرونه.

کوچنیان

■ د ورمونټ د استوګنې تصدیق او د مور یا پلار يعني د استوګنې له پورته اسنادو څخه یو (1) سند.

■ له غوښتونکي سره د والدینو/سرپرست د خپلولی ثبوت.

د ورمونټ زده کوونکي جواز لپاره د استوګنې اړتیاوې

د ورمونټ استوګنې ثابتولو لپاره، غوښتونکي باید له پورته ذکر شویو اسنادو څخه یو سند دپیارتمنت ته وړاندې کړي. که غوښتونکي کوچنی وي، نو والدین/سرپرست به اړ وي چې د استوګنې اسنادو څخه یو وړاندې کړي.

که غوښتونکي د ورمونټ اوسېدونکي نه وي، نو هغه ممکن یوازې د موټر چلوونکي د زده کړې او روزنې کورس کې د ګډون لپاره د ورمونټ زده کوونکي جواز تر لاسه کړي. غوښتونکي باید دپیارتمنت ته له لاندې څخه یو وړاندې کړي:

■ د ښوونځي لارښود مشاور څخه یو لیک چې دا بیان کوي چې زده کوونکي/غوښتونکي باید د موټر چلولو زده کړې کورس کې شامل شي، یا

== د موټر چلونکو د زده کړې ښوونځي څخه یو لیک چې دا ښيي چې غوښتونکی/زده کوونکی په یوه ټولګي کې ثبت شوی.

په متحده ایالاتو کې قانون سره سم وضعیت (یوازې د اصلي ID یعنی Real ID او EDL لپاره اړین دی)

په ډېری حالتونو کې، د هويت او زیږون نېټې ثبوت لپاره اړین اسناد به په متحده ایالاتو کې قانوني وضعیت هم رامینځته کړي. بهرنی اتباع باید پاسپورټ او ویزه، د بهرنیو د راجسټریشن رسید کارت (ګرین کارت)، یا د تفتیش او کاپي کولو لپاره د قانوني شتون بل ثبوت وړاندې کړي.

د ورمونټ DMV د متحده ایالاتو د کورني امنیت وزارت پروګرام کاروي چې د حقونو لپاره د بهرنیو سیستماتیک تایید (SAVE) په نوم پېژندل کېږي، تر څو د متحده ایالاتو د کورني امنیت وزارت یا د متحده ایالاتو د تابعیت او کډوالی خدمتونو لخوا صادر شوي د کډوالی اسناد په برېښنايي ډول تایید کړي.

== که چېرې د پرمختللي جواز (EDL) لپاره غوښتنه کوئ نو د متحده ایالاتو د تابعیت ثبوت اړین دی.
== د قانوني وضعیت د ثبوت باید لږترلږه 30 ورځې پاتې وي.

د موټر چلونکي د امتیاز کارت

د موټر چلولو امتیاز کارت د ورمونټ یو جواز یا اجازه ده چې له Real ID سره سمون نلري.

د موټر چلولو امتیاز کارت د هر هغه چا لپاره شتون لري څوک چې د ورمونټ اوسیدونکی وي. د DPC صادرول د قانوني شتون یا د متحده ایالاتو تابعیت ثبوت ته اړتیا نلري.

پخپله ټاکل شوي تشریح کوونکي

لاندې د ورمونټ د موټر چلونې جواز یا موټر نه چلونکي د پېژندنې کارت لپاره پخپله ټاکل شوي تشریح کوونکي دي.

== لوړوالی

== وزن

== د سترګو رنگ

== جنس

غوښتونکي د ورمونټ یا فدرالي قانون لاندې اړ ندي چې داسې اسناد وړاندې کړي چې هغه معلومات تایید کړي چې دوی یې د دې مواردو په اړه وړاندې کوي.

جوازونه

که تاسو په ورمونټ کې ژوند کوئ او په ورمونټ کې د موټر چلولو پلان لرئ، نو تاسو باید د ورمونټ موټر چلولو جواز ترلاسه کوئ. هغه څوک چې له بل ځای څخه هم د هغه ایالت لخوا صادر شوي د اعتبار وړ جواز سره دې ایالت ته راغلي وي، باید ایالت ته د راتللو په 60 ورځو کې دننه د ورمونټ جواز ترلاسه کړي.

له ایالتي او فدرالي قانون سره سم، هر څوک چې له بل ایالت څخه د سوداګریز موټر چلولو جواز ولري، باید په ورمونټ کې د استوګنې برابرولو 30 ورځو کې دننه د خپل سوداګریز موټر چلولو جواز انتقال کړي.

د جواز ورکولو اقدام موټر چلولو یو امتیاز ګرځوي، او د جواز لرلو لپاره اړتیا ده چې تاسو د قانون په حدودو کې موټر وچلوئ او د لویې لارې له ټولو کاروونکو سره د بایسکل چلوونکو، موټر سايکل چلوونکو او پلي ګرځېدونکو کسانو په ګډون په درناوي او پام سره چلند وکړئ.

د نورو په ژوند باندې ستاسو اثر خورا پراخه دی، او همدارنګه ستاسو مسؤلیت دی کله چې تاسو د یو موټر د چلوونکي په سیت کېښئ. د جواز ازموینه ستاسو پوهه او مهارتونه ازمايي. دا ستاسو مسؤلیت دی چې په خوندي ډول او مسؤلیت سره موټر وچلوئ.

د جوازونو ډولونه

- د زده کوونکي اجازه
- د موټر چلولو جواز
- د کم عمره موټر چلوونکي جواز
- د سوداګریز موټر چلولو جواز (CDL)
- پرمختللی د موټر چلولو جواز (EDL)
- د موټر چلوونکي د امتیاز کارت

د زده کوونکي د جواز په اړه پوښتني او ځوابونه

څوک د زده کوونکي جواز ته اړتیا لري؟

که تاسو د ورمونټ اوسېدونکي یاست او غواړئ په ورمونټ کې موټر وچلوئ، نو تاسو باید د ورمونټ زده کوونکي جواز ترلاسه کوئ. د دې ازموینې لپاره تاسو باید لږ تر لږه 15 کلن وئ. د بل ایالت اوسېدونکي چې د ورمونټ موټر چلوونکي زده کړي او روزنې کورس کې یې نوم لیکنه شوي وي، هم کولای شي د ورمونټ زده کوونکي جواز ترلاسه کړي (له بنسټونو څخه به یو لیک اړین وي چې د نوم لیکنې تایید وکړي).

زه باید د زده کوونکي جواز ترلاسه کولو لپاره څه وکړم؟

1. که تاسو 15، 16 یا 17 کلن یاست، تاسو د خپل مور یا پلار یا قانوني سرپرست اجازې ته اړتیا لرئ (پرته له دې چې تاسو یو آزاد شوی ماشوم یاست). مخکې له دې چې وکولای شئ ازموینه ورکړئ، یو له والدینو یا قانوني سرپرست باید درخواست لاسلیک کړي. که تاسو بهرني زده کوونکي یاست، تاسو ممکن **د بهرني زده کوونکي د والدینو لخوا واک ورکولو فورمه** (VL-036) ترلاسه کوئ کومه چې باید د والدینو یا قانوني سرپرست لخوا لاسلیک شي. کوربه مور یا پلار یې نشي لاسلیک کولای.

2. ستاسو جواز به وروسته له هغه صادر شي کله چې تاسو د جواز آنلاین ازموینه ورکړئ او اړین فیسونه تادیه کوئ.

د زده کوونکي جواز غوښتنې لپاره، له 18 کلونو څخه کم عمر لرونکي کس باید په تېرو دوه (2) کلونو کې د موټر چلولو ریکارډ "پاک" ساتلی وي. که تاسو کومو خبرداريو، تعلیقونو، یا لغوه کېدلو سره مخ شوي یاست، نو له DMV سره اړیکه ونیسئ ځکه چې تاسو ممکن د یوې اضافي مودې لپاره انتظار کولو ته اړتیا ولرئ.

زه د زده کوونکي له جواز سره کله او چیرې موټر چلولای شم؟

د زده کوونکي له معتبر جواز سره، تاسو کولای شئ هر چیرې، هر وخت په ورومونت کې موټر وچلوئ، که چیرې جواز لرونکي او معلولیت نه لرونکي مور پلار یا سرپرست، یا جواز لرونکي یا تصدیق شوی او معلولیت نه لرونکي د موټر چلولو زده کړې بشوونکي یا جواز لرونکي او معلولیت نه لرونکي 25 کلن یا ډېر عمر لرونکي شخص په مخکیني سبټ کې د سره شتون ولري. په کوم بل ایالت کې د موټر چلولو دمخه، تاسو باید د دغه ایالت د نقلیه وسایطو څانګې یا قانون پلي کوونکي ادارې سره اړیکه ونیسئ؛ تر څو معلومه کړئ چې آیا د ورومونت زده کوونکي جواز سره په دغه ایالت کې موټر چلولو قانوني دي او که نه.

د کم عمره اشخاصو د موټر چلونې جوازونو په اړه پوښتنې او ځوابونه

څوک کولای شي د کم عمره اشخاصو د موټر چلونې جواز ترلاسه کړي؟

یو شخص باید د کم عمره اشخاصو د موټر چلونې جواز ترلاسه کولو دمخه د شپږ (6) میاشتو مودې لپاره د زده کوونکي اجازې اړوند خیرداري، تعلیق یا رد کېدلو پرته د موټر چلولو ریکارډ پاک ساتلی وي.

یو فرد باید لږترلږه د یو (1) کال لپاره د زده کوونکي جواز ولري مخکې لدې چې د کم عمره اشخاصو د موټر چلونې جواز ترلاسه کړي.

د کم عمره اشخاصو د موټر چلونې جواز د 16 یا 17 کلونو عمر لرونکو هغو اشخاصو ته صادرېږي چې په اړینه ازموینه کې بریالي شي. ستاسو مور یا پلار او یا قانوني سرپرست باید تاسو ته د ازموینې اجازې درکولو لپاره ستاسو غوښتنلیک لاسلیک کړي.

د جواز ترلاسه کولو دمخه، ټول 16 او 17 کلن کسانو باید د ایالت لخوا تصویب شوی د موټر چلونکي تعلیم او روزنې کورس پای ته رسولی وي چې پکې 30 ساعته د ټولګي زده کړې، 6 ساعته د موټر چلولو عملي روزنه او 6 ساعته مشاهده شامله ده. د ورومونت د بشوونې او روزنې ادارې د موټر چلوونکو د تعلیم څانګه په عالي لېسو کې د موټر چلولو زده کړې کورسونو څارنه کوي. د ورومونت د موټر چلونکي د روزنې سوداګریز بشوونځي هم شتون لري چې د موټر چلوونکو د روزنې کورسونه وړاندې کوي. پر پورته ذکر شویو ساعتونو سربیره، تاسو باید د موټر چلولو 40 ساعته تمرین بشپړ کړئ، چې پکې لږترلږه 10 ساعته د شپې موټر چلول شامل وي. د لمر پرېواتو 30 دقیقې وروسته څخه د لمر ختو 30 دقیقې دمخه پورې وخت کې موټر چلول د شپې موټر چلول ګڼل کېږي.

زه د کم عمره دریاوړ جواز ترلاسه کولو لپاره څه ته اړتیا لرم؟

1. د ورومونت د موټر چلولو د زده کوونکي جواز چې د اعتبار موده یې پای ته نه وي رسېدلې. یو شخص ممکن د سړک ازموینه ورکړي که چیرې د هغه د زده کوونکي جواز له 3 کلونو څخه مخکې پای ته نه وي رسېدلې او د ازموینې دمخه نوی شوی وي. که چیرې دا د 3 کلونو څخه ډېر وخت مخکې پای ته رسېدلې وي، نو د سړک ازموینې ورکولو دمخه په یه لیکلې بڼه ازموینې ورکولو ته اړتیا وي.

2. د موټر چلونکي د زده کړې کورس په بریالیتوب سره بشپړول چې د ورومونت د تعلیم ادارې یا د ورومونت د نقلیه وسایطو څانګې لخوا تصدیق شوی وي. مخکې له دې چې د موټر چلولو ازموینه واخیستل شي، ستاسو بشوونکي باید ستاسو د کورس بشپړېدل د موټر چلونکي د زده کړې د تصدیق خدمت (Driver Education Certification Service) کې ثبت کړي. له ایالت څخه بهر د موټر چلونکي تعلیم یوازې هغه وخت د منلو وړ دی چې کورس د تصدیق شوي او/یا جواز لرونکي د موټر چلوونکو د زده کړو بشوونکي لخوا تدریس شوی وي او د ټولګي او د موټر چلولو عملي دواړه ډوله روزنې پکې شاملې وي. که چیرې د بشپړېدو سند د ایالتي ادارې لخوا نه وي صادر شوی، نو غوښتونکی باید له اړوندې ادارې څخه پر دولتي سرلیک باندې داسې اسناد چمتو کړي چې په ګوته کوي چې د موټر چلوونکو د زده کړې یوې تصویب شوي برنامې دغه سند صادر کړی، او باید په بریالیتوب سره د پروګرام بشپړېدو لپاره لږترلږه اړتیاوې ذکر کړي.

3. ستاسو والدين يا سرپرست بايد تصديق كړي چې تاسو په عملي توگه د موټر چلولو 40 ساعته تمرين بشپړ كړي، چې لږترلږه 10 ساعته د شپي موټر چلول پكې شامل وو. تاسو كولاى شئ د خپل پرمختگ تعقيبولو لپاره د موټر چلولو د تمرين ريكارډ لپكولو شپټ (VN-219 فورمه) يا د [RoadReady App](#) وکاروئ. **يادښت:** قانون په برياليتوب سره د موټر چلونكي زده كړې د بشپړولو لپاره پر 6 ساعته عملي موټر چلولو سربيره د موټر چلولو 40 ساعته تمرين اړين گڼي.

4. تاسو د خپلو والدينو يا قانوني سرپرست لخوا اجازي ته اړتيا لرئ (مگر دا چې تاسو يو آزاد شوى ماشوم ياست). مخكې له دې چې وگولاى شئ ازموينه وركړئ، يو له والدينو يا قانوني سرپرست بايد درخواست لاسليك كړي. كه تاسو بهرني زده كوونكي ياست، تاسو بايد د بهرني زده كوونكي د والدينو لخوا واک وركولو فورمه (VL-036) ترلاسه كړئ كومه چې بايد د والدينو يا قانوني سرپرست لخوا لاسليك شي. ستاسو كوربه والدين نشي كولاى دا فورمه لاسليك كړي. دا فورمه د نقليه وسايطو ځانگي په دفترونو كې شتون لري.

5. تاسو بايد خپل د ټولنيز امنيت شمېره په غوښتنليك كې وليكئ يا د ټولنيز امنيت ادارې څخه يو ليك چمتو كړئ چې د ټولنيز امنيت شمېرې د ترلاسه كولو لپاره ستاسو نه وړتيا په گوته كوي.

6. د ازمويني لپاره [مهالوبش كړئ](#).

7. يو داسې موټر ولرئ چې پاك وي، په ښه ميخانيكې حالت كې وي، قانوني وي، او د اعتبار وړ د معاينې سټيكر پرې لگېدلى وي. ډاډ ترلاسه كړئ چې بېرني/ د پاركنگ بريك په سمه توگه كار كوي.

8. **چمتو اوسئ:** د خپلې لېږدمنې لپاره د را رسېدو دمخهد ورومونت قانون لخوا اړين د اعتبار وړ بيمې كارت او د موټر راجسټريشن بايد ولرئ. د اعتبار وړ بيمې كارت او د راجسټريشن سند ښودلو كې پاتې راتلل به د ازمويني مخه ونيسي. د بيمې كارت بايد د بيمې چمتو كوونكي شركت نوم، د پوښتن د پيل او پای نېټه، د بيمه شوي كس نوم، او د موټر د پېژندنې شمېرې په شمول د موټر جزئيات بيان كړي.

9. ستاسو جواز به وروسته له هغه صادر شي كله چې تاسو د سرك په ازموينه كې بريالي شئ، اړين فيسونه تاديه كړئ او مناسبه پېژندنه چمتو كړئ (3 څپرکى وگورئ).

له بل ايالت څخه د کم عمره (يعنى له 18 کلنى څخه کم عمر لرونكى غوښتونكى) موټر چلونكى جواز ليريدول

تاسو كولاى شئ خپل د بل ايالت د کم عمره كسانو د موټر چلوني جواز بدل كړئ او د ورومونت کم عمره كسانو د موټر چلوني جواز په لاندې ډول ترلاسه كړئ: (1) په اړيني ازمويني كې بريالي كېدل؛ (2) د ايالت لخوا تصويب شوي د موټر چلونكي د زده كړې برنامې په برياليتوب سره د بشپړېدو ثبوت چمتو كول (پورته 2 مه شمېره كې وگورئ چې زه د کم عمره موټر چلونكي جواز ترلاسه كولو لپاره څه ته اړتيا لرم)؛ (3) د اضافي 40 ساعتونو موټر چلولو د بشپړولو ثبوت چمتو كول.

كه تاسو له بل ايالت څخه د کم عمره موټر چلونكي جواز لرئ او د ورومونت د کم عمره موټر چلونكي جواز لپاره غوښتنه كوئ نو تاسو به د ورومونت گريجوېټ جواز احكامو تابع ياست مگر دا چې تاسو لږترلږه د شپږو مياشتو مودې لپاره په بل ايالت كې د کم عمره موټر چلونكي جواز ولرئ.

د عالي لېسې د موټر چلولو جواز ازموينه

ځينې د DMV جواز لرونكي د عالي لېسې د موټر چلونكي د زده كړې ښوونكي د موټر چلوني د جواز لپاره د سرك ازمويني وركوي. دا خدمت يوازې په هغو ښوونځيو كې چمتو كيږي چې د ازمويني په برنامه كې يې نوم ليكنه كړي وي، او يوازې د هغو ښوونكو لخوا اخيستل كيږي چې د نقليه وسايطو د ځانگي لخوا د ازمويني

اخيستونکو په توگه تصديق شوي وي. د سرک ازمويني به يوازې له هغو زده کوونکو څخه واخيستل شي چې په دغه برنامې کې گډون کوونکي ښوونځي ته ځي.

هغه زده کوونکي ته به د موټر چلوونکي د زده کړې د امتحان سند صادر شي چې د سرک په هغې ازمويني کې بريالی شوی وي، کومه چې د عالي ليسي موټر چلوونکي زده کړې د ښوونکي لخوا اخيستل شوی ده. دا سند، د اعتبار وړ د ورومنت د زده کوونکي جواز، د والدينو يا قانوني سرپرست لخوا لاسليک شوی د جواز بشپړ شوی غوښتنلیک، د سرک ازموينه او د جواز فيس، او د ورومنت استوگنې ثبوت، دا ټول شيان د جواز صادرولو لپاره اړين دي. دغه اسناد بايد په حضورې توگه د نقلیه وسایطو د مراجعینو خدماتو يوه دفتر ته وسپارل شي. د گډون کوونکو ښوونځيو ښوونکي به د دې برنامې په اړه زده کوونکو ته بشپړ معلومات ورکړي.

د کم عمره موټر چلوونکي پر جواز باندې کوم محدودیتونه دي؟

د کم عمره موټر چلوونکي جواز یو موقتي جواز گنل کېږي. که تاسو د خپلو کړنو له لارې وښیئ چې تاسو خوندي موټر چلوونکي نه یاست، کېدای شي د نقلیه وسایطو کمېشنر ستاسو جواز درځخه واخلي. ستاسو جواز هغه وخت هم اخيستل کېدای شي که چېرې ستاسو والدين يا سرپرست ستاسو د موټر چلولو اجازه بېرته واخلي.

کله چې د کم عمره موټر چلوونکي جواز لري، تاسو نشي کولای د کم عمره موټر چلوونکي د جواز صادرېدلو وروسته د يو (1) کال لپاره ستاسو د دندې په جريان کې موټر وچلوئ. د بېلگې په توگه، يو فرد نشي کولای د پيزا ډيلیوري (تحويلې) شخص (چلوونکي) په توگه کار وکړي تر هغه چې د دوی د کم عمره موټر چلوونکي پر جواز باندې يو (1) کال نه وي تیر شوی، يا تر هغې چې دوی اتلس (18) کلنی ته نو وي رسېدلي، دې دواړو کې هر يو چې لومړی پوره شي.

پداسې حال کې چې د کم عمره موټر چلوونکي جواز لري، يو فرد نشي کولای د کرابي لپاره مسافر بوسي.

د کم عمره موټر چلوونکي جواز لاندې د لومړيو دريو (3) مياشتو لپاره موټر چلولو په جريان کې، دغه فرد بس يوازې د موټر چلولو پورې محدود دی. مسافريو ته يوازې هغه وخت اجازه ورکول کېږي که چېرې جواز لرونکی او معلوليت نه لرونکي والدين يا سرپرست، يا جواز لرونکی يا تصديق شوی او معلوليت نه لرونکی د موټر چلولو زده کړې ښوونکي يا جواز لرونکی او معلوليت نه لرونکی 25 کلن يا ډېر عمر لرونکی فرد په مخکېني سېټ کې درسه شتون ولري. که چېرې له دې اشخاصو څخه يو (1) په موټر کې وي، نو د مسافريو شمېر باندې هيڅ محدوديت نشته. په هر صورت، موټر چلوونکي اجازه نلري چې د خونديتوب کمربندونو په پرته ډير مسافر ولېږدوي.

د کم عمره موټر چلوونکي جواز درلودلو د دويمې درې (3) مياشتنۍ مودې موټر چلولو په جريان کې، فرد ممکن د کورنۍ غړو لېږد پيل کړي.

د شپږو (6) مياشتو لپاره د کم عمره موټر چلوونکي د جواز ساتلو وروسته، په موټر کې د لېږدول کېدونکو مسافريو پر شمير هيڅ محدوديت شتون نلري. په هر صورت، موټر چلوونکي اجازه نلري د خونديتوب کمربندونو په پرته ډير مسافر بوسي.

يو شخص بايد د موټر چلولو پر مهال هيڅ د لېږدولو وړ برېښنايي وسيله ونه کاروي. په دې کې د الکترونيکي مکالماتو (د ليکلو پيغامونو، چټکو پيغامونو او برېښنالیکونو استولو په گډون) لوستل، په لاسي توگه ليکل يا د هغوی استول شامل دي. د انتقالولو وړ برېښنايي وسيلو کې گرځنده تليفونونه، شخصي ډيجيټل معاون (PDA)، ټابلېټونه/iPads او لپ ټاپ کمپيوټرونه شامل دي، مگر په دې شيانو پورې محدود نه دي.

د د موټر چلولو جواز په اړه پوښتنې او ځوابونه څوک کولای شي

د موټر چلولو جواز ترلاسه کړی؟

د موټر چلولو جواز هغو 18 کلنو یا ډېر عمر لرونکو اشخاصو ته صادرېږي چې په اړینه ازموینه کې بریالی شوي وي. دا جواز یو کس ته اجازه ورکوي چې د ښوونځي بس یا د موټرسایکل پرته هر غیر سوداگریز موټر وچلوي. د ښوونځي بس چلولو یا موټرسایکل چلولو لپاره اضافي ازموینو ته اړتیا ده.

زه څنګه د موټر چلولو جواز ترلاسه کولای شم که زه د اعتبار وړ د زده کوونکي اجازه ولرم؟

1. د ازموینې لپاره یوه لیدنمه وټاکئ.
2. یو جواز لرونکی او معلولیت نه لرونکی مور یا پلار یا سرپرست، یا جواز لرونکی یا تصدیق شوی او معلولیت نه لرونکی د موټر چلولو زده کړې ښوونکی، یا یو جواز لرونکی او معلولیت نه لرونکی 25 کلن یا ډېر عمر لرونکی فرد چې تاسو سره شته وي. ستاسو د بدرګه کوونکي موټر چلونکي جواز باید د غوښتنلیک سپارلو په وخت کې د اعتبار وړ وي.
3. یو داسې موټر ولری چې پاک وي، په ښه میخانیکي حالت کې وي او د اعتبار وړ د معاینې سټیکر پرې لګېدلی وي. ډاډ ترلاسه کړئ چې بیړنۍ/د پارکینګ بریک په سمه توګه کار کوي.
4. د ورمونټ قانون لخوا اوسنۍ او د اعتبار وړ دا موټر بیمه اړینه ده. ثبوت باید د بیمې چمتو کوونکي شرکت نوم، د پوښن د پیل کېدو او پای نېټه، د بیمه شوي کس نوم، او د ګاډي پېژندنې شمېرې په شمول د موټر توضیحات بیان کړي.
5. د موټر د اعتبار وړ راجسټریشن ثبوت ته اړتیا ده.
6. ستاسو جواز به وروسته له هغه صادر شي کله چې تاسو د سرک په ازموینه کې بریالی شئ او فیسونه تادیه کړئ.

زه څنګه د موټر چلولو جواز ترلاسه کولای شم که زه د بل ایالت لخوا معتبر جواز ولرم؟

کله چې د ورمونټ نوی اوسیدونکی د ورمونټ موټر چلونې جواز لپاره غوښتنه وکړي او د ایالت څخه بهر د اعتبار وړ جواز یا د ایالت څخه بهر داسې جواز ولري چې په تیرو درې (3) کلونو یا ترې لږ وخت کې پای ته رسیدلی وي، نو د سترګو معاینه به اړینه وي.

1. له خپل ایالت څخه خپل د اعتبار وړ یا (په تیرو 3 کلونو یا لږ وخت کې) پای ته رسیدلی جواز او د هویت ثبوت راوړئ (3 څپرکی وګورئ). که ستاسو د اصلي ایالت جواز معتبر نه وي، نو یو څوک ولری چې د اعتبار وړ جواز لري ترڅو تاسو د نقلیه وسایطو څانګې ته یوسي. که ستاسو جواز له درې (3) کلونو څخه ډېر وخت مخکې پای ته رسیدلی وي، یا تاسو له ایالت څخه بهر جواز نلری، نو تاسو باید د لید، لیکلې او د سرک ازموینې ورکړئ.

هغه څوک دی چې نوی جواز ورته صادرېدای نشي یا یې شته جواز نوی شي؟

یو څوک چې په کوم ایالت کې یې د موټر چلولو امتیاز تعلیق شوی، لغوه شوی، یا رد شوی وي، نشي کېدای هغه ته جواز صادر کړل شي، تر هغه چې دا ډول تعلیق، لغوه کېدل یا رد کېدل ختم کړای شوي وي او اړوند شخص ته په رسمي ډول په لیکلې بڼه د بیا ځای په ځای کېدلو خبرتیا ورکړل شوي وي.

جواز یو داسې شخص ته نشي صادرېدای کله چې د نقلیه وسایطو څانګې کمیشنر شواهد ولري چې دا ډول شخص د لوی سرک نورو کاروونکو ته خطر رسولو پرته موټر یا چلولای نشي او یا به یې ونه چلوي.

هغه څوک چې د ورمونټ اوسیدونکی نه وي.

د ښوونځي بس لپاره تاييد

د ورمونت جواز لرونکي هر موټر چلوونکي چې د ښوونځي په بس کې د ښوونځي ماشومان ليريدوي، بايد داسې جواز ولري چې د ښوونځي د بس لپاره تاييد لري.

- که تاسو د ښوونځي بس چلوئ چې د 26,001 پونډ يا ډېر ناخالص وزن درجه لري، يا د موټر چلوونکي په شمول د 16 يا ډېرو مسافرينو ليريدولو لپاره توليد شوی وي، نو تاسو به د سوداگريز موټر چلولو داسې جواز ته اړتيا ولرئ چې د مسافرينو او ښوونځي بس تاييدات لري.
  - که تاسو د ښوونځي ماشومان د ښوونځي داسې بسونو کې ليريدوئ چې د توليد کونکي لخوا د 16 څخه لږ مسافرينو لپاره درجه بندي کړل شوی وي، نو تاسو اړتيا لرئ چې د خپل موټر چلولو جواز کې د دوهم ډول يعني Type II ښوونځي بس تاييد ولرئ.
  - که تاسو په نورو موټرو کې د ښوونځي ماشومان ليريدوئ، نو تاسو بيا هم ممکن د دوهم ډول يعني Type II ښوونځي بس تاييد يعني اجازې ته اړتيا ولرئ.
  - که تاسو د ښوونځي ماشومان د ښوونځي د فعاليت په څوکاره بس کې ليريدوئ، که د ښوونځي ملکيت وي يا يې کرایه کړی وي، نو تاسو د ښوونځي بس تاييد يعني اجازې ته اړتيا لرئ.
  - که تاسو د ښوونځي ماشومان د کرایې لپاره ليريدوئ، د بېلگې په توگه په ټکسي کې، نو تاسو بايد د ښوونځي بس تاييد يعني جواز ولرئ.
  - که تاسو د ښوونځي ماشومان په موټرو يا ويډونو کې ليريدوئ چې شخصي يا د ښوونځي ملکيت دي، نو تاسو ممکن اړتيا ولرئ چې د خپل موټر چلولو جواز باندې د ښوونځي بس تاييد يعني جواز ترلاسه کړئ.
- تاسو کولای شئ زموږ يوه دفتر ته په مراجعې سره د ښوونځي د بس لارښود ترلاسه کړئ.

د موټر سايکل تاييد يعني اجازه او د موټر سايکل زده کوونکي جوازونه

هر هغه څوک چې 16 کلن وي يا له دې څخه ډېر عمر لري او چې د کادي چلولو جواز لري، ممکن د موټر سايکل تاييد يعني اجازه يا د موټر سايکل اجازې په ازموينې کې په بريالي کېدو سره ترلاسه کړي.

تاسو بايد د ازموينې ترسره کولو دمخه د موټر سايکل جواز لارښود او چلوونکي لارښود ولولئ. تاسو کولای شئ زموږ دفتر ته په مراجعې سره د موټر سايکل لارښود ترلاسه کړئ.

د موټر سايکل چلوونکي د روزنې پرنامه

د ورمونت د موټر سايکل چلوونکي د زده کړې پروگرام ((The Vermont Rider Education Program (VREP)) د هر عمر هغه خلک هڅوي څوک چې د موټر سايکل چلولو کې علاقه لري چې دا روزنه ترسره کړي. د روزنې پروگرام په ملي کچه ټاکل شوي د خوندیتوب او روزنې معيارونه تعقيبوي او د ټولگي روزنه او موټر سايکل چلولو عملي روزنه دواړه پکې شاملې دي. موټر سايکلونه، درسي کتابونه او د خوندیتوب خولې د ابتدايي چلوونکي کورس زده کوونکو ته چمتو کېږي. هغه زده کوونکي چې په برياليتوب سره دا کورس بشپړ کړي د ايالت لخوا د موټر سايکل تاييد ترلاسه کولو لپاره اړينې ليکلې او د مهارت ازموينې له ورکولو څخه معاف دي. د کورس معلوماتو لپاره د [Vermont DMV](#) **ويب پاڼه** وگورئ.

ايا زه ليدنمنې ته اړتيا لرم؟

هو، د ليدنمنې تعيینولو لپاره mydmv.vermont.gov ته مراجعه وکړئ. د DMV ټولې ليدنې يوازې د نوبت په اخيستو سره ترسره کېدای شي. که تاسو نشئ کولای ټاکل شوي ليدنې ته راشئ، نو مهرباني وکړئ ژر تر ژره خپله ليدنه لغوه کړئ يا يې بيا مهالوپش کړئ ترڅو موږ وگولای شو ټاکل شوی وخت بل چا ته چمتو کړو. DMV ته د رارسېدو دمخه د ورمونت قانون لخوا اړين د اعتبار وړ بيمې کارت او د موټر راجسټريشن بايد ولرئ.

یادښت که تاسو د اورېدو ستونزه لرئ نو که تاسو د لیدني مهال وېش کولو په وخت کې د شفاهي ژباړونکي غوښتنه کړي وي تاسو ته به چمتو شي. د ورومونت د اورېدلو ستونزې لرونکو خدمت (TTY) د 711 شمېرې په ډابلولو سره شتون لري.

ولی ایالت د موټر چلولو ازموینه اړینه ګڼي؟

ازموینې د لاندې مواردو ارزولو لپاره کارول کېږي:

- ☐ آیا تاسو کولای شئ په سرک کې کارول شوي د سرک ښی او څراغونه ولولئ او پرې پوه شئ؟
- ☐ آیا تاسو په دې ایالت کې د موټر چلولو په قانون پوهېږئ؟
- ☐ آیا تاسو کولای شئ په خوندي ډول د موټر چلولو لپاره په کافي اندازه ښه وویئ؟
- ☐ آیا تاسو د موټر چلولو داسې مناسب مهارتونه لرئ کوم چې تاسو ته وړتیا درکړي چې خوندي او مهربان موټر چلوونکی شئ؟
- ☐ آیا تاسو کوم معلولیت لرئ چې ممکن ستاسو د موټر خوندي چلولو وړتیا باندې اغیزه وکړي؟
- ☐ آیا تاسو به خپل موټر په سمه توګه وساتئ ترڅو د موټر چلولو لپاره خوندي وي؟
- ☐ آیا تاسو لېواله یاست او اړینه پوهه لرئ ترڅو یو خوندي او مؤدبه موټر چلوونکی شئ؟
- ☐ آیا تاسو د بایسکل چلوونکو، موټرسایکل چلوونکو، پیاده ټلنکو او نورو موټر چلوونکو حقونو ته درناوي ورکولو ته ژمن یاست؟

ازموینې څنګه دي؟

1. د لید ازموینه

د لید معاینې وسیلې په کارولو سره به معاینه کوونکی ستاسو نظر و ارزوي چې تاسو څومره ښه ګورئ. که د معاینې پایلې دا معلومه کړي چې ستاسو لید د 20/40 اړین معیارونه نه پوره کوي، نو تاسو به د نورو ازموینو لپاره ستاسو د خوښې او لګښت سره سم د سترګو ډاکټر ته راجع شئ. د سترګو ډاکټر به یوه ارزونه بشپړه کړي ترڅو معلومه کړي چې آیا ستاسو د موټر چلولو امتیاز باندې کوم محدودیتونه باید وټاکل شي یا نه. د سترګو ډاکټر باید جواز لرونکی اپټومیټریسټ یا د سترګو متخصص وي.

2. د پوهې ازموینه

د پوهې ازموینه آنلاین ده او 20 پوښتنې لري. هره پوښتنه څلور ځوابونه لري ترڅو تاسو ترې سم غوره کړئ، پدې کې یوازې یو سم وي. په ازموینې کې د بریالي کېدو لپاره باید تاسو لږترلږه 16 پوښتنو ته سم ځواب ووايست. که تاسو په ازموینه کې ناکام شئ، نو تاسو باید لږترلږه یوه ورځ انتظار وکړئ ترڅو بله ازموینه ورکړئ.

3. د سرک ازموینه

تر هغې چې تاسو د ازموینې په نورو ټولو برخو کې بریالي نشئ، د سرک ازموینه درڅخه نه اخیستل کېږي.

د ازموینې دمخه، تاسو باید د تجربه لرونکي موټر چلوونکي یا د موټر چلولو ښوونکي تر لارښوونې لاندې لږترلږه 40 ساعته د موټر چلولو تجربه ولرئ. لږترلږه پنځه ساعته باید دا په ترافیک کې وي. په عملي توګه، کافي عملي تمرین سره د اوسط وړتیا هر شخص، د ښه ښوونکي تر نظارت لاندې، کولای شي موټر چلولو زده کړي.

د سرک ازموينې په جريان کې به له تاسو څخه د هغه کار د ترسره کولو غوښتنه ونه شي چې د قانون خلاف وي. تاسو سره به هيڅ ډول چال ونه کرل شي. تاسو بايد د هغه ازموينه اخيستونکي لارښوونې تعقيب کړئ چې له تاسو سره به سفر کوي. له تاسو څخه به تمه کيږي چې خپل موټر د مهارت سره اداره کړئ، د حالاتو سره سم په مناسب سرعت کې موټر وچلوئ، او د سرک نښو او مقرراتو باندې عمل وکړئ.

په موټر کې د سرک ازموينې پر مهال هيڅ څاروي ته اجازه نشته.

که تاسو په هر دليل د سرک په ازموينه کې ناکام شئ، نو تاسو بايد د بلې ازموينې ورکولو دمخه لږترلږه يوه اونۍ انتظار وکړئ. که تاسو درې ځلي د سرک په ازموينه کې ناکام شئ، نو لږترلږه د يوې مياشتې انتظار موده اړينه ده.

ايا زه بايد د موټر چلولو ازموينې لپاره موټر چمتو کړم؟

هو. موټر بايد راجسټر شوی او کتل شوی وي. دا مهمه نده چې دا په کوم ايالت کې راجسټر شوی او کتل شوی. تاسو بايد د هغه موټر لپاره چې تاسو يې کاروئ د بيمې ثبوت ولرئ. د ازموينې لپاره د را رسېدو دمخه خپل راجسټريشن، د معاینې سټيکر او بيمه وگورئ.

د کرابي موټر ممکن د سرک ازموينې لپاره ونه کارول شي مگر دا چې د کرابي شرکت يو ليک چمتو کړي چې بشپړ مسؤليت ومني که چيرې غوښتونکي د کرابي موټر کې د سرک ازموينه ورکوي. هغه موټر چې د سوداگر يعني ډيلر راجسټريشن ښيي د منلو وړ ندي مگر دا چې تاسو د همدغه سوداگر د نږدې کورنۍ غړی یاست. د سرک هيڅ ازموينه به په هغه موټر کې ترسره نشي چې د کرنې، لرغوني يا نندارتون پليټونه ښيي ځکه چې دا پليټونه، د قانون له مخې، د کارولو محدوديت لري.

د سرک په ازموينه کې د کارول کېدونکي موټر حالت

تاسو ته به اجازه درنکړل شي چې د موټر چلولو ازموينه ورکړئ مگر دا چې هغه موټر چې تاسو يې چمتو کوئ په سمه توگه برابر شوی وي، په ښه ميخانیکي حالت کې وي او په سمه توگه راجسټر شوی، بيمه شوی او معاینه شوی وي. د موټر خوندي عملياتي حالت د چلونکي مسؤليت دی. د ښه ميخانیکي حالت مناسب تجهيزاتو کې لاندې شيان شامل دي: مکښني څراغونه، هارن، د برف پاک واپيرونه، د شاته ليد هېنداره، شاتني څراغونه، ټاپرونه، د سټيرينگ سيستم، برف پاک، د هوا بهر کولو سيستم، بريکونه، فينډرونه، بمپرونه او که د جنوري 1 ، 1955 وروسته توليد يا ترکيب شوی وي نو د گرځېدو سيگنالونه يعني انډيکيټرې. د خونديتوب کمربندونه او په 1964 او وروستيو ماډلونو موټر کې ډيفروسټرونه اړين دي. په هغه موټر کې به د سرک ازموينه نه ورکول کيږي چې د خونديتوب کمربندونه نلري. بېرني/د پارکينگ بريکونه بايد دومره کافي وي چې موټر په هر ډول مايلي سطحې کې نيوتړل وساتي په کوم کې چې دا چلول کيږي، په دواړو حالتونو کې يعني که د موټر مخ د مايلي سطحې ښکته اړخ ته وي او که پورته اړخ ته. ستاسو د موټر مخکينۍ شيشه غير قانوني ډول رنگ کول اجازه نلري.

هغه اشخاص چې د زده کوونکي جواز یا د کم عمره موټر چلوونکي جواز تر لاسه کړي زموږ د گریجویټ موټر چلوونکي جواز د قانون تابع دي. د دې قانون اساسي احکام په لاندې ډول ښودل شوي دي:

1. یو فرد چې پنځلس (15) کلونه یا ډېر عمر لري کولای شي موټر وچلوي که چیرې دوی د زده کوونکي معتبر جواز ولري او په موټر کې د لاندې خلکو څخه یو (1) ورسره وي، چې د موټر چلوونکي تر څنګ سفر کوي:
  - جواز لرونکي او معلولیت نه لرونکي والدین یا سرپرست،
  - یو جواز لرونکي یا تصدیق شوی او معلولیت نه لرونکی د موټر چلوونکو د زده کړې ښوونکی، او/یا
  - یو جواز لرونکی او معلولیت نه لرونکی کس چې لږترلږه **پنځه ویشټ (25) کلن وي.**
2. د زده کوونکي جواز د غوښتنې لپاره، یو فرد باید په تېرو دوه (2) کلونو کې د پاک موټر چلولو ریکارډ ساتلی وي.
3. یو فرد باید لږترلږه د یو (1) کال لپاره د زده کوونکي جواز ولري مخکې لدې چې د کم عمره اشخاصو د موټر چلوني جواز تر لاسه کړي.
4. د کم عمره موټر چلوونکي جواز تر لاسه کولو دمخه، یو فرد باید په عملي توګه د موټر چلولو څلویښت (40) ساعته تمرین بشپړ کړي، چې پکې لږترلږه لس (10) ساعته د شپې موټر چلول وي، پداسې حال کې چې پورته ښودل شویو اشخاصو کې یو کس ورسره وي چې د موټر چلوونکي تر څنګ سفر کوي. د څلویښت (40) ساعتونو تمرین سر بیره د موټر چلوونکي د روزنې کورس په بریالیتوب سره بشپړېدو لپاره شپږ ساعته د موټر چلولو عملي روزنه اړینه ده. دا اضافي تمرین باید پورته ذکر شویو اشخاصو کې د یوه لخوا تصدیق شي. یادښت: د لمر پر یوازو ډېرش (30) دقیقې وروسته څخه د لمر ختو ډېرش (30) دقیقې دمخه پورې وخت کې موټر چلول 'د شپې موټر چلول' په توګه تعریف شوي.
5. یو شخص باید د کم عمره اشخاصو د موټر چلوني جواز تر لاسه کولو دمخه د شپږ (6) میاشتو مودې لپاره د زده کوونکي اجازې اړوند خبرداري، تعلیق یا رد کېدلو پرته د موټر چلولو ریکارډ پاک ساتلی وي.
6. پداسې حال کې چې د کم عمره موټر چلوونکي جواز ولري، یو فرد نشي کولای د کم عمره موټر چلوونکي جواز صادرېدلو وروسته د یو (1) کال لپاره د هغه د دندې په موخه یو موټر وچلوي. د بېلګې په توګه، یو فرد نشي کولای د پیزا ډیلیوري (تحویلي) چلوونکي په توګه کار وکړي تر هغه چې د دوی کم عمره موټر چلوونکي جواز باندې یو (1) کال نه وي تیر شوی، یا تر هغه چې دوی اتلس (18) کلن ته نه وي رسېدلي، دې دواړو کې هر یو چې لومړی پوره شي.
7. پداسې حال کې چې د کم عمره موټر چلوونکي جواز لري، یو فرد نشي کولای د کرایې لپاره مسافر یوسي.
8. د کم عمره موټر چلوونکي جواز لاندې د لومړیو دريو (3) میاشتو لپاره موټر چلولو په جریان کې، دغه فرد بس یوازې د موټر چلولو پورې محدود دی. مسافرینو ته یوازې هغه وخت اجازه ورکول کېږي که چیرې جواز لرونکی او معلولیت نه لرونکي والدین یا سرپرست، یا جواز لرونکی یا تصدیق شوی او معلولیت نه لرونکی د موټر چلولو زده کړې ښوونکی یا جواز لرونکی او معلولیت نه لرونکی 25 کلن یا ډېر عمر لرونکی فرد په مخکېني سبب کې درسره شتون ولري. که چیرې یو (1) له دغو کسانو څخه په موټر کې شته وي، نو

د مسافريڼو شمېر باندې هيڅ محدوديت نشته. په هر صورت، موټر چلوونکی اجازه نلري د خونديتوب کمربندونو په پرتله ډير مسافر وليږدوي.

9. د کم عمره موټر چلوونکي جواز درلودلو د دوهمې درې (3) مياشتنۍ مودې موټر چلولو په جريان کې، فرد ممکن د نږدې کورنۍ غړو، يعنې يوازې د وروڼو او خويندو او مور او پلار ليرېد پيل کړي.
10. د شپږو (6) مياشتو لپاره د کم عمره موټر چلوونکي د جواز ساتلو وروسته، په موټر کې د لېږدول کېدونکو مسافريڼو پر شمېر هيڅ محدوديت شتون نلري. په هر صورت، موټر چلوونکی اجازه نلري د خونديتوب کمربندونو په پرتله ډير مسافر وليږدوي.
11. يو فرد چې د ورومنځ کم عمره موټر چلوونکي جواز لري، د موټر چلولو جواز تر لاسه کولو وړ کېدلو لپاره بايد اتلس (18) کلن وي او بايد د تېرو شپږو (6) مياشتو په جريان کې هيڅ خبردارۍ، تعليق يا رد کېدل يې نه وي تر لاسه کړي. دا شپږ (6) مياشتې موده د دوی د بيا ځای په ځای کېدلو په نيت په پيل کېږي.
12. کله چې يو فرد چې له بل ايالت څخه د کم عمره موټر چلوونکي جواز لري د ورومنځ کم عمره موټر چلوونکي جواز لپاره غوښتنه کوي، نو هغه به اړ وي تر څو دا ثبوت چمتو کړي چې هغه په برياليتوب سره د ايالت لخوا تصويب شوی د موټر چلوونکي د زده کړې کورس بشپړ کړی چې د ورومنځ ارتياوي پوره کوي يا ترې ډېر دی. دوی به د سترگو يعنې ليد، ليکلي ازموينې او سرک ازموينې ورکولو ته هم ارتيا ولري. دوی به د گريجوېټ جواز قانون تابع هم وي مگر دا چې دوی لږترلږه د شپږو مياشتو لپاره د بل ايالت جواز درلودلی وي.
13. د زده کوونکي جواز يا د کم عمره موټر چلوونکي جواز د "لنډمهاله جواز" گڼل کېږي، کوم چې د بېرته اخيستل کېدو وړ دی. لاندې عملونو څخه کوم يو به د يو فرد د زده کوونکي جواز يا د کم عمره موټر چلوونکي جواز بېرته اخيستل کېدو لامل شي (د نورو معلوماتو لپاره، 23 VSA § 607a, § 614a وگورئ):
  - د کرابي لپاره د مسافريڼو ليرېدول، د کم عمره چلوونکي سرغړونه (CPH) = د 90 ورځو لپاره د جواز بېرته اخيستل
  - د کار گمارونکي/دندې لپاره موټر چلول، د جونير چلوونکي سرغړونه (DFE) = د 90 ورځو لپاره د جواز بېرته اخيستل
  - د انحراف/د زيان تلافی بورډ لخوا سپارښتنه شوي بېرته اخيستل (DRB) = د 30 ورځو لپاره د جواز بېرته اخيستل
  - د جونير چلوونکي پواينټونو جمع کېدو پر اساس بېرته اخيستل 90 = (JRP) ورځو لپاره د جواز بېرته اخيستل (د يو واحد 3 پواينټونو د سرعت سرغړوني يا ټولټال 6 پواينټونو لپاره)
  - د جونير اپرېټر متن پيغامونه (JRT) = د 30 ورځو لپاره د جواز بېرته اخيستل (لږترلږه 100\$ جریمه او ستاسو د موټر چلولو ريکارډ کې لږترلږه دوه پواينټونه ورسره شامل دي)
  - پداسې حال کې چې د جواز بېرته اخيستل لا هم اغيز لري، يو فرد د کم عمره موټر چلوونکي جواز يا د موټر چلولو جواز لپاره وړ ندی .
  - کله چې د جواز بېرته اخيستلو امر صادر شي، فرد د اورېدنې حق لري.
  - کله چې د زده کوونکي جواز يا د کم عمره موټر چلوونکي جواز بېرته اخيستل شي، نو دا به د يوې ټاکلې مودې پای ته رسېدو سره بېرته ځای په ځای شي، او که ارتيا وي، نو کله چې فرد بيا ازموينه پاس کړي نو دا به بېرته ځای په ځای شي.
  - د بېرته ځای په ځای کېدلو فېس بايد نه وي کله چې د زده کوونکي جواز/کم عمره موټر چلوونکي جواز بېرته ځای په ځای شي.

د موټرو ټيکرونه د تنکيو ځوانانو لپاره د مړينې او ټپي کيدو لوی لامل دی. د مور يا پلار يا سرپرست په توگه، تاسو د خپل ماشوم د خوندي موټر چلولو د عادتونو په اغېزمنولو کې مهم رول لرئ.

د قانون له مخې د 15 څخه 18 کلونو پورې عمر لرونکي ځوانان بايد په مرحلو کې موټر چلول زده کړي. په کم عمره موټر چلوونکو محدودیتونه د ساينسي موندنو او ځينې لویو لاملونو پر اساس دي کوم چې ځوانان په خطر کې اچوي: عمر، د موټر چلولو تجربې نشتوالی، مسافرين او نور د بې توجه کېدلو لاملونه. د تنکيو ځوانانو ژوند ژغورلو او ټپي کېدل کمولو لپاره GDL شتون لري.

په هر صورت، يوازې GDL نشي کولای د تنکيو ځوانانو ټولو حادثاتو مخه ونيسي.

په متحده ايالاتو کې ډېر ځوانان د شراب څښلو په پرتله د موټر چلولو پر مهال د پيغام استولو له وجې مړه کيږي.

له Tredegar Comprehensive School او
Gwent Police لخوا Texting while Driving
PSA بايد وگورئ (Gwent په سویل ختیځ
Whales, UK کې موقعیت لري).

6 خپرکی - فیسونه، نوي کول او بدلون

فیسونه:

هغه فیسونه چې تاسو یې باید د زده کوونکي جواز تر لاسه کولو لپاره تادیه کړئ

- د ازمویني او زده کوونکي جواز فیس = \$63.00
(د پوهي ازموینه \$39.00 + جواز \$24.00)

هغه فیسونه چې تاسو یې باید د کم عمره موټر چلوونکي جواز تر لاسه کولو لپاره تادیه کړئ که تاسو د زده کوونکي معتبر جواز لرئ

- د سرک ټیسټ ازموینه او د کم عمره موټر چلوونکي جواز = \$62.00 (د سرک ازموینه \$23.00 + جواز \$39.00) (حتی که د سرک ازموینه د DMV لخوا وانخیستل شي)

هغه فیسونه چې تاسو یې باید د موټر چلولو جواز تر لاسه کولو لپاره تادیه کړئ که تاسو د زده کوونکي معتبر جواز لرئ

- د سرک ازموینه او 4 کلن جواز = \$85.00 (د سرک ازموینه \$23.00 + جواز \$62.00)
- د سرک ازموینه او 2 کلن جواز = \$62.00 (د سرک ازموینه \$23.00 + جواز \$39.00)

هغه فیسونه چې تاسو یې باید د موټر چلولو جواز تر لاسه کولو لپاره تادیه کړئ که تاسو د بل ایالت څخه د موټر چلولو معتبر جواز لرئ

- د 4 کلن جواز فیس = \$62.00
- د 2 کلن جواز فیس = \$39.00
- + په کال کې \$4.00 که چیرې د موټر سایکل تایید هم ولري.

د نوي کولو فیسونه

- د 4 کلن جواز = \$62.00 (د موټر سایکل تایید سره = \$78.00)
- د 2 کلن جواز = \$39.00 (د موټر سایکل تایید سره = \$47.00)
- د زده کوونکي جواز - \$24.00

د زده کوونکي د ورکې شوي یا اصلاح شوي اجازي یا جواز بدلون (د نوم یا پټي بدلون)

- \$24.00

پرمختللي د موټر چلولو جواز (EDL)

- \$36.00 (پر نورو فیسونو سربیره) - د موټر چلوني پرمختللو جوازونو په اړه د اضافي معلوماتو لپاره dmv.vermont.gov ته مراجعه وکړئ

فیسونه د 2024 کال د جنوري له 1 نېټې وروسته دقیق دي. ټول فیسونه د بدلون تابع دي.

د فیسونو تصدیقولو لپاره د DMV وېبپاڼه dmv.vermont.gov وگورئ.

د اجازی / جواز نوی کول

■ ستاسو د جواز یا اجازی پای ته رسېدو شاوخوا یوه میاشت دمخه، د نوي کولو غوښتنلیک به ستاسو هغې پټې ته لېږل کېږي چې زموږ په فایلونو کې لیست شوي ده. په فورمه کې ټولو پوښتنو ته ځواب ووايست، لاسلیک یې کړئ او د نقلیه وسایطو څانګې ته د نوي کولو فورمه او فیس بیرته وسپارئ. بیا به ډیپارټمنټ تاسو ته نوی جواز یا اجازه در واستوي. که تاسو د پوست له لارې د نوي کولو فورمه تر لاسه نکړه، تاسو کولای شئ د نقلیه وسایطو د دفتر په څانګه کې یا آنلاین په dmv.vermont.gov کې د نوي کولو غوښتنلیک تر لاسه کړئ. فورمه ډکه کړئ او دا Department of Motor Vehicles, 120 State Street, Montpelier, VT 05603-0001 ته د سم فیسونو سره واستوئ، یا زموږ له دفترونو څخه یوه ته راشئ. د جواز لپاره ستاسو عکس د 8 کلونو لپاره د اعتبار وړ دی. ستاسو عکس به په هغه وخت کې تازه شي کله چې تاسو په حضورې ډول جواز نوی کوئ.

■ د ورمونټ جواز چې له 14 ورځو څخه ډېر وخت مخکې پای ته رسېدلی د اعتبار وړ جواز ندی. تاسو نشئ کولای له دې سره موټر وچلوئ.

■ که ستاسو د ورمونټ موټر چلولو جواز له درې (3) کلونو څخه ډېر مخکې پای ته رسېدلی وي، نو تاسو باید د نوي جواز تر لاسه کولو لپاره بیا ازموینه ورکړئ.

تاسو کولای شئ په mydmv.vermont.gov کې خپل جواز آنلاین نوی کړئ.

زه څنګه کولای شم خپل ورک شوی جواز یا د زده کوونکي اجازه بدله کړم؟

که تاسو خپل جواز له لاسه ورکړئ، تاسو ممکن د نقلیه وسایطو څانګې څخه بدیل تر لاسه کړئ.

تاسو کولای شئ په mydmv.vermont.gov کې خپل جواز آنلاین بدل کړئ.

ما خپل نوم یا پته بدله کړی. زه باید څه وکړم؟

که تاسو خپل نوم یا پته بدله کړی وي، نو تاسو باید په 30 ورځو کې دننه د نقلیه وسایطو څانګې ته د بدلون راپور ورکړئ.

تاسو کولای شئ خپله پته په mydmv.vermont.gov کې آنلاین نوی کړئ (د نوم بدلونونه په حضورې توګه لیدني ته اړتیا لري).

پدې برخه کې شته معلومات به د خوندي موټر چلولو په زده کولو کې او د زده کوونکي جواز لومړني لپاره ستاسو چمتو کولو کې له تاسو سره مرسته وکړي.

په یاد ولرئ: دا ترلاسه کړئ چې د خپلې لیکلې ازموینې ورکولو دمخه د موټر چلوونکي لارښود پاتې برخه ولولئ، حتی که تاسو خپله ازموینه پاس کړئ، ستاسو جواز به صادر نشي مګر دا چې نور ټول شرایط پوره شوي وي او ټول اړین اسناد چمتو شوي وي.

څنګه په خوندي ډول موټر وچلوو

د موټرو ټکرونه اکثراً د موټر چلوونکي د کړنو یا تېروتنو له امله رامینځته کېږي. په هر صورت، هر موټر چلوونکی کولای شي د پاملرنې، درناوي او احتیاط په کارولو سره او د مناسبو چلندونو د ښودلو له لارې خوندي موټر وچلوي.

زه باید چیرته موټر چلول پیل کړم؟

یو څوک چې د زده کوونکي جواز لري باید لومړی په خالي پارکینګ ځای یا داسې سرکونو کې د موټر چلولو تمرین وکړي چې ډېر ترافیک نلري. دا مهمه ده چې په بوختو سیمو کې د موټر چلولو دمخه د موټر چلولو ابتدایي کنټرول رامینځته کړئ. څنګه چې ستاسو مهارتونه ښه کېږي، تاسو کولای شئ په داسې سرکونو کې موټر وچلوئ چېرې چې ډېر ترافیک شتون لري.

دا چې تاسو ممکن د ډېرې نورو موټر چلوونکو په پرتله ورو ورو موټر چلوئ، تاسو ممکن خطر رامینځته کړئ. که ترافیک ستاسو شاته را ټولېږي، نو تاسو د قانون له مخې اړ یاست چې د سرک غاړې ته لار شئ کله چې داسې کول خوندي وي، او شاته راتلونکو موټرو ته اجازه ورکړئ چې له تاسو نه مخکې شي. دا د دوی لپاره موټر چلول خوندي کوي، او ستاسو لپاره یې دا ګټه ده چې - تاسو به ستاسو شاته د موټرو له فشار پرته ډېر په ارام یاست.

زه باید لومړی څه تمرین وکړم؟

ستاسو د لاسونو په مناسب موقعیت کې ساتلو سره د موټر چلولو تمرین وکړئ. که تاسو د سنټرینګ ویل ته د ساعت د مخ په توګه وګورئ، نو د 9 او 3 یا 8 او 4 موقعیت سپارښتنه کېږي. په چپ او ښي اړخونو ته ګرځېدلو، ورو بریک کولو، او کنټرول کې دننه پیل کولو او درولو باندې کار یعنی تمرین وکړئ. د ګاډي تاوولو لپاره په سنټرینګ د لاس د پاسه لاس طریقه وکاروئ.

د موټر چلوونکي چمتووالی

مخکې لدې چې تاسو خپل موټر وچلوئ، تاسو باید لاندې کارونه ترسره کړئ:

1. سیټ په سمه توګه تنظیم کړئ.
2. ټولې هېندارې تنظیم کړئ.
3. د پښو او د پارکینګ/بیرني بریکونه و ازمايئ.
4. د خونديتوب کمربند تنظیم کړئ او و یې تړئ.
5. دروازي قلف (بندي) کړئ.
6. د موټر مخکېني څراغونه روښانه کړئ.

ستاسو د موټر ودروول

حتی کله چې د سرک او موټر حالت نارمل وي، او موټر چلوونکی په بشپړ ډول خبردار وي، نو بیا هم د یوه موټر ودروول لوی واټن نیسي. ستاسو د موټر درولو لپاره، څلور شیان باید پېښ شي:

1. تاسو باید خطر او د درولو اړتیا وپوښئ او ویې پېژنئ.

2. ستاسو دماغ بايد ستاسو پښي ته خبر ورکړي چې بريکونه ونيسي.
3. ستاسو پښه بايد د بريک پيدل ته لاره شي او بريک ونيسي.
4. ستاسو بريکونه بايد سم کار وکړي.

ستاسو د خطر ليدلو څخه ستاسو د پښي بريک کارولو او نيولو پورې چې ستاسو موټر څومره فاصله سفر کوي نو دغه د عکس العمل يا غبرگون واټن بلل کيږي. د خطر ليدلو وروسته، اوسط موټر چلونکي د بريکونو پلي کولو لپاره د يوې ثانيې شاوخوا 3/4 برخه وخت نيسي. څومره چې د موټر چلولو سرعت لوړ وي، نو د موټر د چلونکي پر بريکونو پلي کولو توان لږلو پورې به موټر هغومره ډېر سفر وکړي. د بريکونو نيولو څخه تر موټر درېدلو پورې څومره فاصله چې ستاسو موټر سفر وکړي نو دغه فاصله

د بريکينگ يعني بريک کولو فاصلي په نوم يادېږي. د بريک کولو فاصله متغیره وي چې د سرک حالاتو پورې به اړه ولري. دا مهمه ده چې يوه شی چې په لوند، واوړه درلودنکي يا په خامو شگه لرونکو سرکونو کې به د بريک کولو فاصله خورا اوږده وي. کله چې لومړی باران پيل شي نو غوړ، رېر، خاوري او اوبه په گډه سره سرکونه په ځانگړی توگه ښوېدونکي کړي، کوم چې ستاسو د بريک کولو فاصله ډېروي.

اشاري/سيگنالونه

قانون وايي چې موټر چلونکي بايد د گډاي اړخ گرځولو يا لښونو بدلولو دمخه لږترلږه له 100 فوټو څخه د موټر اړخ گرځولو سيگنال/اشاره وکاروي. له دې کړنو څخه د هرې يوې له ترسره کولو دمخه له درې څخه تر پنځو ثانيو پورې سيگنال/اشاره روښانه کول دا اړتيا پوره کوي. ستاسو د بريکونو پلي کول به ستاسو تر شا موټرو ته اشاره وکړي چې تاسو د موټر ورو کولو يا ودرولو پلان لرئ. که ستاسو د موټر اشاره کوونکي څراغونه (يعني انډيکيټري) يا د بريک څراغونه کار نه کوي، نو تاسو بايد د لاسي نښو څخه کار واخلئ ترڅو نورو موټر چلونکو ته خبر ورکړئ چې تاسو د موټر ورو کولو يا بې اړخ ته د گرځولو پلان لرئ. څرځاب شوي اشاره کوونکي څراغونه (يعني انډيکيټري) يا د بريک کولو څراغونه بايد سمډلاسه جوړ کړای شي.

کين اړخ ته د موټر گرځول

ډېری ټکرونه هغه وخت پېښيږي کله چې يو موټر کين اړخ ته گرځي. که چېرې موټر چلونکي په سمه توگه موټر ځنډی ته گرځولی وای، نو ډېری ټکرونه به نه وو پېښ شوي.

کله چې تاسو يوې څلور لارې ته نږدې کيږئ په کومې کې چې تاسو غواړئ کين اړخ ته واورئ، تاسو بايد له 3 څخه تر 5 ثانيو دمخه اشاره سيگنال روښانه کړئ ترڅو نورو ته خبر ورکړئ چې تاسو يوه لوري ته د گرځېدو اراده لرئ. بيا څنگه چې تاسو لږلږ ورو کيږئ، د شاته ليدلو هېنداره وگورئ ترڅو ويني چې ستاسو تر شا موټر چلونکي ستاسو سيگنال درک کړی. ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو شاته هيڅ بايسکل يا موټر چلونکي ستاسو کين اړخ ته له تاسو د تېرېدو هڅه نه کوي. په ډېر لښونو سرک کې، تل ډاډ تر لاسه کوئ چې تاسو اړخ ته له گرځېدو ډېر دمخه په کين لښ کې ياست. هيڅکله په ناڅاپي ډول له بڼې لښ څخه کين اړخ ته حرکت مه کوئ.

کله چې تاسو خپل تاوېدلو (يوه لوري ته گرځېدلو) ته ورسېږئ، نو انتظار وکړئ تر هغه چې ستاسو د گرځېدلو دمخه هيڅ راتلونکي موټر موجود نه وي. خپل موټر د مرکزي کرښې څخه په يوه فوټ کې دننه ځای په ځای کړئ، که داسې کول خوندي وي. خپل څرخونه (ويلونه) مستقيم وساتئ تر هغه چې تاسو يوه لوري ته گرځېدو ته چمتو شئ - په دې صورت کې کله چې ستاسو موټر د شا له لوري ټکر شي، تاسو به مخکې ترافیکو ته ډيکه نشئ. هر راتلونکي موټر چلونکي يا بايسکل چلونکي د لارې کارولو حق لري. تل په ياد ولرئ چې پلي تلونکي وگورئ څوک چې ممکن د هغې سرک څخه تيرېږي چې تاسو به ورته تاوېږئ. که چېرې پلي تلونکي شتون ولري، نو تاسو بايد دوی ته په لاره د تېرېدلو حق ورکړئ.

کله چې سرک صاف وي، نو په مناسب سرعت کې تاو شئ او د مرکزي کرښې بڼې اړخ ته اوسئ. د خپل موټر له گرځولو وروسته، د شاته ليد هېنداره وگورئ او خپل موټر د لښ په مرکز کې کړئ.

- د موټر له گرځولو څخه بڼه دمخه، شاته راتلونکي موټر وگورئ او د مرکزي کرښې په يوه فوټ کې دننه حرکت وکړئ که چېرې د حرکت لپاره اړتيا وي نو سيگنال ورکړئ.

- د تاوېدلو دمخه له 3 څخه تر 5 ثانيو پورې سيگنال وکړئ او لږلږ ورو شئ.
- يوه لوري ته د موټر له گرځولو څخه دمخه د څلورلاري بڼې لوري، مخ، او کيڼ اړخ بڼه وگورئ.
- يوازې د مرکزي کرښې بڼې اړخ ته سرک ته ننوځئ.
- د گرځېدلو تر بشپړولو وروسته، د شا ته ليد هېنداره وگورئ او خپل موټر د لين په مرکز کې کړئ.

بڼې لور ته تاوېدل

بڼې اړخ ته د تاوېدلو په وخت کې، موټر بايد د سرک له بڼې اړخ څخه شاوخوا درې فوټ فاصله ولري. بڼې اړخ ته د تاوېدلو دمخه خپل موټر کيڼ اړخ ته مه گرځوئ. ستاسو د تاوېدلو له ارادې څخه نورو ته د خبرداري ورکولو لپاره له 3 تر 5 ثانيو پورې سيگنال وکړئ. بيا لکه څنگه چې تاسو لږلږ ورو کيږئ، نو هېنداره وگورئ ترڅو ووينئ چې ستاسو تر شا موټر چلونکي ستاسو سيگنال درک کړی. د تاوېدلو دمخه د څلورلاري کيڼ لوري، مخ، او بڼې اړخ بڼه وگورئ. ستاسو د تاوېدلو په وخت کې تل د سرک په بڼې اړخ کې د بايسکل چلونکو يا پلي تلونکو شتون لپاره خبر اوسئ. تاسو بايد هر پلي تلونکي يا بايسکل چلونکي ته لاره ورکړئ. ستاسو د لين بڼې اړخ ته نږدې خپل موټر وگرځوئ. د تاوېدلو بشپړولو وروسته، خپل د شاته ليد هېنداره وگورئ او خپل موټر د لين په مرکز کې کړئ.

- له تاوېدلو بڼه دمخه، کوم شاته راتلونکي موټر وگورئ او خپل موټر ستاسو د لين بڼې اړخ ته بوځئ.
- د تاوېدلو دمخه له 3 څخه تر 5 ثانيو پورې سيگنال وکړئ او لږلږ ورو شئ.
- له تاوېدلو پيل کولو دمخه د څلورلاري کيڼ اړخ، مخي او بڼې اړخ او په چټکۍ سره يو ځل بيا کيڼ اړخ بڼه وگورئ.
- د گرځېدو پر مهال بڼې اړخ ته نږدې اوسئ. د گرځېدو له بشپړولو وروسته، خپل د شاته ليد هېنداره وگورئ او موټر د خپل لين په مرکز کې کړئ.

يادښت: که تاسو يوه داسې سرک ته ورگرځئ چې ستاسو په لوري له يوه څخه ډېر لينونه لري، نو تر ټولو نږدې لين کې تاو شئ. بيا په څو لينونو سرک کې د موټر چلولو اساسي اصولو باندې عمل وکړئ: خپل بڼې اړخ ته موټر چلوئ مگر دا چې تاسو له نورو موټرو څخه مخکې کيږئ او يا بل اړخ ته تاوېږئ.

د بصري لټون نمونه

يو موټر چلونکي بايد په دوامداره توگه د احتمالي خطرونو په څارنه کې وي، د پليو لارويو، بايسکل چلونکو، او نور زيانمنېدونکو کاروونکو په شمول. د بصري لټون نمونه په ټولو اړخونو کې د خطرونو څارلو لپاره يو ترتيب شوی لاره ده. يوه تکراري د لټون نمونه کولای شي له موټر چلونکي سره د سرک بدلېدونکي شرايطو او همدارنگه د دوی د سفر ټاکل شوي لاري او شاوخوا کې بدلونونو په پام کې نيولو کې مرسته وکړي.

څلور ثانيه - د خوندي تعقيب فاصله

تاسو به څنگه پوهيږئ چې ايا تاسو ستاسو تر مخه موټر ته ډېر نږدې موټر چلوئ که نه؟ د 4-ثانيې ميتود په کارولو سره، که چېرې تاسو گړندي درېدلو ته اړتيا ولرئ نو تاسو بايد ستاسو د موټر او ستاسو د مخې ته موټر تر مينځ کافي ځای ولرئ. په هر صورت، که تاسو د سرک په خرابو شرايطو کې موټر چلوئ، کله چې د ليدو ساحه ناکافي وي يا په لور سرعت کې موټر چلوئ، نو تاسو بايد د تعقيب واټن له څلورو ثانيو څخه ډېر ولرئ. ستاسو د موټر او ستاسو د مخې ته موټر تر منځ واټن بايد د سرعت او موجوده شرايطو له لاري وټاکل شي.

د څلور-ثانیه خونديتوب فاصلي لپاره په دې اقداماتو عمل وکړئ

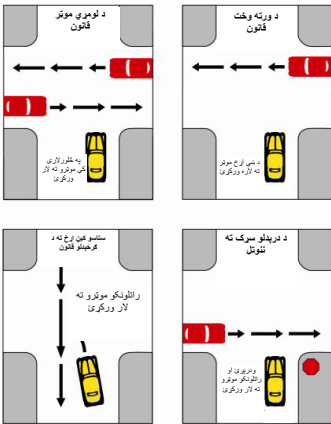
1. مخ ته موټر د يوه چک پوښتې، د بېلگې په توگه يوې نښې، يوه نښلونکي سرک، يوې پايې/سنتي، يا يوه پارک شوي موټر څخه د تېرېدو په حال کې دی.
2. له هغه وخت څخه د ثابتي شمېرل پيل کړئ کله چې د دغې موټر شاته برخه له چک پوښتې څخه تېرېږي.
3. کله چې ستاسو موټر چک پوښتې ته ورسېږي نو شمېرل بند کړئ. که ستاسو موټر دغه ځای ته رسېدلو لپاره له څلورو ثابتي څخه لږ وخت ونيسي، نو تاسو ډېر نژدې ورپسې ځئ او بايد خپله د تعقيب فاصله ډېره کړئ. که ستاسو موټر دغه ځای ته رسېدلو لپاره څلور يا ډېرې ثابتي وخت ونيسي، نو تاسو خوندي د ورپسې تللو واکمن لری.

يادښت: د ثابتي شمېرلو لپاره اسانه ميتود د "يو زر يو، يو زر دوه" شمېرل دي.

د سرعت محدوديتونه او خوندي سرعت

په ټولو د ورومونت سرکونو کې د هر موټر لپاره اعظمي سرعت په ساعت کې 50 مايله دی يا لکه څنگه چې په نښه شوی وي. په ورومونت کې د ايلانونو تر منځ تللو لپاره د هر موټر لپاره اعظمي سرعت په ساعت کې 65 مايله دی يا لکه څنگه چې په نښه شوی وي. قانون وايي چې موټر بايد هر وخت داسې وچلول شي چې دا د کنټرول لاندې وي. يو موټر بايد په داسې سرعت کې وچلول شي چې د هغو خطرونو په پام کې نيولو پر اساس مناسب وي چې ممکن په سرک کې شتون ولري. په څلورلارې کې، په مورونو کې، په ډېر ترافیک کې، د رغاونې په ساحو کې، د خراب موسم په جريان کې، او کله چې پلي ټولني يا بايسکل چلونکي شتون ولري، تاسو بايد په داسې سرعت کې موټر وچلوئ چې د موټر چلولو حالاتو لپاره خوندي وي. ډېرې ټکرونه د حالاتو پر اساس سرعت څخه خورا گړندی موټر چلولو له امله رامینځته کيږي. ځيني وختونه حتی په ساعت کې 10 مايله ممکن ناخوندي سرعت وي.

د لارې حق

1. په هر سرک کې يو موټر چلونکی بايد هغو پليو ټولونکو، بايسکل چلونکو او نورو ترافیکو ته د لارې حق ورکړي څوک چې دمخه په څلورلارې کې وي.
2. کله چې يوې داسې څلورلارې ته نژدې شئ چې د "د لارې حق ورکړئ" نښه پرې لگېدلې وي، نو تاسو اړتيا لرئ په داسې کافي ورو سرعت کې موټر وچلوئ چې د اړتيا په صورت کې يې ودرولای شئ. يوازې هغه وخت دننه شئ کله چې لاره صافه وي.
3. په يوه د څلورو اړخونو لپاره درېدو لرونکي څلورلارې کې، هغه موټر چې لومړی را ورسېږي بايد د لارې حق ولري.
4. کله چې دوه موټرونه په ورته وخت کې يوې داسې څلورلارې ته نژدې شي چې د ټولو څلورو اړخونو لپاره درېدل لري، او دوی له مختلفو اړخونو څخه راځي، نو له کيڼ اړخ څخه راتلونکی موټر چلونکی بايد بني اړخ موټر چلونکي ته لاره ورکړي.
5. که تاسو کيڼ اړخ ته تاوېږئ، نو تاسو بايد ټولو راتلونکو ترافیکو ته لاره ورکړئ. هر موټر چې ستاسو په لور راځي، که دا موټر وي او يا که بايسکل چلونکی وي، د لارې حق لري.
6. يوه موټر چلونکی چې لوی سرک ته د موټر له لارې څخه ورگډېږي، يوي فرعي لارې، د پارکينگ ځای، يا T ډوله تقاطع څخه راځي، بايد په سرک کې ټولو ترافیکو ته لاره ورکړي.
7. مخکې له دې چې کومې څلورلارې ته ننوځئ، تاسو بايد تل ټول اړخونه وڅارئ. دا د تر لاسه کړئ چې تاسو څلورلارې ته له ننوتلو دمخه صافه لاره لری.

د خپل موټر پارک کول

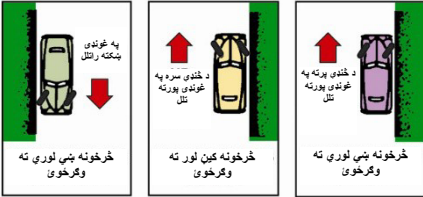
د موټر چلولو چاپیریال کې د پارکینګ لپاره ډیری غوراوي شتون لري. په دې کې موازي پارکینګ، زاویه پارکینګ (کین یا بڼی)، او عمودي پارکینګ (کین یا بڼی - مخ ته یا شاته) شامل دي. د پارک کولو لپاره له مرکزي کرښې څخه مه تېرېږئ. د موازي پارکینګ په اړه د نورو معلوماتو لپاره، د دې مطالعي لارښود "د سرک ازمویني" برخه وگورئ.

یو موټر چې په یو 2 لینه سرک باندې پارک شوی وي باید د بڼی اړخ ټایرونه د سرک بڼی غاړې یا ځنډې څخه 12 انچه کې دننه ولري. په یو طرفه سرک کې موټر باید د سرک له غاړې څخه 12 انچه دننه پارک کړل شي. ستاسو موټر باید د ترافیکو جریان په ورته لوري کې پارک شي.

که تاسو اړ یاست چې په کلیوالي سیمه کې په لویه لاره کې موټر پارک کړئ، نو تاسو باید ټول ټایرونه د سرکله هغې برخې څخه هاخوا کړئ په کومې چې موټر سفر کوي. محتاط اوسئ چې په غونډۍ، مور، یا داسې ځای کې موټر مه پارک کوئ چېرې چې ستاسو موټر دواړو لوریو کې لږترلږه 150 فوټه واټن کې نشي لیدل کېدای، یا کومه سیمه چې د پارکینګ نه کولو لپاره په نښه شوې وي.

په غونډیو پارکینګ

کله چې په غونډۍ کې پارک کوئ، نو تاسو باید ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو موټر به ترافیکو ته نه رځري.

ترافیک ته د موټر رغښتلو د مخنیوي لپاره تل مخکېني ټایرونه وځرخوئ او د پارکینګ بریک ولگوئ. (پر مایلي سطحې پورته مخ ته یا بڼکته مخ ته د پارکینګ کولو طریقه کومه چې دلته انځور شوې، د سرک یا لارې بڼی اړخ ته پارک کولو باندې پلي کیږي).

کوم ځای کې تاسو نشئ کولای موټر پارک کړئ

- د لویې لارې په هغه برخه کې چې موټر پرې چلیږي
- د یوې کوڅې یا لارې په څنګ کې پارک شوي موټر په څنګ کې
- د پلپو ټلونکو لاره کې
- د یوې څلور لارې دننه
- د سرک پر سر د پلپو تیریدونکو پر کرښو
- د سرک په غاړه کوم کار لپاره، داسې چې تاسو ترافیک بند کړئ
- په یوه پل یا ټولنې کې
- په کومه ریل پټلۍ کې، یا د ریل پټلۍ د تېرېدو ځای ته نږدې په 50 فوټه کې دننه
- د کومې کور ته تللي لارې مخې ته
- د اور وژنې وسیلې څخه 6 فوټ دننه کې
- په یو څلور لارې کې د پلپو د تېرېدلو لارې څخه 20 فوټه دننه کې
- د روښانه سور یا ژیر څراغ، د درېدلو نښې، یا د ترافیک څراغ په 30 فوټ دننه کې
- د اور وژنې سټیشن ته تللي لارې په 20 فوټه کې دننه یا په کوڅه کې د یوه کور ته تللي لارې په 75 فوټ کې دننه، چېرې چې نښې شتون لري.
- هر هغه ځای چې رسمي نښه پرې موجوده ده چې - پارکینګ نشته
- په یوه نښه شوي د بایسکل لین کې.
- د معلولیت لرونکو کسانو د پارکینګ ساحه کې

څلورلارې

یوه څلور لارې د تقاطع د کنټرول یوه بڼه ده چېرې چې ترافیک یوازې د بڼی لوري ته تاوېدو له لارې ننوځي او ترې وځي او د ساعت په مقابل لوري کې پرمخ ځي. څلورلارې د موټر ځنډ، ټکرونه، د تېلو مصرف، او د هوا ککړتیا کموي. په ډېرې حالتونو کې،

څلور لارې کولای شي موټر، پلي تلونکي او بایسکل چلونکي د درېدلو نښو یا ترافیکي نښو په پرته ډېر په خوندي ډول اداره کړي. د موټر سرعت څلور لارو ته په راتللو کې، دننه او بهر وتلو کې باید ورو وي.

موټر چلونکي باید په څلور لارو کې نورو ترافیکو ته د لارې حق ورکړي. یوازې هغه وخت څلور لارې ته داخل شي کله چې په ترافیک کې خوندي تښتلی وي. د ټولو څلور لارو په څیر، تاسو څلور لارې ته داخلېدو یا ترې بهر وتلو وخت کې باید پلي تلونکو او بایسکل چلونکو ته لاره ورکړئ. له څلور لارې څخه بهر وتلو ستاسو د ارادې بنودلو لپاره تل سیګنال/اشاره کاروئ.

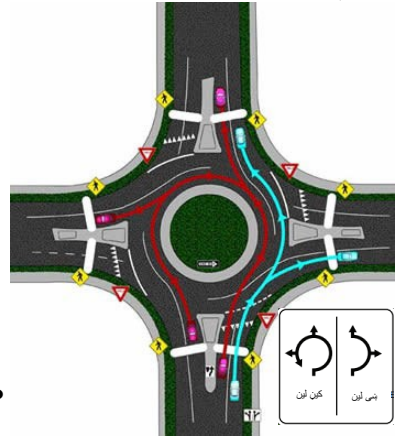
ځینې څلور لارې د ترافیک لپاره له یو څخه ډیر د را ګرځېدو لښوونه لري. دا کاروونکي لري چې د مناسب لین غوره کولو لپاره څلور لارې ته د ننوتلو دمخه د لین ټاکلو نښې او د سرک نښې په ځانګړي توګه په پام کې ونیسي. د اضافي احتیاط سره موټر چلول اړین دي کله چې په څو لښوونه لرونکي ګرداب کې موټر چلوئ. موټر چلونکي نښې کولای لښوونه بدل کړي کله چې دوی په

څلور لارې کې دننه وي. موټر چلونکي باید د دننه لین څخه د وتلو دمخه اړونده هېنداره او د نه لیدلو وړ ځای چک کول وکاروي.

کله چې یو داسې ګرداب ته داخلېږئ چې د سرک نښې یا د تیر نښې نلري، نو د بڼې اړخ لین بڼې اړخ ته تاوېدلو یا مستقیم تللو لپاره اجازه لري، او د کین اړخ لین کین لوري ته تاوېدلو یا مستقیم تللو لپاره اجازه لري.

په یوه څلور لارې کې بېرني موټر

تل بېرنيو موټرو ته لاره ورکوئ، که تاسو لا دمخه په څلور لارې کې نه یاست، نو ځنډې ته شئ او د بېرنيو موټرو تېرېدو ته اجازه ورکړئ. که تاسو دمخه په څلور لارې کې یاست نو په خوندي ډول له څلور لارې څخه بهر وتلو سمدلاسه وروسته اړخ ته شئ.

د پولیسو تمخاېونه

- د پولیسو موټر چې د موټر چلونکو د درولو هڅه کوي نو دوی به دا د خبرتیايي څراغونو روښانه کولو، یا خبرتیايي څراغونو او سایرن کولو له لارې ترسره کوي.
- د سرک بڼې اړخ ته دومره نژدې موټر بوځئ څومره نژدې چې تاسو په خوندي ډول کولای شئ. په څلور لارې کې مه ودرېږئ یا د ویشل شوي لوی سرک مرکز کې مه اړخ ته کېږئ.
- خپل د خوندیتوب بیلټ ټینګ وساتئ تر هغه چې افسر وګوري چې تاسو دا اغوستی دی.
- خپل حرکتونه او د هر مسافر حرکت محدود کړئ.
- ژوره ساه واخلي او مه وپېرئ. ارام اوسئ په هغه وخت کې چې افسر تشریح کوي چې ولې تاسو ودرول شوي یاست.
- خپل جواز، د موټر راجسټرېشن، او د بیمې ثبوت وښایاست کله چې د افسر لخوا غوښتنه کېږي.
- په خپل موټر کې پاتې شئ. تر هغې چې له تاسو څخه غوښتنه نه وي شوي، بهر مه وځئ. دا ستاسو د امنیت او د افسر د خوندیتوب لپاره دی.
- که چیرې د تڼي رڼا سیمه کې یاست نو د ودرېدو وروسته او د افسر تاسو ته راتللو دمخه د موټر داخلي څراغونه روښانه کړئ.
- د سرک غاړه هغه ځای نه دی چې پکې د ترافیکي جرمونو په اړه بحث وشي. په محکمه کې به وخت وي چې د جرم په اړه بحث پکې وشي.

د اړخ ته کېدلو او لارې ورکولو قانون

STATE LAW
MOVE OVER OR REDUCE
SPEED FOR STOPPED
EMERGENCY VEHICLES

که تاسو یو موټر ولید چې آبی یا د سره سیګنال څراغونه یې روښانه کړي دي او/یا مو د ساینر غږ واورېد، چې له کوم لوري څخه راځي، نو قانون وايي چې تاسو باید د سرک بڼې اړخ ته شئ او موټر ودروئ. تاسو باید تر هغه وخته پوري ودرېږئ چې د بېرني یا د قانون پلي کونکي ادارې موټر تېر شي.

که تاسو د پولیسو موټر ولید چې آبی رنگه څراغونه یې روښانه کړي دي یا مو بېرني موټر ولید چې سره څراغونه یې روښانه کړي دي او درېدلې دي، تاسو باید تل په احتیاط سره (په کم سرعت) مخکې لاړ شئ. که تاسو په څلور لاینونه لوی سرک کې یاست، لکه د ایالتونو ترمنځ تللي سرک کې، نو قانون هم تاسو اړ کوي چې لین بدل کړئ که تاسو دا په خوندي ډول کولای شئ.

قانون دا هم غواړي چې موټر چلونکي د هر ایالت، ښار یا کوچني ښار ساتنې هغو موټرو ته لاره ورکړي چې پر لویه لار کار کوي. د بېلګې په توګه، یو موټر چلونکي چې د روښانه شویو څراغونو سره د واورې لیرې کولو موټر اړخ ته نږدې کیږي باید په احتیاط سره پرمخ لاړ شي او د لارې حق (یعنې لاره) ورکړي. **یادښت:** د موټر راکښلو او ترمیمولو موټر معمولاً د عنبري رنگ څراغونه لري. تاسو باید ورته احتیاط او پروسېجرونه وکاروئ کوم چې پورته بیان شوي کله چې تاسو دې ډول درول شویو موټرو ته نږدې کیږئ.

د ترافیک څراغونه، د سرک نښې، او د لویې لارې نښانې

ترافیکي څراغونه

د ترافیک سیګنالونه د لارې حق کنټرولوي او د ترافیک نارمل، تنظیم شوی جریان چمتو کوي. که چیرې د یو سیګنال څراغ تیاره وي، لکه څنګه چې د برېښنا له کاره لوېدلو وخت کې وي، نو داسې ودرېږئ لکه چې په ټولو لوریو کې د درولو نښې شته وي. کله چې د ترافیک سیګنال خراب وي او ژیر یا سور روښانه وي، نو تاسو باید د دغې سیګنال سره سم عمل وکړئ.

سور څراغ: د درېدلو لاین یا د پلېو تېرېدو کښې، دواړو کې چې کوم لومړی راځي هغې ته رسېدو دمخه ودرېږئ، او انتظار وکړئ تر هغه چې څراغ شین رنگ شي (د شین تیر نښې ممکن روښانه شي پداسې حال کې چې سور څراغ روښانه وي، نو تاسو کولای شئ د شین تیر (غشي) په لور حرکت وکړئ).

په دایروي سره څراغونو کې بڼې اړخ ته ګرځېدل معمولاً اجازه لري، مګر یوازې وروسته له هغه چې موټر چلونکي په بشپړ ډول موټر درولی وي، څلور لارې یې چپک کړی وي او پلېو کسانو او نورو موټرو ته د لارې حق بې ورکړی وي. ځینې څلور لارې نښې یا سمبولونه لري چې په ګوته کوي چې تاسو نشئ کولای په روښانه سره څراغ کې بڼې خوا ته وګرځئ.

د پولیسو یو افسر کولای شي تاسو ته په سره څراغ کې د تللو لارښوونه وکړي. تاسو باید د افسر لارښوونې په احتیاط سره تعقیب کړئ.

ژیره رڼا: دا رڼا موټر چلونکو ته خبرداری ورکوي چې څراغ نږدې سور کیږي. که تاسو څلور لارې ته دومره ډېر نږدې یاست چې په خوندي ډول نئ درېدلې، نو د څلور لارې څخه په احتیاط سره پر مخ لاړ شئ.

شین څراغ: تاسو کولای شئ په شنه څراغ کې پرمخ لاړ شئ که چیرې داسې کول خوندي وي. مګر که تاسو کښې اړخ ته ګرځئ، نو تاسو باید راتلونکو موټرو ته د لارې حق ورکړئ. په ځینو څلور لارو کې چیرې چې ځانګړي ټاکنید ته اړتیا وي "په شین څراغ کې کښې اړخ ته تاوېدونکي نورو ته لار ورکړئ" نښه به سیګنال ته نږدې پورته تار سره لګېدلي وي.

رېډونکی سور څراغ: رېډونکی دایروي سور څراغ د درېدلو د نښې په څیر دی. ودرېږئ، او ټولو پیاوړه ټولنکو، بایسکل چلوونکو او موټرو ته د لارې حق ورکولو وروسته پر مخ لاړ شئ.

رېډونکی ژیر څراغ: ورو شئ، څلور لارې بڼه وگورئ، د کین اړخ ته گرځېدلو هڅه کولو دمخه هرو راتلونکو موټرو ته لاره ورکړئ او په احتیاط سره پر مخ لاړ شئ.

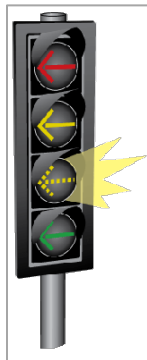
غشې/تېرونه

قوي سور غشې: هغه موټر چلوونکی چې غواړي کین اړخ ته وگرځي باید ودرېږي او انتظار وکړي. کله چې یو قوي سور غشې ښکارېږي نو د تاوېدلو لپاره څلور لارې ته مه ننوځئ.

قوي زېر غشې د کین اړخ ته گرځېدو سیکنال سور ته بدلېدونکی دی او موټر چلوونکی باید درېدلو ته ځان چمتو کړي او که چیرې دوی په قانوني ډول د څلور لارې دننه وي او هیڅ تصادم لرونکی ترافیک شتون نلري نو کین اړخ ته د گرځېدو د بشپړولو لپاره ځان چمتو کړي.

رېډونکی ژېر غشې: موټر چلوونکی اجازه لري چې د ټولو راتلونکو ترافیکو او د پلېو تېرېدو په کربڼه کې شته کومو پیاوړه ټولنکو ته د لارې ورکولو وروسته کین اړخ ته وگرځي. راتلونکي ترافیک شین څرغ لري. موټر چلوونکی باید د تاوېدلو دمخه په راتلونکي ترافیک کې خوندي وقي لپاره انتظار وکړي.

قوي شین غشې: کین اړخ ته گرځېدونکی د لارې حق لري. راتلونکي ترافیک سور څراغ لري.

د سرک نښې

تاسو کولای شئ د سرک نښې د شکل او رنگ او همدارنگه د کلمې پر اساس ووايست چې دغه نښې څه معنی لري. که چیرې نښه خاورې، اوړې یا کوم بل شي پټه کړې وي، نو تاسو باید د دې شکل پر اساس د نښې عمومي معنی وپېژنئ (چې آیا دغه نښه د تنظیمولو ده، د خبرداري ده یا که د معلوماتو لپاره ده).

د درېدلو نښه 8 اړخونه لري. دا په دې مانا ده چې تاسو باید ودرېږئ، څلور لارې بڼه وگورئ، د لارې حق ورکړئ، او بیا پر مخ لاړ شئ.

په یاد ولرئ: تاسو اړتیا لرئ د درېدلو کربڼې، د پلېو تېرېدونکو کربڼې (که نښه شوی وي یا نښه شوی نه وي) یا څلور لارې سرک، دې ټولو کې چې کوم لومړی راځي، د هغې دمخه ودرېږئ.

د "لاره ورکړئ" نښې د اړوټه/سرچپه مثلث شکل دي، او په دې معنی دي چې تاسو باید ورو شئ، بڼه وگورئ او یوازې هغه وخت دننه شئ چې لاره د پیاوړه چلوونکو، بایسکل چلوونکو او موټرو څخه پاکه وي.

د لوی X سره دایروي نښې او RR حروف نښې چې وړاندې د ریل پټلۍ د تېرېدو ځای دی.

د ریل پټلی د تېرېدو په ټولو ځایونو کې د چلیپا (د لرګي یا فلزي X شکل) نښې شتون لري. دوی په ګوته کوي چې د ریل پټلی چېرته دي. ورو شئ، دواړه اړخونه وګورئ، او د تېرېدو دمخه د اور ګاډي لپاره غور ونیسئ. د چلیپا لاندې کوچنۍ نښې نښې چې د تېرېدو په ځای کې څومره تریکونه/پټلی شتون لري. کله چې 2 یا ډېر تریکونه شتون ولري، نو یو تېرېدونکی اورګاډی ممکن بل اورګاډی پټ کړي کوم چې له بلې لارې راځي. ممکن دروازې او/یا رېډونکي څراغونه هم شته وي.

د مثلث په شکل کې یوه نښه چې پرې انقطاع شوي پوښتونه وي، په هغو موټرو لګېدلي وي چې په ورو سرعت کې سفر کوي. د بېلګې په توګه، تاسو به ډېری وختونه دا نښې د فارم/کروندې په موټرو وګورئ.

د خپرډارې نښې

د خپرډارې نښې هغه ځای لګېدلي وي چېرې چې هر وخت خطر شتون لري، او موټر چلوونکي ورو کېدو لپاره اړ وي. دا معمولاً د الماس په شکل او ژېړ یا شین رنگ وي. دوی ممکن د سختو خمونو، ناخوندي څلورلارې، یا په سرک کې د موټر خپرډارې ورکړي. موټر چلوونکي باید ورو شي. ځینې د خپرډارې نښې اضافي معلومات ورکوي، لکه خوندي سرعت، یا فاصله، لکه "د هوسۍ تېرېدو ځای، راتلونکي 3 مایلونه". د ښوونځي یا پلي ټلونکو نښې لاندې مخ په ښکته غشي د پليو تېرېدونکو ساحه په ګوته کوي.

 <p>لین پای ته رسېږي</p>	 <p>شل شوي لویه لار پای ته رسېږي</p>	 <p>ویشل شوي لویه لار</p>	 <p>ښوونځی</p>
 <p>د پیاده ټلونکو تېرېدو لاره یا Crosswalk</p>	 <p>غونډی</p>	 <p>کله چې لوند وي نو ښویږي</p>	
 <p>ښي اړخ ته پټ سرک</p>	 <p>څلورلارې</p>	 <p>د هوسۍ تېرېدو لاره</p>	

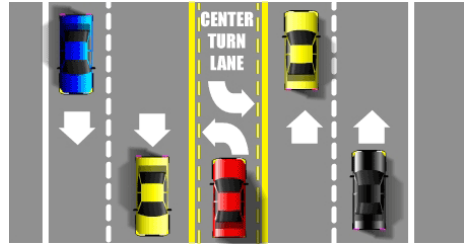
مقرراتی نښې

د سپین رنگ شالید مستطیل شکله نښې په گوته کوي چې یو موټر چلوونکی باید څه وکړي او څه ونه کړي. دا نښې د سرعت محدودیتونه، د موټر اړخ ګرځولو او تېرېدلو قوانین، او نورې لارښوونې نښې.

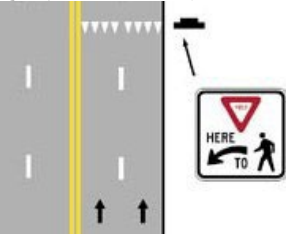
د لویې لارې نښانې

د لویې لارې نښانې موټر چلوونکو ته مهم معلومات چمتو کوي. دا نښې له موټر چلوونکي سره مرسته کوي چې خپل موټر ته په سمه توګه موقعیت ورکړي، په مختلفو حالتونو کې دوی ته لاره ښودلو کې مرسته کوي، دوی ته خبر ورکړي چې کله تېرېدل اجازه لري او موټر چلوونکو ته د راتلونکو حالتونو خبرداری ورکوي. ستري لویې لارې د ژبیر رنگ مرکزي کرښو سره نښه شوي وي چې دوه موخې لري:

مرکزي کرښې لویې لارې د سفر پر لښوونو وېشي. هغه څو لاینه لویې لارې چې په مخ کې خالي ځای نلري، دوه ثابتې کرښې لري تر څو دوه متقابل د سفر لښوونه وښيي. کله چې په ورته لوري کې په دوه یا له دوه څخه ډېر لښوونو کې د موټر چلولو اجازه وي، نو یوه قطع شوي سپینه کرښه د لوی سرک هر اړخ په ورته لوري کې سفر کوونکو موټرو لپاره پر جلا لښوونو د ویشلو لپاره کارول کېږي.

دا کرښې ښيي چې آیا تاسو لین بدلولی شئ یا نه. که چیرې یوه ثابتې کرښه یا دوه ثابتې کرښې شتون ولري، نو سپارښتنه کېږي چې تاسو لین بدل نه کړئ. که چیرې یوه ثابتې کرښه شتون ولري مګر ستاسو په لین کې قطع شوي کرښه وي، نو تاسو کولای شئ لین بدل کړئ که مخ ته لین صاف وي. که ستاسو په لین کې ثابتې کرښه شتون ولري مګر په بل لین کې قطع شوي کرښه وي، نو تاسو باید لین بدل نه کړئ، مګر په بل لین کې شته

موټر کولای شي لین بدل کړي.

مسلسل دوه طرفه د کین اړخ ته ګرځېدو لښوونه د سفر کولو لښوونو په توګه کارولو لپاره نښې ډیزاین شوي ځکه چې په دواړو لورېو کې ترافیک ممکن کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره دغه لین وکاروي. ستاسو له کین اړخ څخه لږه فاصله دمخه، تاسو باید اشاره وکړئ او په احتیاط سره د موټر ګرځولو لین ته لار شئ. ستاسو ټول موټر باید د ګرځېدلو لین کې وي تر څو تاسو ترافیک بند نه کړئ. کله چې لاره صافه وي، نو د خپل موټر ګرځولو لپاره په مخه لار شئ.

ځینې وختونه د لوی سرک نښانې موټر چلوونکي ته اضافي معلومات چمتو کوي.

د بېلګې په توګه، د لارې ورکولو په څلورلارې کې ممکن د لویې لارې تر څنګ د "لاره ورکړئ" نښه وي او ممکن په لویې لارې هم د لارې ورکولو نښانه رنگ کړ شوي وي. د سپینو مثلثونو دا لارې، چې راتلونکو موټرو اړخ ته اشاره کوي، موټر چلوونکو ته ښيي چې دوی باید چیرې ودرېږي، که چیرې دوی اړتیا ولري چې بیا د تونکو یا نورو موټرو ته لار ورکړي. د لین کارولو د کنټرول نښې، یا د سرک نښانې، ممکن د موټر ګرځولو پر مهال د موټر چلوونکو سم لین ته د لار ښودلو

لپاره وکارول شي. کله چې د یو لین سرک څخه د څو لښوونو لرونکي سرک ته دننه کېږئ چیرې چې د لښوونو انتخاب شتون لري، نو ښي اړخ ته موټر ګرځوونکي موټر چلوونکي باید په ښي لین کې موټر وګرځوي. کین اړخ ته موټر ګرځوونکي چلوونکي باید لومړی کین لین ته موټر وګرځوي. کله چې دوه لښوونه په ورته لوري کې تاوېږي، نو هر یو تادیونکی لین باید د خپل موټر ګرځولو پر مهال په خپله د ګرځېدلو لاره کې پاتې شي. څو لښوونه ممکن په ورته لوري کې

په ورته وخت کې تاو شي کله چې د لین کارولو د کنټرول نښې یا د سرک نښانې د داسې کولو اجازه ورکوي. په ټاکل شوي لین کې پاتې شئ تر هغې چې تاوېدل/د موټر ګرځول بشپړ شوي نه وي. لین بدلول

کولای شی د موټر گرځولو پای ته رسېدو وروسته ترسره کړئ. د تاوېدلو پر مهال د لښوونو بدلولو څخه ډډه وکړئ. دا یو غیر قانوني حرکت دی او د ټکرونو لامل کېږي. موټر چلونکي باید تل هغه لارښوونې تعقیب کړي چې په هغه لین کې ښودل شوي چې دوی پکې دي.

د بېلګې په توګه، که چیرې یو موټر چلونکي یو داسې لین کې موټر چلوي چې مستقیم غشی پکې وي، نو دا غیر قانوني او غیر خوندي ده چې دوی ښي یا کښ اړخ ته د تاوېدو هڅه وکړي کله چې دوی په څلور لارې کې وي. د لین ناڅاپي بدلون د ټکر خطر ډېروي. دا غوره ده چې د دغه ځای شاوخوا موټر وچلوئ او منزل ته بدیله لاره ومومئ.

د کار د زون/ساحې خونديتوب

د کار زون له لویې لارې سره په اوږدو کې یوه سیمه ده چېرې چې د تعمیر، ساتنې، یا د برېښنا یا تلیفون او داسې نور کار ترسره کېږي. د کار زون ممکن پر یوه ځای وي، یا دا ممکن ګرځنده عملیات وي چې ورو ورو د سړک په اوږدو کې حرکت کوي، لکه په سړک ښي راکټل، د واښو پرې کول، او اوږې لري کول. ستاسو د خونديتوب لپاره، او د کارګرانو خونديتوب لپاره، دا مهمه ده چې ګاډي چلونکي ورو شي او اضافي پاملرنه وکړي کله چې د کار زون ته نږدې کېږئ او پکې موټر چلوي. ډېری ټکرونه د اصلي د کار ساحې دمخه پېښېږي، چېرې چې موټر چلونکي ورو کېږي او/یا لښونه یو ځای کېږي. محتاط اوسئ، او هر څومره ژر چې دا خوندي وي له مناسب لین سره یو ځای شی. په کاري زونونو کې ډېری ټکرونه د شا پای ټکرونه دي چې د شرایطو پام کې نیولو پرته د ډېر ګړندي موټر چلولو او د مخ ته فاصلي خوندي ساتلو کې پاتې راتلو له امله رامینځته کېږي. په یاد ولرئ چې درېدلی ترافیک ممکن د مور شاوخوا یا د غونډۍ په سر کې پټ وي.

د درمونت کاري زونونو کې د خوندي موټر چلولو لپاره لارښوونې

- قوانین 24/7 پلي کېږي - دا نه چې یوازې د ورځې رڼا ساعتونو کې.
- د ښودل شوي سرعت حد پورې ورو شی او د موسم حالاتو سره سم سرعت ولرئ. د موټر چلونکو او کارکوونکو د ساتنې لپاره سرعت کم شوی.
- د توجه انحراف کم کړئ - خپل بشپړ پام سړک او موټر چلولو ته ورکړئ
- د غیر متوقع تمه وکړئ - د کار په ساحه کې هر ډول تګ راتګ وي، په شمول د پلپو ټلونکو او بایسکل چلونکو.
- ښي تعقیب کړئ - دا ښي به په خوندي ډول تاسو ته د کاري زون څخه تېرېدو لاره وښيي.
- محتاط اوسئ - د کار زون کې لښونه مه بدلئ، بل موټر پسې ډېر نږدې مه ځئ، یا په نورو تیری کوونکو چلندونو کې مه ښکېل کېږئ.
- له لارښوونې سره سم له بل لین سره یو ځای شی، هر څومره ژر چې دا د کار په ساحه کې خوندي وي، یا د ترافیک حالات چې څرنگه اړتیا لري.
- د سړک کارګرانو یا د دوی تجهیزاتو ته نږدې ګڼه ګڼه مه جوړوئ - د امکان تر حده دوی ته ځای ورکړئ.
- د 4 ټانیو مخ ته واټن وساتئ. د مسافر وړونکي موټر لپاره بشپړ ودرېدل 240 فوت واټن نیسي چې په وچه لاره کې په 60 MPH کې سفر کوي، په مقابل کې ورته موټر چې په 30 MPH سرعت کې وي نو بشپړ ودرېدل یې 75 فوټه واټن نیسي.
- صبر وکړئ، د څنډ تمه وکړئ، یا بدیله لاره ومومئ. په یاد ولرئ چې د سړک کارکوونکي ستاسو د خونديتوب لپاره زموږ لوی سړکونه ښه کوي.

په کاري ساحه کې د سرعت جرمي دوه چنده وي

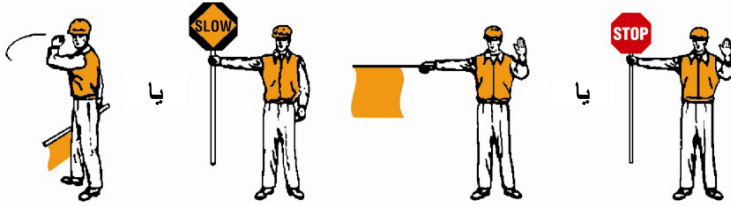
د کاري ساحې نښې

د کاري زون نښې نارنجي رنگ او الماس يا مستطيل شکل لري. دا نښې مهم معلومات چمتو کوي ترڅو له موټر چلونکي سره مرسته وکړي په خوندي ډول د کاري زون له لارې موټر وچلوي. دا نښې موټر چلونکي ته د مخکې راتلونکو خطرونو (لکه د بند لښونو، انحراف، خام سرک، يا د ترافيک اداره کوونکو کارگرانو) په اړه خبرداري ورکوي.

د ترافيک اداره کوونکي کارگران

ترافيک اکثرا اړين وي چې د کار زون کې د تعميراتي تجهيزاتو حرکت ته اجازې ورکولو لپاره ودرول شي، يا ځکه ودرول شي چې په ډاډو لوريو کې د ترافيک حرکت لپاره يوازې يو لښ خلاص وي. ترافيک اداره کوونکي کارگر د کار زون له لارې په خوندي ډول ترافيک چلولو لپاره د درولو/ ورو کولو بورډونه، يا ځينې وختونه نارنجي رنگ بېرغونه کاروي. يو فلپيگر (د ترافيک اداره کوونکي کارگر) د ترافيک کنټرول لپاره قانوني واک لري او بايد اطاعت يې وشي.

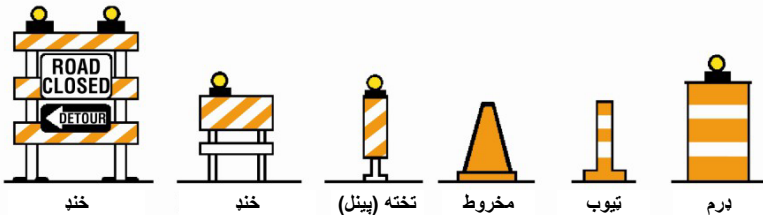

د ترافيکو تلل

د ترافيکو درېدل

تر لارې تېرولو وسيلې

مخروطونه، ډرمونه، او خنډونه اکثرا د کار زونونو کې کارول کېږي تر څو ترافيک د سرک له خطرناکو ساحو څخه لرې وساتي او د کاري زون له لارې په خوندي ډول ترافيک وچلوي.

خنډ

خنډ

تخته (پيگل)

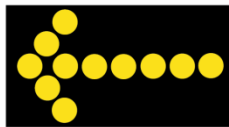
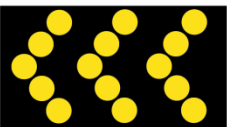
مخروط

تيوب

ډرم

د خلبونکو غشو/تېرونو بورډونه/پينلونه

د خلبونکي تير پينلونه هم کارول کېدای شي چې چلونکي سم لښ ته لارښود کړي. کله چې تېرونه فعال نه وي، نو پينلونه په "احتياط" حالت کې ايښودل کېږي، چې د رېښونکو خراغونو يوه مستقيمې کرښه لري، او يا په 4 کونجونو کې رېښونکي خراغونه لري. موټر چلونکي بايد ورو شي کله چې دوی په "احتياط" حالت کې پينلونه وگوري. د کار زونونه ممکن موقتي د سرک نښانې ولري.

سپينې نښانې يا کرښې په ورته لوري کې لښونه ويشلو لپاره کارول کېږي. ژيرې نښانې يا کرښې د مخالف لوري لښونه جلا کولو لپاره کارول کېږي. ژيرې نښانې به ستاسو په کيڼ اړخ کې وي- که داسې نه وي، نو تاسو به غلط لښ کې ياست.

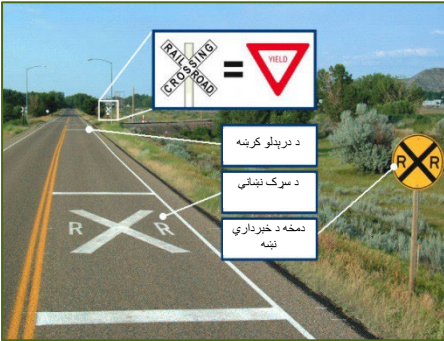
ټیټې ځنډې

ځینې وختونه، په ځانګړې توګه تعمیراتي ساحو کې، د سرک کچه ممکن د ځنډې څخه لوړه وي. که ستاسو ټایرونه په ټیټې ځنډې کې له سرک څخه پرېوځي، نو پرته له بریک کولو سرعت کم کړئ، او په ورو سرعت کې په ډېر احتیاط سره سرک ته بیرته راستانه شئ.

د ریل پټلۍ تیریدو ځای کې د سرک مقررات

دا د قانون خلاف دي چې خپل موټر د بند شوي ریل پټلۍ دروازي له لارې، شاوخوا یا ترې لاندې وچلوي. دا هم د قانون خلاف دي چې د ریل پټلۍ کې بل موټر تېر کړئ.

هر موټر چلوونکی باید په خوندي، کم سرعت کې موټر وچلوي کله چې د کوم عامه یا خصوصي ریل پټلۍ لوري مایلي سطحې کراسینګ ته نږدې کیږي او ترې تېرېږي.

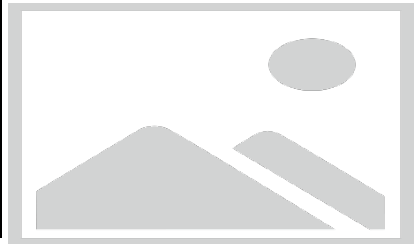
د قانون له مخې، موټر چلوونکی باید د نږدې ریل پټلۍ څخه لږترلږه 15 فوټو فاصله کې ودرېږي کله چې:

1. رپیدونکي څراغونه، بنسټه دروازي، یا بیرغ درلودونکي د اورګادي رانږدې کېدو یا تېرېدو سیګنال/اشاره ورکوي.
2. تاسو یو اورګادي وګورئ یا یې شپېلۍ اوړئ.
3. کله چې په کراسینګ کې د STOP نښه شتون ولري.

په پورتنیو حالتونو کې د اړتیا په صورت کې د موټر په بشپړه توګه درولو وروسته، موټر ممکن د پټلۍ له لارې تېر کړل شي کله چې

داسې کول خوندي وي. یادښت: پلي تلونکي، بایسکل چلوونکي، او کوچنی انجن لرونکي بایسکل چلوونکي هم باید د اورګادي د څیرتیا سیګنالونه وڅاري او ممکن د ریل پټلۍ څخه تېر نشي تر هغه چې دا کار خوندي وي.

که چیرې د ریل د تېرېدو په ځای کې یو خطرناک حالت شتون ولري، نو د بیرني حالت نښه کې لیست شوي شمېرې ته زنگ ووهئ. دا به د ریل شرکت ته اجازه ورکړي چې راتلونکي د ریل پټلۍ ترافیک ودروي یا یې په بدیله لاره وچلوي تر هغې چې خطر لري شي. دا د ترلاسه کړي چې هغه شمېره دوی ته ورکړئ کومه چې د ریل د تېرېدو په ځای کې لیکل شوي ده، تر څو خطر په سمه توګه وپېژندل شي.

د سرک شریکول

د پلي تلونکو سره سرک شریکول

موټر چلوونکي باید پلي تلونکي په احتیاط سره وڅاري. د کم عمره، زیات عمر لرونکو، معلولینو یا نشه یي توکو د اغېز لاندې پلي تلونکو لپاره په ځانګړې توګه محتاط اوسئ. دوی د موټر/پیاډه تلونکو ټکرونو کې تر ټولو زیات زیانمن کېدونکي دي.

ډېری تګرونه د پياده ټلونکو ترافیک ته پاملرنه نه کولو يا په بي احتیاطی سره ترافیک ته ننوتلو پایله وي، او بل اړخ ته نور تګرونه د هغو موټر چلوونکو لخوا رامینځته کيږي څوک چې د لارې حق ورکولو کې پاتې راځي يا احتیاط نه کوي کله چې پياده ټلونکي شتون لري.

د موټر چلوونکي مسوولیتونه

- په هغو سیمو کې ورو ورو حرکت وکړئ او محتاط اوسپړئ چیرې چې پلي ټلونکي شتون لري.
  - کله چې ستاسو په وړاندې یو موټر د پياده ټلونکو لپاره ودریږي، نو له ودرول شوي موټر څخه مه تیریرئ حتی که دوه لاینونه چمتو شوي وي. دا د پياده ټلونکو لپاره د مړینې ډېر مکرر لامل دی.
  - د هغو پياده ټلونکو څارنه وکړئ څوک چې د سره څراغ پر وړاندې حرکت کوي، د پارک شویو موټرو له مینځ څخه ترافیک ته ننوځي او په هغو ځایونو کې تېرېږي چیرې چې د پلېو تېرېدونکو لپاره څرګندې کرښې موجودې نه وي. حتی کله چې پلي ټلونکي هم په بي احتیاطی سره له سړک څخه تېرېږي، موټر چلوونکی باید لاره ورکړي.
  - کله چې مو موټر درولی وي یا د تاوېدلو لپاره انتظار کوئ نو د پلېو د تېرېدو لاره مه بندوئ. ستاسو ټول موټر یا د موټر له یوې برخې سره د پلېو د لارې بندول پلي خلک اړ باسي چې ستاسو شاوخوا لار شي او دوی په احتمالي خطرناک حالت کې اچوي.
  - هر کله چې تاسو د پلېو ټلونکو په لارې باندې یا د سړک په څنډه تېرېږئ نو د پلېو ټلونکو څارنه وکړئ، لکه یو یو فرعي لارې ته، لوی سړک ته اتصالوونکي کوچني سړک ته یا خصوصي سړک ته د ننوتلو یا تری بهر ونلور پر مهال.
  - کله چې ماشومان په کوڅه کې یا ورته نږدې لوبې کوي، احتیاط وکړئ. ماشومان ډېری وختونه ګرندی حرکت کوي او ترافیکو ته نه ګوري.
  - د زرو پلېو ټلونکو په شتون کې احتیاط وکړئ. دوی ممکن د ترافیک حالاتو خطرونو لپاره محتاط نه وي.
  - بین الایاتي سړکونو یا فرعي سړکونو کې د ځغاستونکو سپرولو لپاره مه ودریږئ.
  - کله چې یوه رانده پياده ټلونکي ته نږدې کېږئ، له اضافي احتیاط څخه کار واخلئ؛ کله چې یو داسې پلي کس ستاسو مخ ته سړک/کوڅې کې تیرېږي یا تیریدو ته انتظار کوي چې سپینه لکړه لري یا لارښود سپی یې رهبري کوي، نو تاسو باید ودرېږئ او هغه ته لاره ورکړئ.
  - کله چې تاسو تاوېږئ، نو د اړخ سړکونو څخه تیریدونکو پياده ټلونکو څارنه وکړئ او لاره ورته وکړئ.
- ډېری سېګنال لرونکي څلور لارې د "No Turn On Red" نښې لري چې د پلېو ټلونکو د تګ په وخت کې روښانه کيږي. ښي خوا ته مه ګرځئ کله چې دا نښه روښانه وي.
- په یاد ولرئ: د سور غشي په نښه کې ښي خوا ته مه ګرځئ.
- د پلېو تېریدونکو په هغو کرښو کې چې نښه پرې شوې وي، د پلېو ټلونکو نښه ممکن په سړک کې لګول شوې وي ترڅو موټر چلوونکو ته یادونه وکړي چې دوی اړ دي چې د پلېو تېریدونکو په کرښو کې پياده ټلونکو ته لاره ورکړي.

د ښوونځي ساحې

د ښوونځي په ساحه کې د ماشومانو او پلېو ټلونکو لپاره په هر وخت کې محتاط اوسئ. د ښوونځي بسونو هم څارنه وکړئ چې ممکن راځي او ځي. نښې یا ځلېدونکي څراغونه تاسو ته خبرداري درکوي چې تاسو ښوونځي ته یا د ښوونځي مخې ته تېرېدو لارې ته نږدې یاست. ډېری د ښوونځي ساحې د کم سرعت محدودیتونه لري، او د سرعت محدودیت نښې به د "when flashing" یا "when children are present" کلمې ولري تر څو تاسو ته خبر درکړي چې کله د سرعت محدودیت اغېزناک دی. په یاد ولرئ چې د ښوونځي عادي ساعتونه یواځنی وخت ندی چې ماشومان په ښوونځيو کې شتون لري. په ښوونځيو کې اکثر د ښوونځي وروسته او اونۍ پای فعالیتونه ترسره کيږي.

لوبی کونکي ماشومان

د موټر چلوونکي په توګه، د استوګنې په ساحو کې او په هغو وختونو او ځایونو کې خورا محتاط اوسئ چیرې چې ماشومان شتون لري. خپلو ماشومانو ته د عمر په لومړیو کې د پلېو ټلونکو حقونه

او مسولیتونه ور زده کړئ. تل ډېر محتاط اوسئ کله چې له فرعي سرکونو څخه په شاته تللو بهر وځئ یا راننځئ. ماشومان ممکن ستاسو د موټر شاته منډې ووهي یا لوبې کوي.

د پلویو تلونکو مسولیتونه

سره له دې چې موټر چلونکي باید پلویو تلونکو ته لاره ورکړي، پلي تلونکی باید ناڅاپه یو د سرک څنډي یا بل خوندي د انتظار ځای څخه ونه وځي او د موټر په لاره کې لار نشي که چیرې موټر دومره نږدې وي چې دا سمدستي خطر وي. موټر نشي کولای سمدلاسه ودرېږي. پلي تلونکي باید د خونديتوب له لاندې مقرراتو او سپارښتنو څخه خبر وي:

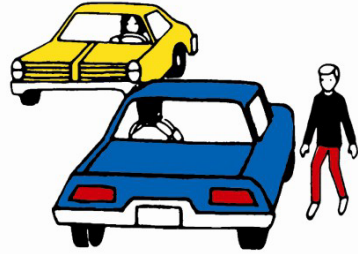
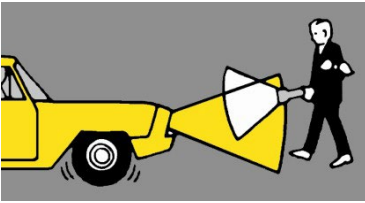
د هرې لارې څخه تېرېدو دمخه په دواړو لورېو کې وگورئ. تل د "Walk" یا "Don't Walk" نښو اطاعت وکړئ. د تیریدو پیل مه کوئ پداسې حال کې چې د پلي تگ سیګنال "Don't Walk" روښانه وي. که تاسو دمخه د "walk" سیګنال په جریان کې تېرېدل پیل کړي وي، نو تاسو به وخت ولرئ چې په خوندي ډول د "Don't Walk" په جریان کې خپل تېرېدل بشپړ کړئ.

کله چې د ژیر یا سور څراغ سره مخ شوی، نو مه تېرېږئ مگر دا چې د "Walk" نښه روښانه وي. که چیرې د پیاده تگ نښې شتون ونلري، نو هغه وخت له سرک څخه تېر شئ کله چې ورته لور ته د ترافیک تللو لپاره اشاره شنه شي. هغو موټرو ته وگورئ چې راگرځي.

کله چې د پلویو تلونکو لارې شته وي، نو پیاده تلونکي باید پر لویې لارې یا بې په اوږدو کې لار نشي. که چیرې د پلویو تلونکو لارې شتون ونلري، نو تاسو باید د امکان تر حده د هغه سرک کښ اړخ ته لار شئ چې ستاسو د تگ مخالف اړخ ته پرې ترافیک چلېږي.

د پلویو تېریدونکو کرښې (یعني د پیاده تلونکو لارې) وکاروئ. د پلویو تېریدونکو د کرښو اصلي موخه د پلویو تلونکو هڅول دي چې یوازې په هغو ځانگړو ځایونو کې تیر شي چېرې چې تېرېدل په خوندي ډول ترسره کېدای شي.

کله چې په مابڼام یا شپه کې ځئ، روښانه رنګه یا انعکاس کوونکي جامي واغونډئ او ځان سره رڼا یوسئ. هیدفون مه اغونډئ، په ځانگړي توګه په بوختو سیمو کې. د راتلونکي ترافیک غږ اورېدل ستاسو خونديتوب لا ډېروي.

د هغو کوڅو یا لویو سرکونو په اوږدو کې چې د پلویو تلونکو لپاره لاره نلري، هیڅکله په بڼې اړخ کې مه ځئ چې ترافیک ته مو شا وي. په کښ اړخ کې ځئ چې راتلونکي ترافیک ته مو مخ وي. که چیرې په سهار، مابڼام یا تیاره کې حرکت کوئ د رڼا رنګه جامي واغونډئ. یو فلش لایت له ځان سره یوسئ او انعکاس کوونکي جامي واغونډئ.

د بڼوونځي له بسونو سره د سرک شریکول

د بڼوونځي د بسونو تمخاېونه

دا د قانون خلاف دي چې د بڼوونځي له بس څخه په هغه وخت کې تېر شئ چې درېدلې وي او خپل سره د خپرډارې څراغونه یې روښانه کړي وي. هیڅکله د کوم لوري څخه مه تېرېږئ کله چې سره څراغونه روښانه وي.

کله چې د بڼوونځي بس په لویه لار کې وي او د زده کوونکو سپرولو یا رخصتولو په حال کې وي، نو د بڼوونځي بس چلونکي ځلېدونکي/پېښونکي ژیر څراغونه فعالوي او ورو کېږي. تاسو باید د درېدلو لپاره چمتو شئ. کله چې بس ودرېږي، نو بس چلونکي به

خلېدونکي/رېډونکي سره د خبرداري څراغونه فعال کړي. کله چې د خبرتيا سره څراغونه فعال شي، تاسو بايد خپل موټر ودرول.

په ياد ولرئ، حتی د ښوونځي په انگر کې، تاسو بايد د ښوونځي له هغه درېدلې بس څخه تېر نشئ چې خلېدونکي/رېډونکي سره د خبرداري څراغونه يې فعال کړي وي.

يو څو استثناوي شتون لري چېرې چې درېدل اړين ندي. تاسو اړتيا لرئ په وېشل شوي لويه لار کې ودرېږئ که چېرې د ښوونځي بس مخالف لوري ته سفر کوي. يو د کانکريټ خنډ ممکن له بس څخه د ترافيکو جلا کولو لپاره وکارول شي، او تاسو موټر ودرولو ته اړتيا لرئ.

په ورومونت کې، که تاسو د خبرداري د روښانه شويو څراغونو سره د ښوونځي ودرول شوي بس څخه تېرېدو کې مجرم وگڼل شئ، نو تاسو به د پام وړ جریمې او ستاسو د موټر چلولو جواز کې پنځه يواښتونو سره سزا باندې محکوم شئ.

د بايسکل چلونکو سره د سرک شريکول

په کوڅو او لويو سړکونو کې د تمرين او ترانسپورت دواړو لپاره د بايسکل چلونکو خلکو شمير هره ورځ زياتېږي. د ايالت د قانون له مخې بايسکل چلونکي حق لري په ټولو سړکونو کې بايسکل وچلوي، مگر دا چې دوی په خانگري ډول منع شوي وي، لکه د محدود لاسرسي لويو سړکونو لکه بين الابالتي سړکونو کې (يعني هغې کې د چلولو حق نلري).

د موټر چلونکو لپاره ورته ترافيکي قوانين او مقررات پر بايسکل چلونکو پلي کېږي. بايسکلونه، په هر صورت، د نورو موټرو په پرتله خاموش وي او لږ د ليد وړ وي، په خانگري توگه په شپه کې. د موټر چلونکي په توگه تاسو بايد د بايسکل چلونکي شاوخوا په دفاعي ډول موټر وچلوي ځکه چې لږترلږه غلطې کولای شي د جدي تېي کېدو يا مرگ لامل شي. کله چې تاسو له بايسکل چلونکي سره نږدې شئ، نو مسلسل څارنه کوئ او ورو شئ. دوی ته کافي ځای ورکړئ کله چې له دوی څخه تېرېږئ او په ناڅاپي ډول ودرولو ته چمتو اوسئ. بايسکل چلونکي ته په زوره هارن مه کوئ مگر دا چې تاسو د دوی خبرداره کولو لپاره ښه دليل ولرئ. لور غږ کولای شي بايسکل چلونکي وارخطا کړي او د دوی کنټرول له لاسه ورکولو لامل شي. دا مهمه ده چې په ياد ولرئ چې بايسکل چلونکي د موټر چلونکو په څېر ورته حقونه او مسوليتونه لري. د شخړې څخه مخنيوي لپاره، موټر چلونکي بايد مقررات وپېژني:

د موټر چلونکي مسوليتونه

- له بايسکل چلونکو سره سرک شريک کړئ؛ دوی په سرک کې د بايسکل چلولو قانوني حق لري. موټر چلونکي بايد مهربان او محتاط وي حتی که داسې کول د يو څه ډېر وخت نېولو لامل شي.
- په ياد ولرئ چې بايسکل چلونکو ته اجازه ورکول کېږي چې دومره ډېر کيښ اړخ ته لاړ شي څومره چې ورته اړتيا وي، کله چې خوندي پاتې کېدل اړين وي.
- په ځينو مواردو کې دا د بايسکل چلونکي لپاره ډېر خوندي دي چې د لين مرکز کې بايسکل چلولو له لارې "لين ونيسي." ممکن د بايسکل چلونکي لپاره د سفر کولو په لين کې د بايسکل چلولو دليلونه شتون ولري، لکه په هغه وخت کې کله چې د سرک خطرونه موټر چلونکو ته نه ليدل کېږي، يا ځان د سفر په مناسب لين کې په سمه توگه ځای په ځای کولو لپاره.
- د هغو حالاتو او خنډونو پېژندل زده کړئ کوم چې ممکن د بايسکل چلونکو لپاره خطرناک وي، لکه پر سرک ژور ځايونه، د لښتنيو د سر جالونه، د اورگاډي پټلۍ او تنگ پلونه يا سرکونه. دوی ته د تللو لپاره مناسب ځای ورکړئ.
- په ياد ولرئ کله چې بايسکل چلونکي کيښ اړخ ته گرځي، بايسکل چلونکي بايد اشاره وکړي او د لين کيښ اړخ ته يا د تاوېدلو/گرځېدلو لين ته لاړ شي. دا مناسب حرکت دی او بايسکل چلونکي ته بايد اجازه ورکړل شي مخکې له دې چې د موټرو ترافيک له هغه څخه مخکې شي، هغه به خوندي توگه را يو ه لوري ته وگرځي.
- د خپل موټر ښي اړخ او بايسکل چلونکي تر مينځ لږترلږه څلور فوټه د تېرېدلو ځای پرېږدئ. که چېرې سرک دومره تنگ وي چې گاډي او بايسکلونه پرې په خوندي ډول څنګ په څنګ نشي تللي، نو انتظار وکړئ تر هغه چې د بايسکل چلونکي څخه تېرېدل خوندي وي پرته له دې چې دوی د سرک له غاړې هاخوا کېدو ته مجبور کړئ.

- په یاد ولری چې دوه بایسکل چلوونکي کولای شي په قانوني ډول ځنگ په ځنگ سفر وکړي. تر هغه وخته پورې ورو شئ چې له دوی څخه تېرېدل خوندي وي، یا دوی ته وخت ورکړئ چې خپل موقعیت تنظیم کړي. سره له دې، تر هغه وخته پورې چې خوندي نه وي، له بایسکل چلوونکي څخه مه تېرېږئ.
- کله چې په یوې څلورلارې کې کین اړخ ته گرځئ، نو راتلونکو بایسکل چلوونکو ته هماغه راز لاره ورکړئ لکه څنگه یې چې تاسو راتلونکو موټر چلوونکو ته ورکړئ. بایسکل چلوونکي ممکن ستاسو له اټکل څخه ډېر گړندی بایسکل چلوي، د دې لپاره دوی ته مناسب ځای ورکړئ.

له بایسکلونو سره هغه عام ټکرونه چې لامل یې موټرونه وي

څلور عامې غلطۍ چې ممکن ستاسو لخوا له بایسکل چلوونکي سره د ټکر لامل شي:

1. راتلونکي بایسکل چلوونکي ته د پام کولو/لارې ورکولو پرته کین اړخ ته ورگرځېدل.
2. په یوې څلورلارې یا فرعي سرک کې ښي خوا ته گرځېدل پرته له دې چې ښي خوا ته د بایسکل چلوونکي څارنه وکړئ څوک چې مستقیم مخ ته روان وي یا د پلېو تلونکو لارې څخه راوتلی وي.
3. یو سرک ته ننوتل یا ورڅخه تیرېدل پرته له دې چې په کوڅه یا د پلېو تلونکو لارې کې د بایسکل چلوونکي څارنه وکړئ.
4. د سایکل چلوونکي په لاره کې د موټر دروازه خلاصول.

د بایسکل چلوونکو مسولیتونه

- بایسکل چلوونکي د سرک قانوني کاروونکي دي او د نورو گادو چلوونکو ورته ټول حقونه او مسولیتونه لري. سره له دې چې د بایسکل چلولو لپاره جواز ته اړتیا نشته، خو بیا هم بایسکل چلوونکي باید د سرک ټولو مقرراتو اطاعت وکړي. بایسکل چلوونکو ته د سفر کولو اجازه ورکول کېږي تر هغه چې دوی د ترافیک د عادي او معقول جریان مخه ونه نیسي. د خوندي او قانوني بایسکل چلولو تجربې لپاره د لاندې مقرراتو اطاعت وکړئ:
- د ټولو ترافیکي اشارو/سیګنالونو او نښو اطاعت وکړئ. که تاسو د ترافیک کوم قانون مات کړئ، نو تاسو به له ټکټ او جریمې سره مخ شئ.
  - له ترافیک سره په ورته لوري کې بایسکل وچلوئ. تل د سرک په ښي اړخ کې له ترافیک سره ورته لوري کې سفر وکړئ. که تاسو د ښي اړخ ته گرځېدو لپاره لاین ته نږدې شئ او اراده لرئ چې مستقیم لار شئ، نو د ښي اړخ ته گرځېدو لپاره مه ننوځئ.
  - داسې سفر وکړئ چې د اټکل وړ وي. تل په مستقیمه کرښه کې سفر وکړئ؛ د پارک شویو موټرو دننه خوا او بهر خوا ته مه تاوېږئ راتاوېږئ. که چیرې سرک دومره تنګ وي چې موټر او بایسکل پري ځنگ په ځنگ نشي تللی، نو بایسکل چلوونکي باید لاین ونیسي تر هغه چې بیرته ښي خوا ته حرکت کول د هغه لپاره خوندي شي. خپل د لاین موقعیت بدلولو دمخه د خپلې اوږې د پاسه شاته وگورئ او د پارک شویو موټرو تر مینځ مه تاوېږئ راتاوېږئ.
  - د گرځېدلو/تاوېدلو اشارې تاسو باید تل د لاسونو مناسبو نښو په کارولو سره ستاسو د تاوېدلو/ورگرځېدلو ارادې په اړه اشاره وکړئ. څارنه وکړئ تر څو ډاډ تر لاسه کړئ چې لښونه له ترافیک څخه پاک دي مخکې له دې چې تاسو لاین بدل کړئ یا وگرځئ/تاو شئ.

• د بایسکل چلوونکي د لاسونو سیګنال

سکیتورډونو، سکوترو او نورو سره سرک شریکول

په اوسنیو کې د څرخ لرونکو شخصي لیرد وسیلو کارونکي د ځانگړي اهمیت وړ دي، د بیلگي په توگه سکیتورډ چلونکي، رولر بلیډ کارونکي، موټر یا انجن نه لرونکي سکوترونه، برېښنايي ویلچیر او داسې نور. هغه خلک چې له دې ډول وسیلو سره سرک کاروي ځینې وختونه کېدای شي له خورا ډېر سرعت سره سفر وکړي. دغه کارونکي ممکن په ناڅاپي ډول حرکت وکړي او ناڅاپه لوري بدلولو سره ستاسو د سفر لارې ته را واورې. د دې ډول سرک کارونکو شاوخوا په ځانگړي توگه محتاط او خبردار اوسئ.

له موټرسایکلونو سره د سرک شریکول

اوسني موټرسایکل چلونکي ملگري، خپلوان او گاونډیان دي. موټرسایکل چلونکي د نورو موټر چلونکو په څیر په لوی سرک کې ورته حقونه او مسؤلینونه لري. موټر چلونکي باید پدې پوه شي او هڅه ونه کړي چې موټرسایکلونو ته ځای نه پرېږدي یا د بایسکل چلونکو څخه د لارې حق واخلي. بل اړخ ته موټرسایکل چلونکي باید د سرک د مسوولو کارونکو په توگه موټرسایکل وچلوي او د سايکل د تنگ چوکاټ او په اسانۍ سره د گړخولو له وړتیا څخه د ناسمي گټې پورته کولو هڅه ونه کړي.

موټرسایکل چلونکي اکثراً د گیر تیتولو یا یوازې د اکسلیر پریښودلو له لارې ورو کېږي، نو د بریک لگولو څراغونه یې له همدې امله نه روښانه کېږي. د تعقیبولو فاصله له 4 ثانويو څخه ډېره وساتئ. په څلور لارې کې، داسې وگنئ چې موټرسایکل چلونکي ممکن د لید خبرداري پرته ورو شي.

په موټرسایکل کې د گړخېدلو سیګنالونه معمولاً پخپله نه بندېږي، نو ځینې موټرسایکل چلونکي (په ځانگړي توگه نوي چلونکي) ځینې وختونه هیروي چې د گړخېدلو یا لین بدلون وروسته یې بند کړي. یقیني کړئ چې د موټرسایکل سیګنال حقیقي دی.

موټرسایکل چلونکي اکثراً د لین دننه داسې موقعیت تنظیموي چې په اسانۍ سره ولیدل شي او د ډاډ، د سرک خنډونو او تېرېدونکو موټرو اغیزې کمې کړي. پوه شئ چې موټرسایکل چلونکي د یوې موخي لپاره په لین کې خپل موقعیت تنظیموي، د بې پروايي یا ځان بنودنې له امله نه.

د موټر سايکل د کوچني اندازې له امله، دا داسې ښکاره کېږي چې ډېر سرعت لري خو واقعاً داسې نه وي.

داسې مه گنئ چې موټرسایکل چلونکي د سرعت شیطانان دي.

د موټر سايکل کوچني اندازې له امله، موټرسایکل ممکن د خپل حقیقي موقعیت په پرتله لري ښکاره شي. کله چې په څلور لارې کې ترافیک چک کوئ، نو داسې وگنئ چې یو موټرسایکل د هغه په پرتله نږدې دی چې څومره فاصله کې ښکارېږي.

د دې د کوچني اندازې له امله، موټرسایکل په اسانۍ سره د موټر دننه یا بهر شیانو (د دروازي پوستونو، هېندوارو، مسافرینو، بوټو، ونو، پارک شویو موټرونو، کتارو، پلونو، نه لیدل کېدونکو ساحو، او داسې نورو) لخوا پېنډای شي. که تاسو لږښه بدلون یا په څلور لارې کې را گړئ نو اضافي وخت واخلي تر څو ترافیک په بشپړه توگه چیک کړئ. د موټرسایکلونو لپاره د درېدلو واټن تقریباً د موټرو په څېر دی، مگر ښویه سرک ژر ودرول ستونزمن کوي. د موټرسایکل تر شا ډېر تعقیبي واټن وساتئ ځکه چې دا تل نشي کولای "سمدلاسه" ودرېږي.

په اسانۍ سره د حرکت کولو وړتیا د موټرسایکل یو له غوره ځانگړتیاوو څخه ده، په ځانگړي توگه په ورو سرعت کې او د سرک په ښو حالاتو کې. مگر له موټرسایکل چلونکي څخه تمه مه کوئ چې تل د دې وړتیا ولري چې له لارې څخه ځان لري کړي.

د مسافر وړل د موټرسایکل چلونکي کار پیچلی کوي. توازن ډېر مشکل شي. د درېدلو واټن ډېر شي. د اسانه حرکت کولو وړتیا کمه شي. د لازياتو ستونزو وړاندوینه وکړئ کله چې تاسو په موټرسایکل دوه کسان وگورئ، په ځانگړي توگه چې څلور لارې ته نږدې وي.

په موټرسایکل کې هېندارې کوچنې وي او معمولاً محدب وي. دا موټرسایکل چلونکي ته ستاسو کوچنی عکس ورکوي او تاسو د هغه په پرتله لري ښکاره کوي چې حقیقت کې تاسو کوم ځای کې یاست. لږترلږه د څلور ثانوي ځای واټن وساتئ کله چې موټرسایکل چلونکي پسي شاته ځئ.

په سرک کې د موټرسایکلونو په پرتله خورا ډېرې موټرې او لارې شتون لري، او ځینې موټر چلونکي موټرسایکل "مهم نه گنئ" او پام کې یې نه نیسي (معمولاً په غیر ارادي ډول). د موټرسایکلونو څارنه وکړئ، په ځانگړي توگه کله چې په څلور لارې کې ترافیک گورئ.

په شپه کې، د موټرسایکلونو واحد مخکې څراغونه او شاتني څراغونه ممکن د نورو ترافیکو څراغونو کې تټ شي. دا "غیر معمولي" څراغونه کېدای شي چې یو موټرسایکل وي.

موترسایکلونه د بشپړ لین حق لري. کله چې له یو موترسایکل څخه تېرېږئ، لینونه په بشپړ ډول بدل کړئ. هیڅکله د موترسایکل څخه تېرېدو فوري وروسته ډېر نږدې مه را گرځئ. ډاډ تر لاسه کړئ چې خپل د ورگرځېدلو سیګنالونه وکاروئ تر څو یو موترسایکل چلوونکي ته د تېرېدو، لینونو بدلېدو یا تاوېدو په اړه خبر ورکړئ. یو تېرېدونکي موترسایکل چلوونکي ته کافي ډېر ځای ورکړئ او هیڅکله د هغه موترسایکل څخه مخکې پاتې کېدو لپاره د ګرندې کېدلو هڅه مه کړئ کوم چې له تاسو څخه تېرېږي.

کله چې یو موترسایکل په حرکت کې وي، نو دا یو موترسایکل مه ګڼئ؛ بلکه دا یو شخص وګڼئ. **یادښت:** د موترسایکل قوانینو او مقرراتو په اړه نور معلومات، او د موترسایکل جواز یا تایید تر لاسه کولو څرنګوالی، د ورومنت موترسایکل لارښود کې موندل کېدای شي.

له لویو تړکونو سره د سرک شریکول

هر کال له 250,000 څخه ډېر تړکونه کېږي چې د مسافر وړونکو موترو او لویو تړکونو تر مینځ وي. د نورو موترو او لاریو تر مینځ د 70% څخه ډېر وژونکو تړکونو کې، دا د بل موترو چلوونکي و چې د تکر لامل شوی، د لاری چلوونکي نه. د نورو موترو او لاریو تر مینځ ډېری تړکونه د ورځې په رڼا کې د ښه موسم حالاتو کې په مستقیم او وچ سرک کې پېښېږي. لاری د نورو موترو په پرتله خورا لویې او درنې وي. د پنځو وژونکو تړکونو څخه په څلورو کې چې لاری پکې شاملې وي، د بل موترو چلوونکي وژل شوی دی. د دې ډېری تړکونو څخه مخنیوی کېدای شو که چېرې موترو چلوونکي د لاریو په محدودیتونو پو هېدلی او دا چې څنګه د هغو ناخوندي حالاتو څخه ځان وژغوري چې لاری پکې ښکېلې وي.

په یاد ولرئ، لاری د نورو موترو په څیر نه چلېږي. موږ عامه خبره کوو، لاری چې هر څومره لویه وي:

- نو د لاری د چلوونکي لپاره نه لیدل کېدونکي ځایونه همدومره لوی وي.
- هغومره د حرکت کولو لپاره لاری لوی ځای ته اړتیا لري.
- هغومره د لاری درېدل ډېر وخت نیسي.
- هغومره له دې څخه ستاسو تېرېدل ډېر وخت نیسي.

د نه لیدلو وړ ځایونه - "NO-ZONES" په یاد کې ونیسئ

لویې لاری مخې، شا او دواړو څنډو ته د نه لیدو وړ ځایونه یا No-Zones لري. یوه لاری حتی ستاسو خوا ته را ګرځېدلې شي، ځکه چې دا No-Zones (يعني د نه لیدلو وړ ځایونه) د تړک چلوونکي لپاره لیدل ستونزمن کوي. په No-Zone (يعني د نه لیدلو وړ) سیمو کې مه تېرېږئ. په یاد ولرئ، که تاسو نشئ کولای د لاریو شاته (د څنډې) لید هېندارې وګورئ نو یوه شئ چې د لاری چلوونکي نشي کولای تاسو وګوري.

مخکې کېدل

له لویې لاری څخه تېرېدل ډېر وخت نیسي. تاسو باید دوامداره سرعت وساتئ کله چې مخکې کېږئ. یقیني کړئ چې ښي لین ته له ګرځېدلو دمخه تاسو ته د خپل موترو په دننې شاته لیدلو هېنداره کې د لاری کيب ښکارېږي. کله چې موترو ډېر ژر د لاری مخې ته راشي، د لاری چلوونکي ممکن له تکر څخه مخنیوي لپاره ګرندې عمل کولو ته اړتیا ولري.

شا لوری ته تلل

کله چې د لاری چلوونکي په شا لوري ځي، هغه ځینې وختونه باید په لنډمهاله توګه سرک بند کړي ترڅو خپل تریلر ته حرکت ورکړي. هیڅکله د یو تړک شاوخوا ته مه ځئ کله چې هغه شا لوري ته د تللو چمتووالی نیسي یا د شا لوري ته تللو په حال کې وي. ډېری تریلرونه ممکن په بشپړ ډول هغه شیان پټ کړي چې ناڅاپه د دوی

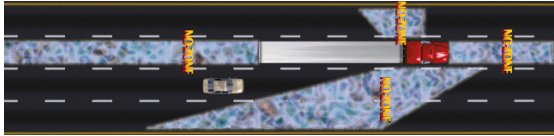
او د بارولو ساحې په مینځ کې راځي. که تاسو د لاری شواخوا د تگ هڅه وکړئ، تاسو ممکن د نه لیدلو وړ ځای ته ننوځئ او د لاری چلوونکی ونشي کولای تاسو وگوري.

شا ته د نه لیدلو وړ ځایونه

د نورو موټر برعکس، لاری خپل نژدې شاته اوږد د نه لیدلو وړ ځایونه لري. د لاری چلوونکی نشي کولای ستاسو موټر په دې موقعیت کې وگوري، او په دغه ځای کې ستاسو خپل د ترافیکو د جریان لید خورا کم وي. ډیر نږدې تعقیب د شا له لوري له لاری سره ستاسو د ټکر امکان ډېروي. که تاسو نشئ کولای د لاری اړخ ته د شا ته لیدلو هېندارې وگورئ، نو د لاری چلوونکی نشي کولای تاسو وگوري.

په دواړو خواوو کې د نه لیدلو وړ ځایونه

لاری د مسافر ورونکو موټرو په پرتله په دواړو خواوو کې خورا لوی د نه لیدلو وړ ځایونه لري. کله چې تاسو د هر څومره وخت لپاره پدې د نه لیدلو وړ ځایونو کې موټر چلوئ، نو د لاری چلوونکی نشي کولای تاسو وگوري. که چېرې د لاری چلوونکی د کوم دلیل لپاره ژر لین بدلوي، نو یو جدي ټکر پېښېدای شي که ستاسو موټر د لاری چلوونکي د نه لیدلو وړ ځای کې وي.

پراخ تاویدل/ راگرځېدل

تل د لاری د تاویدلو/ راگرځېدلو نښې وگورئ. د لاری چلوونکي اکثراً اړتیا لري د ښي اړخ بدلولو لپاره کيڼ اړخ ته پراخه حرکت وکړي. دوی نشي کولای د دوی نژدې شاته یا نژدې خوا ته موټر وگوري. د لاری او سرک ښي اړخ ځنډي یا غاړي تر مینځ مه راننوځئ؛ دا د ټکر احتمال ډېروي.

له ورو حرکت کوونکو موټرو سره د سرک شریکول

یو ورو حرکت کوونکی موټر، لکه ټراکتور یا د فارم بل لوی ماشین نشي کولای د لوی سرک سرعت سره سم سفر وکړي. دا د موټر په شا کې نصب شوي نارنجي او سره مثلث نښې په وسیله ښودل کېږي. دا نښې له موټر چلوونکو سره مرسته کوي چې

مخې ته موټر ډېر ژر وپېژني. هر څومره ژر چې تاسو وکولای شئ ورو حرکت کوونکی موټر وپېژنئ، نو هغومره ډېر وخت به تاسو د خپل سرعت کمولو له لارې حالاتو سره سم اقدام کولو لپاره ولرئ. ورو حرکت کوونکي موټر ممکن د سرک ښي یا کيڼ اړخ ته نا نښه شویو ننوتلو ځایونو ته پراخه وړ وگرځي. د فارم څښې تجهیزات د سرک څخه زیات پراخ وي. ځیني واگونونه، یا تجهیزات ممکن په سرک کې حرکت وکړي او تاسو ممکن د چلوونکي لیدلو توان ونلرئ.

کله چې د ورو حرکت کوونکي موټر چلول د ترافیکي ځنډ لامل کېږي، نو دا ښایي د سرک یو غاړي ته شي، که چېرې او کله چې داسې کول امکان ولري او خوندي وي، ترڅو نور موټر په خوندي ډول تېر شي. د کرنې موټر چلوونکي حق لري چې خپل موټر په سرک کې وچلوي. کله چې په ورو حرکت کوونکو موټرو پسې شا ته ورځئ خوندي فاصله وساتئ تر څو چلوونکي وکولای شي

تاسو وگوري، یا تاسو وکولای شئ دوی وگورئ، که امکان ولري. دا ممکن اړین وي چې له څلورو ثانويو څخه ډېره د پسې تللو واټن وساتئ. په تنکو سرکونو کې پراخو تجهیزاتو ته لاره ورکړئ. له ورو حرکت کوونکو موټرو څخه په احتیاط سره مخکې شئ او یوازې هغه وخت کې چې حالات خوندي وي او راتلونکی ترافیک شتون نلري. صبر وکړئ او د موټرو احتمالي را گرځېدلو په اړه محتاط اوسئ. د لویو او ورو حرکت کوونکو موټرو سره په خوندي ډول سرک شریک کړئ. "په ورو موټر کې زموږ د کلیو الو سرکونو خوندي ساتل (Keeping our Rural Roads Safe in Vermont)" وگورئ.

تیری کوونکی موټر چلوونکی

تیری کوونکی موټر چلوونکی ممکن د دوی د کرنو پایلو په اړه فکر نه کوي کله چې دوی خورا گړندي موټر چلوي او په ناخوندي ډول له نورو څخه تېرېږي. دوی ممکن د لین بدلونونو لپاره سیګنالونه کارولو کې پاتې راشي او ممکن د ترافیک دننه او بهر تاو را تاو شي، مخکې موټر پسي ډیر نږدې ځي او د نورو موټرو مخې ته راشي کله چې دوی هڅه کوي مخکې لاړ شي. دا ټول عملونه غیرقانوني دي او د ترافیک د ټکټونو یا تړي د بندن لامل کېدی شي. تیری کوونکی موټر چلوونکی ممکن چېغې هم ووهي، خپل هارن هم تیز وغړوي او په نورو موټر چلوونکو خپل څراغونه واخلوي. که چېرې یو تیری کوونکی موټر چلوونکی ستاسو مخې ته راشي یا بل څه وکړي چې نامننه وي، نو د ورته عمل کولو هڅه مه کوئ. ارام پاتې شئ. له دغه موټر چلوونکو څخه لرې شئ. هغوی مه ننګوئ. تېری کوونکو موټر چلوونکو سره ورته عمل کول یو بد فکر دی.

له کورنیو څارویو سره د سرک شریکول

په عامه لوی سرک کې یو څوک چې په څارویو سپرلي کوي، یا د څارویو لخوا راکښل کېدونکي گادی چلوي، د موټر چلوونکي په څېر حقونه لري. دا به د موټر چلوونکو لپاره اړین وي چې سرعت کم کړي کله چې ورته حالت سره مخ کېږي. او ممکن حتی ودرېږي، تر څو د څاروي/څارویو ویري مخنیوي او د سپرلي کوونکي/چلوونکي خوندیتوب او محافظت یقیني کولو لپاره په مناسب احتیاط باندې عمل وکړي. یو موټر چلوونکی باید هیڅکله خپل هارن ونه غږوي یا خپل انجن ته فشار ور نکړي، په ځانگړي توګه کله چې موټرسایکل چلوي، تر څو څاروي/څاروي وارخطا نکړي کله چې د داسې څارویو سره مخ کېږي، ورپسې ځي یا ورڅخه تېرېږي. له څارویو څخه په بشپړ ډول تېرېدلو لپاره بشپړ ترافیک لین وکاروئ او هیڅکله بیرته خپل لین ته گړندي مه را گرځئ. کله چې پر آس سپرلي کوونکي، آس او واګون، یا څارویو کلي/لرمي پسي شاته موټر چلوئ، نو لږ تر لږه 4 ثانې مخې ته فاصله پرېږدئ. یو موټر چلوونکی ممکن د داسې څارویو شاوخوا په غفلت سره موټر چلولو لپاره جریمه یا زنداني شي.

د غرځي او هوسې خوندیتوب

له غرځي یا هوسې سره ټکر نه یوازې د دغو څارویو لپاره، بلکې د موټر چلوونکي او مسافرینو لپاره وژونکي کېدی شي. د لوی سرک په هغو سیمو کې په احتیاط سره موټر چلول چې د هوسې او غرځي تېرېدلو نښې پرې شوي وي، کولای شي ژوند وژغوري او د ټپي کېدو

مخنیوی وکړي. په لویو سرکونو کې غرځي او هوسې ډېر احتمال لري د مابنډ ناوخته، د شپي وخت کې او د سهار په لومړیو ساعتونو کې شتون ولري. د دې ساعتونو په جریان کې د موټر چلولو پر مهال احتیاط وکړئ کله چې هوسې او غرځي غرځي او یا خواره خوري. د گادو مخکې څراغونه څخه رڼا ممکن د هوسې په لنډمهاله توګه درېدو لامل شي او توان ونلري د موټر له لارې څخه لرې شي،

یا ممکن په ساعت کې تر 40 مایله پورې سرعت سره خپل د استوګني ځای ته په منډه لاره شي. دا په دې مانا ده چې که چېرې هوسې د خپل استوګنځي څخه د سرک مخالف اړخ کې وي، نو دا ممکن د موټر مخې ته راوگرځي او ناڅاپي منډه ووهي. څاروي په جوړه یي ډول سفر کوي، نو کله چې تاسو لومړی څاروی ولید د دویم څاروي کتلو ته چمتو اوسئ.

له غرځيو سره ټکرونه د موټر چلوونکو لپاره ډېر وژونکي دي. غرځي له هوسې څخه خورا ډېر وزن لري - له زر پونډو څخه ډېر. همدارنګه، دوی د هوسې په پرتله خورا لوړ وي او په ټکر کې ممکن پر گادي او پکې شته خلکو باندې په قوت سره را پرېوځي. د هوسې سترګې رڼا منعکسه کوي. لکه څرنګه چې غرځي لوړه وي، د دوی سترګې نشي کولای د موټر د مخکې څراغونو رڼا منعکس کړي. همدارنګه، غرځي (یعني موس) د هوسې په پرتله ډېر تور رنګ لري. دا ځانګړتیاوي د مابنډ په ساعتونو کې د غرځي لیدل خورا ستونزمن کوي.

د موټر چلولو لپاره خطرناک حالتونه

سیلابونه او طوفانونه

د هېواد په کچه، ناڅاپي محلي سیلابونه د نورو موسمي پېښو په پرتله د ډېرو مریڼو لامل کېږي. د دغو مریڼو شاوخوا نیمایي برخه له موټرو سره تړاو لري. د باد طوفانونه، د باد طوفانونه او نور د سخت موسم سیستمونه د موټر چلولو لپاره خطرناک حالات لکه لوړ بادونه، محدود لید، ښوېدونکي سرکونه، او نور غیر متوقع خطرونه رامینځته کوي. کله چې د موټر چلولو لپاره خطرناک حالتونو وړاندوینه وشي، نو غوره به وي چې په کور کې پاتې شئ او د غیر ضروري سفر څخه مخنیوی وکړئ. په هر صورت، که تاسو په طوفان کې گیر شوي یاست یا خطرناک حالت کې یاست، تاسو باید لاندې کارونه ترسره کړئ:

- خپل سرعت کم کړئ. کروز کنټرول مه کاروئ. محتاط اوسئ.
- ستاسو د موټر او ستاسو مخي ته د موټر تر مینځ د څلور ثانويو څخه ډېر واټن وساتئ.
- په شپه کې یا کله چې په نا اشنا سرکونو کې موټر چلوئ نو په ځانگړي توگه محتاط اوسئ.
- په یاد ولرئ چې پلونه، لینتې، او سرکونه ممکن د سیلاب اوبو خراب کړي وي یا یې خورا ډېر کمزوري کړي وي. د ترافیکي څنډونو یا مخکیني "بند شوي سرک" نښو شاوخوا موټر مه چلوئ. د فرعي لارو ټولې نښې مراعات کړئ.
- هغه ځای کې موټر مه چلوئ چې اوبه په سرک را پورته شوې وي. د اوبو ژوروالی تل څرگند نه وي او اوبه ممکن خطر پټ کړي لکه د سرک خراب شوي ځایونه. موټر ممکن په اوبو کې ودرېږي، او تاسو به ممکن ولاړ پاتې شئ یا ترافیک کې بند پاتې شئ.
- که ستاسو موټر په سیلاب خپلو سیمو کې ودرېده، نو ژر تر ژره یې پرېږدئ. د سیلاب اوبه ممکن په چټکۍ سره لوړې شي او موټر او هغې کې شته خلک یوسي. ډېری مریڼي د درېدلو موټرو د بیولو د هڅو له امله رامینځته کېږي. که تاسو غواړئ خپل موټر په سیلاب خپلو سیمو کې پرېږدئ، نو د روانو اوبو ځواک په پام کې ونیسئ. خورا لږې حتی 4 انچه اوبه کولای شي تگ ستونزمن کړي او د خطرونو لیدلو مخه ونیسي.
- باد د ټولو موټر چلونکو لپاره یوه ستونزه کېدی شي. دا په ځانگړي توگه د لویو موټرو او د هغو موټر چلونکو لپاره خطرناک دي چې تریلرونه راکبني. په ورو سرعت کې موټر چلول غوره عمل دی.
- په یاد ولرئ چې قوي بادونه او درنه واوره یا یخ کولای شي شپږ سرک د ونو او تارونو را غورځېدو لامل شي. هیڅکله تیبټ شویو تارونو ته نږدې مه ځئ او مه ورڅخه تېرېږئ.
- د موسم د پیاوړتیا لخوا خپاره شوي د موسم او ناڅاپي محلي سیلاب خپرندارې او همدارنگه د موټر چلولو د خطرناکو حالاتو په اړه ټولې خبرتیاوې وگورئ.
- کله چې لید کمزوری وي، لکه په لږه کې، زیات باران کې، یا سختې واورې کې، نو خپل د تیبټي رڼا مخکې څراغونه وکاروئ. که تاسو نشئ کولای په واضح ډول 500 فوټه مخکې اشخاص یا موټرونه وگورئ، نو د قانون له مخې موټر چلونکي اړ دي چې مخکې څراغونه روښانه کړي.

په ژمی کې موټر چلول

- ژمی د موټر چلولو لپاره تر ټولو سخت موسم دی، نو لا ډېر احتیاط وکړئ. یوازې دا نه چې تاسو د واورې او یخ سره مخ یاست، بلکې د ورځې ساعتونه هم لږ وي.
- ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو بریکونه، د برف پاکونه، ډیفروسټر، بخاری او هوا ایستلو سیسټم په غوره حالت کې دي.
  - خپل انټی فریز وگورئ او د سړې هوا لپاره چمتو اوسئ. ډاډ تر لاسه کړئ چې د برف پاک مینځونکي ټانکي ژمی کې د کارېدونکي مایع څخه ډکه شوي ده.
  - ډاډ تر لاسه کړئ چې تاسو په ټولو څلورو څرخونو کې د واورې ښه ټایرونه لرئ، او ژر یې واچوئ. هڅه وکړئ چې له دې ټایرونو پرته په لومړۍ واورې اورېدلو کې گېر نشئ. هیڅکله مختلف ډولونه ټایرونه په ورته موټر

کې مه يو خای کوي. ډېری ایالتونه د فلزي سټونو (يعني غوټو) ټايرونو اجازه ورکوي چې يوازې د ژمي په حالتونو کې وکارول شي. تل ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو ټايرونه په سمه توګه له هوا ډک شوي.

- د يخ يا اوږې طوفانونو په جريان کې، په ځانګړي توګه کله چې د سفر کولو لارښوونيز صادره شي، موټر مه چلوي پرته لدې چې خورا اړين وي. که تاسو موټر چلولو ته اړتيا لرئ، نو د خپل ټول موټر څخه يخ او اوږه په بشپړ ډول پاک کړئ او ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو وپيرونه د هر ډول يخ جمع کېدلو څخه پاک دي. ستاسو د کرکې دننه خوا هم بايد د رطوبت څخه پاکه وي.

- کله چې رلي، د اوږې باران يا اوږه ورپدل پيل شي، تور يخ په چټکۍ سره جوړېدای شي او تاسو ته ممکن ډا بښکاره نشي. پلونه، پورته ختلي اتصالونکي سرکونه، او پورته ختلي لاري احتمال لري لومړی يخ شي. ممکن د سرکونو د کارکونکو لخوا د سرکونو د پاکولو وروسته هم بښوونکي ځايونه پاتې شي.

- ځکه چې تاسو به اړتيا ولرئ ورو ورو موټر وچلوي، نو خپل منزل ته د رسېدو لپاره ډېر وخت ونيسئ. خپل مخکې موټر پسي تللو واټن له 4 ثانيو څخه ډېر ته لوړ کړئ. حتی هغه موټر هم په يخ کې بنه ټيکاو نلري چې څلور څرخونه يا ټول ټايرونه يې د انجن لخوا قوه لري. د ژمي په سرکونو کې ټول موټر په درېدلو کې، له خمونو څخه تېرېدلو کې، او لينيونه بدلولو کې ستونزه لري.

- په ځانګړی توګه اوږې لري کورونکو موټرو ته نږدې محتاط اوسئ - د هغې چلېدونکې اوږې له امله چې دوی يې رامېنځته کوي، د دوی ليدل ستونزمن وي. دوی د نورو موټرو په پرتله پراخه وي، او اکثراً ورو ورو حرکت کوي.

- په ورځ کې سفر وکړئ، يوازې سفر مه کوئ، او نور ستاسو د لاري او مهالوېش څخه خبر وساتئ. په لويو سرکونو کې پاتې شئ - د کوچنيو سرکونو شاربټ کټونو څخه مخنيوی وکړئ.

- چمتو اوسئ. هغه شیان چې تاسو يې بايد په خپل موټر کې وساتئ پدې کې شامل دي: برف پاک او برش، کوچنی بېلچه، کيټي ليټر يا شکه، اضافي جامې، خواره او اوبه، ګرځنده تليفون، د برف پاک مينځونکي اضافي مایع، د لومړنۍ مرستې کېټ، او فلش لائټ (لاسي څراغ). تل په خپل موټر کې لږترلږه نيم ټانکي له ګاز ډکه ولرئ.

که چيرې تاسو د اوږې طوفان کې ګير شوي يا لوېدلي ياست

- له لويې لاري څخه اړخ ته شئ. د خطر څراغونه روښانه کړئ او د دروازي لاسټي، اينټينا يا کرکې څخه د اضطراب بيرغ خورند کړئ.

- په خپل موټر کې پاتې شئ چيرې چې ژغورونکي ډېر احتمال لري تاسو ومومي. پياده مه روانېږئ مګر دا چې تاسو نږدې ودانۍ وګورئ چيرې چې تاسو پوهيږئ تاسو سرپناه اخیستلی شئ. احتياط وکړئ: د اوږې راورېدل فاصله تحريفي وي. يوه ودانۍ ممکن نږدې ښکاري، مګر په حقيقت کې به په ژوره اوږه کې د تګ لپاره خورا لري وي.

- په هر ساعت کې شاوخوا 10 دقيقې انجن او هيټر وچلوي ترڅو خان تود وساتئ. کله چې انجن چلېږي، نو د هوا لپاره يوه د باد په لوري کې کرکې لږه خلاصه کړئ. د کاربن مونو اکسايډ احتمالي مسموميت څخه د ساتنې لپاره، د هوا/لوګي بهر وتلو پايپ له اوږې څخه پاک وساتئ.

- د بدن تودوخي ساتلو لپاره ورزش وکړئ، مګر له حده زيات مه کوئ. په سخته يخنۍ کې، د يخنۍ مخنيوي لپاره د سرک نقشه، د سپټ پوښونه، او د فرش ميټ وکاروئ. له مسافرينو سره نږدې شئ، او د کمپلي په توګه خپل کوټ وکاروئ.

- په وار وار ویده شئ. يو کس بايد هر وخت وي ترڅو د ژغورنې کارمندان وګوري.

- بدن کې د اوبو کموالي مخنيوي لپاره مایعات وڅښئ. مګر الکول مه څښئ.

- محتاط اوسئ چې د بيټري برېښنا ضايع نکړئ. د برېښنايي انرژي اړتياوې - لکه د څراغونو، بخارۍ، او راډيو کارول - د اکمالاتو سره توازن کړئ.

- په شپه کې دننه خوا څراغ روښانه کړئ ترڅو د کار عمله يا ژغورونکي وکولای شي تاسو وګوري.

- که چيرې په لري پرتو سيمو کې ګير شوي، نو په ازاده ساحه کې په کلکه داسې نمونه قدم ووهئ چې په لويو غټو تورو کې HELP يا SOS وليکي، او د ډبرو يا ونو څانګو سره يې ليکه کړئ ترڅو د ژغورنې کارمندانو پام ځانته کړي څوک چې ممکن د الوتکې له لاري د ساحې لټون کوي.

ښووبدل

ډېری ښووبدل د موټر چلونکي د ناکامی له امله رامینځته کیږي چې د سرک او ترافیک حالاتو سره د موټر سرعت تنظیم کولو لپاره په وخت غیرگون ونه کړي. پدې حالاتو کې ممکن واوره، یخ، باران، خاورې/ بجرې، او لنډې پاني شامل وي. په داسې حالاتو کې د کروز کنټرول مه کاروئ. په یوه داسې موټر کې چې شا ته ټایرونه یې قوه لري، تاسو معمولاً د ټیکاو له لاسه ورکولو یا د ښووبدلو د پیل احساس کولای شئ. په هر صورت، په یوه داسې موټر کې چې مخې ته ټایرونه یې قوه لري، ممکن داسې خبرداری شتون ونلري. مخکې قوه لرونکي ټایرونه په واورې کې ښه کار کوي، مگر دوی بې عیبه ټیکاو نلري، او ښووبدنه په غیر متوقع ډول پېښېدای شي. اجازه مه ورکوئ چې د مخکیني قوه لرونکو ټایرونو موټر ښه احساس او اداره کول د دې لامل شي چې تاسو د اړتیا په پرتله ګړندی موټر وچلوئ.

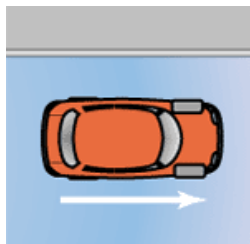
څنگه د ښووبدلو څخه مخنیوی وکړئ

په هغه سرکونو کې چې ممکن ښووبدونکي وي تاسو باید په ورو سرعت کې موټر وچلوئ. په سرعت یا لوري کې هیڅ ناڅاپي بدلون مه راولئ. په ښووبدونکي سرک کې د موټر ورو کولو لپاره، تاسو باید خپله پښه د ګاز پېدل څخه لرې کړئ تر څو خپل سرعت ټیټ کړئ او د خپل موټر کنټرول ساتلو کې مرسته وکړئ. که تاسو اړتیا لرئ ډېر ورو شئ، نو په نرمې سره خپل بریکونو ته په ورو، ثابت فشار سره "فشار" ورکړئ. ټایرونه حرکت کولو ته پرېږدئ. که دوی قلف کېدل پیل کوي، نو د بریک پېدل پرېږدئ. څنگه چې تاسو ورو کیږئ، نو دا هم ګټور کېدی شي چې ټیټ گیر ته لار شئ. که ستاسو موټر د قلف ضد (یعني انټي لاک) بریکونه لري نو بریک ته ثابت فشار ورکړئ، بریکونه پمپ کوئ مه! د موټر د مالک لارښود کې شته لارښوونو باندې عمل وکړئ.

ښووبدونکي موټر څنگه کنټرول کړو

د ښووبدو څخه د بیرته راګرځېدو غوره لاره د دواړو مخ او شا ویل درايو موټرو لپاره ورته ده:

- بریک مه وهئ، دا به یوازې ښووبدل نور هم بد کړي.
- هغه لور ته سټیرېنګ تاو کړئ چې تاسو غواړئ موټر کوم لور ته لار شي.
- تاسو ممکن یو څو ځله کین او ښي خوا ته موټر وګرځوئ تر څو خپل موټر په بشپړ ډول کنټرول کړئ.

یادښت: د موټرو پرمختګونه، لکه د ثبات کنټرول، هم ممکن له تاسو سره ستاسو د موټر په اداره کولو کې مرسته وکړي، مګر دا د موټر چلونکي احتیاط بدیل نشي کېدی. داسې موټر چې څلور ټایرونه یې قوه لري او هغه چې ټول ټایرونه یې قوه لري، په واورې کې غوره ټیکاو لري، مګر په یخ باندې نه. د دې موټرو په کارولو سره له حده زیات اعتماد څخه محتاط اوسئ. مهمه نه ده چې تاسو کوم ډول موټر لرئ، دا ښه فکر دی چې خالي پارکینګ ته لار شئ او زده کړئ چې څنگه ستاسو موټر د یخ یا واورې په سطحو کې اداره کیږي.

قلف ضد یعنی انټي لاک بریکونه

انټي لاک بریکونه د خونديتوب په برخه کې یو مهم پرمختګ دی. دوی تاسو ته اجازه درکوي چې په ورته وخت کې بریک ونیسئ او موټر وګرځوئ. په بریک پېدل کې د شور او وایبرېشن تمه وکړئ. بریک پمپ کوئ مه

یا خپله پښه د بریک پیدل څخه مه لرې کوی ځکه چې داسې کول به د قلف ضد یعنی انټي لاک سیسټم غیر فعال کړي. ستاسو د موټر لارښود به تاسو ته وایي چې آیا ستاسو موټر ABS لري یا که نه. همدارنګه، د ABS خیرداري څراغ به ستاسو د وسیلې پینل کې په لنډ ډول روښانه شي کله چې تاسو خپل موټر روښانه کړئ.

یادښت: که ستاسو د ABS څراغ ستاسو د موټر روښانه کولو وروسته روښانه پاتې شي، نو ستاسو د موټر ABS سیسټم کار نه کوي. په هر صورت، موټر لا هم بریکونه لري.

د لید کموالی

د ورځي وخت کې موټر چلول

مطالعي ښودلي چې د ورځي په جریان کې له تټي رڼا سره روښانه مخکې څراغونو سره موټر چلول د مخامخ ټکر خطر له 20% څخه ډېر کموي. د موټرو جوړوونکو په ډېرو موټرو کې د ورځي چلېدونکي څراغونه نصب کړي دي. دا څراغونه په اوټومات ډول روښانه کېږي او باید ستاسو د مخکې څراغونو سره اشناه و نه نیول شي. د ورځي په جریان کې چلېدونکي څراغونه او مخکې څراغونه کولای شي له نورو موټر چلوونکو سره مرسته وکړي چې د ورځي په رڼا ساعتونو کې ستاسو موټر وگوري. په یاد ولرئ، کله چې اوږه، باران، او لږه لید محدود کړي نو تاسو باید خپل مخکې څراغونه روښانه کړئ. غوره عمل دا دی چې تل لږترلږه ستاسو د ټیټي رڼا مخکې روښانه څراغونو سره موټر وچلوئ، حتی د ورځي په جریان کې هم.

یادښت: د پارکینګ څراغونه باید یوازې هغه وخت وکارول شي کله چې ستاسو موټر پارک شوی وي.

د شپي موټر چلول

د ورځي په پرتله په شپه کې موټر چلول ډېر خطرناک دي ځکه چې تاسو نشئ کولای د شپي مهال په خپلې مخې کې تر لږې واټن پورې څه وگورئ. قانون غوښتنه کوي چې په موټرو باندې مخکې څراغونه باید د لمر لوېدو نیم ساعت وروسته څخه د لمر ختو نیم ساعت دمخه پورې روښانه وي. دا د ترلاسه کړئ چې خپل مخکې څراغونه روښانه کړئ - ستاسو د ورځي چلېدونکي څراغونه ممکن تاسو ته دا اغېز درکړي چې ستاسو مخکې څراغونه روښانه دي. تاسو باید تل د دې وړتیا ولرئ چې 4 ثانیې مخکې وگورئ. کله چې په شپه کې د ټیټي رڼا مخکې روښانه څراغونو سره په ساعت کې 40 مايله سرعت سره موټر چلوئ، نو تاسو "د خپل مخکې څراغونو په پرتله ډېر سرعت لرئ". دا په دې مانا ده چې تاسو نشئ کولای دومره لږې مخکې وگورئ چې په هغه ځای کې د بریښې چې تاسو یې لیدلې شئ، او تاسو ممکن له ټکر څخه د مخنیوي وړتیا ونلرئ.

د لوري او ټیټي رڼا مخکې څراغونه په سمه توګه وکاروئ

د لوري رڼا مخکې څراغونه هغه وخت وکاروئ چې په ازاده ساحه کې یاست او په سرک کې لږ موټر وي. حتی د لوري رڼا څراغونو سره، سرعت باید د ورځي په پرتله ټیټ وي. تل د ټیټي رڼا مخکې څراغونه وکاروئ کله چې نورو موټرو یا پلي ټلونکو ته نږدې کېږئ تر څو د موټر چلوونکو یا پلي ټلونکو د لید وړتیا ختمه نه کړئ. همدارنګه ټیټ بيم وکاروئ کله چې په داسې سیمو کې موټر چلوئ چې د سرک څراغونه لري یا کله چې لږه وي، او کله چې په بل موټر پسې شا ته ځئ.

مخاطب موټر چلوونکي خپل مخکې څراغونه ټیټ ساتئ.

کله چې په شپه کې موټر چلوئ، تاسو باید په چټکۍ سره خپل مخکې څراغونه ټیټ کړئ کله چې بل موټر ته مخامخ درته راشي یا شا ته ورپسې روان یاست.

د موټر مخکې څراغونو ته نږدې ورتل

که تاسو مخامخ رانږدې کېدونکي رڼا ته په مستقیمه توګه وگورئ، نو تاسو ممکن د څو ثانیو لپاره د لیدلو وړتیا له لاسه ورکړئ. د دې لپاره چې په لنډمهاله توګه د لیدلو وړتیا له لاسه ورکولو څخه مخنیوی وشي، تاسو باید د سرک ښي غاړې ته مخکې

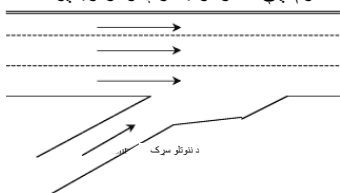
وگورئ تر هغه وخته پورې چې روښانه لور څراغونه تېر شي او ستاسو لید بیرته عادي حالت ته راستون شي. دا اقدام به له تاسو سره د بایسکل چلونکو یا پیاده تلونکو په موندلو کې هم مرسته وکړي څوک چې ممکن د سرک څنډې ته نږدې وي.

د ایالتونو تر منځ موټر چلول

د ایالتونو تر منځ سرکونه ډېر لښوونې لري، دا ویشل شوي سرکونه وي چې د لوړ سرعت سفر لپاره ډیزاین شوي وي. په بیلابیلو سیمو کې دوی د سترو لارو، عبوري مسیرونو، لاروونو، عوارضي سرکونو، د محدود لاسرسي لویو لارو یا ازادو لارو په نوم پېژندل کیږي. ځینې یې وریا دي او ځینې یې پیسو ادا کولو ته اړتیا لري. دا ټول ډېرې مهمې کټې لري. دا څو لښوونې لرونکي او د کنټرول شوي لاسرسي سرکونه دي په کوم کې چې تاسو کولای شئ پرته له مداخلې خورا اوږد واټن لپاره موټر وچلوئ. دا سرکونه د ګرندې او خوندي سفر لپاره ډیزاین شوي. دا مهمه ده چې تاسو د دې لارو په سمه توګه کارول زده کړئ.

د سرعت بدلولو لښوونه (سرعت ډېرول او یا یې کمول)

د لنډ واټن لپاره د ایالتونو تر منځ سرکونو سره څنګ په څنګ لښوونه شتون لري، کوم چې د ننوتلو یا تری وټلو ریمپونه (سرکونه) د ایالتونو تر منځ سرک سره وصل کوي. دا د هغو موټرو لپاره جوړ شوي چې د ترافیکو لښوونو ته د ننوتلو یا ورڅخه د وټلو پر مهال سرعت اخلي یا ورو کېږي.

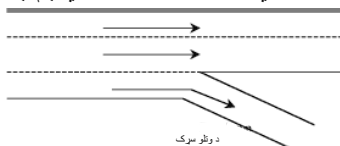

د ننوتلو ریمپ

دا یو لنډ یو اړخیز سرک وي چې بین ایالاتي لویې لارې ته د ننوتلو لپاره وي. تاسو اړتیا لرئ په چټکه توګه ترافیکو ته د ننوتلو لپاره په احتیاط سره وګورئ. د ننوتلو ریمپ تاسو د سرعت لین ته لیردوي چېرې چې موټر د بیان ایالاتي سرک په سرعت سره حرکت کوي. ښې خوا ته پاتې شئ، کین اړخ ته سبګنال ورکړئ، ګرندې شئ، له کین اړخ اوږې پورته د نه لیدلو وړ ځای وګورئ او لین بدل کړئ کله چې د سفر لین خوندي وي. ننوتونکي موټر چلونکي باید دمخه په انټر سټیټ یعنی بین ایالاتي لوی سرک کې موټر چلونکو ته لار ورکړي.

د بهر وټلو ریمپ

دا یو لنډ یو طرفه سرک وي چې د ایالتونو تر منځ سرک له بل سرک سره وصل کوي او تاسو ته اجازه درکوي چې په خوندي سرعت کې بهر وځئ. کله چې یو د ایالتونو تر منځ سرک څخه بهر وځئ تاسو باید د لین بدلون لپاره اشاره وکړئ، وټلو ته نږدې د کم سرعت لین ته لار شئ، او بڼودل شوي د بهر وټلو سرعت پورې ورو شئ.

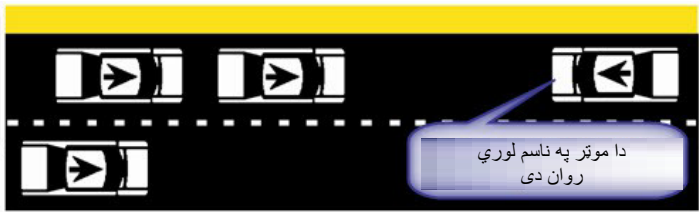

په انټر سټیټ یعنی د ایالتونو تر منځ سرک کې خوندي موټر چلول

1. خپلې سترګې په حرکت کې وساتئ تر څو پوه شئ چې ستاسو شاوخوا څه پېښېږي، او خپلې هېندارې ډېرې وختونه ګورئ.
2. مخکې موټر پسې شا ته ډېر نږدې مه ځئ. د دې معلومولو تر ټولو اسانه لار چې آیا تاسو له مخکې موټر څخه په خوندي واټن یاست یا نه، د 4 ثانیې فاصلي قاعده کارول دي. که چېرې سرک لوند وي یا ښویه وي، نو تاسو به اضافي واټن ته اړتیا ولرئ.
3. نور موټر چلونکي خبر کړئ چې تاسو څه کوونکي یاست مخکې له دې چې تاسو یې وکړئ. هیڅکله په ناڅاپي ډول مه ورو کېږئ یا لښوونه بدل نه کړئ. ډېرې د لین بدلونونه ناخوندي دي.
4. د لښوونو بدلولو یا یو موټر څخه تېریدو دمخه، خپلې هېندارې وګورئ، سبګنال ورکړئ، او په هغه لوري کې د نه لیدلو وړ ځایونه وګورئ چې تاسو ورته د حرکت کولو اراده لرئ.

5. هيڅکله د ترافيک لين کې موټر مه ودرؤئ. دا غيرقانوني ده چې په انټرسټيټ يعني د ايلټونو تر مينځ لوی سرک کې موټر ودرول شي پرته له دې چې دا اضطراري وي. که تاسو اړتيا لرئ د بېرني حالت لپاره ودرېږئ، نو د موټر خرابېدو لپاره ټاکل شوي لين ته لار شئ او بڼي اړخ ته دومره ډېر نږدې لار شئ څومره چې امکان ولري. که تاسو مرستی ته اړتيا لرئ، نو د خپل موټر بانېټ (يعني مخي ته د انجن پوښښ) پورته کړئ، موټر ته سپين ټوکر وټړئ، او په خپل موټر کې دننه پاتې شئ.
6. تاسو بايد په بڼي لين کې موټر وچلوئ مگر دا چې تاسو له بل موټر څخه تېرېږئ يا چې نښه بل ډول اشاره نښي.
7. کله چې سټري ياست نو موټر مه چلوئ. د سټريا په حالت کې موټر چلول په انټرسټيټ يعني لويو سرکونو کې د ټکرونو لوی لامل دی. که تاسو سټري ياست، نو دا مهمه ده چې ژر تر ژره په خوندي سيمه کې ودرېږئ او ارام وکړئ.
8. د يخ او واورې لخوا پوښل شوي بين الايالي يعني انټرسټيټ سرکونه او د دوی ريمپونه يعني اتصالونکي کوچني سرکونه خورا خطرناک کېدای شي. په ياد ولرئ چې ورو شئ او په احتياط سره موټر وچلوئ. سربرېره پر دې، پلونه او پورته خټلي لارې ممکن د اصلي (لوی) سرک په پرتله ډېر ښويه وي.
9. که له تاسو څخه خپل د وتلو ريمپ پاتې شي، نو هيڅکله مه ودرېږئ او بيرته مه ستنېږئ او هيڅکله د بېرني بيرته گرځېدو لاره مه کارؤئ. دا کراس اوور يوازې د اضطراري او ساتني موټرو لپاره دي. راتلونکي د بهر وتلو سرک ته لار شئ.
10. هيڅکله د موټر چلولو ځيني شرايطو لکه باران، لږه، واوره، يخ، او داسې نورو کې د کروز کنټرول مه کارؤئ.
11. کله چې تاسو د قانون پلي کوونکي، بېرني، يا جوړونې يو داسې موټر ته نږدې کېږئ چې د سرک په څنګ کې وي او ځلېدونکي څراغونه لري، نو ورو شئ. قانون وايي چې تاسو بايد په احتياط سره پر مخ لار شئ او د بېرني موټر څخه لرې لين بدل کړئ ځکه چې داسې کول خوندي وي. که تاسو نشئ کولای لينونه بدل کړئ نو تاسو بايد ودرول شويو موټرو سره خوا کې د تګ لپاره د سرعت حد څخه 20 مايله پر ساعت ورو شئ.

دا څه معنی لري که چېرې په داسې حال کې چې په وېشل شوي لوی سرک کې موټر چلوئ، او ستاسو بڼي خوا ته د لوی سرک څنډه ژير رنگ شوي وي؟ تاسو په يوه وېشل شوي سرک يا انټرسټيټ لوی سرک کې په غلط لوري کې پر مخ روان ياست. په يوه وېشل شوي سرک کې ستاسو بڼي خوا ته کرښه بايد سپينه وي.

د خراب شوي موټر لپاره لین

مخکې کېدل

کله چې له شا څخه بل موټر يا بایسکل ته نږدې شؤئ او تاسو غواړئ ترې مخکې شئ، ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو د خوندي تېرېدو لپاره کافي واټن لرئ. کين سيګنال وکارؤئ تر څو نورو موټر چلونکو ته خبر ورکړئ چې تاسو اړخ بدلونکي ياست، شا ته وگورئ تر څو معلومه کړئ چې آیا ستاسو موټر څخه بل موټر مخکې کېږي يا نه (د شا ته ليدلو هېندارو کې وگورئ او د نه ليدلو وړ ځای چيک کولو لپاره ستاسو د کين اړخ اوږې پورته وگورئ)، لين بدل کړئ او په کين اړخ کې تېر شئ. په شپه کې دا ممکن اړين وي چې خپل مخکې څراغونه له ټيټ څخه لور کړئ او بيا يې ټيټ کړئ تر څو ستاسو په مخ کې موټر چلونکي ته خبرداري ورکړئ چې تاسو ورڅخه د تېرېدو اراده لرئ.

که تاسو په داسې حال کې تېرېږئ چې ټرېلر را کېښئ، نو په ځانګړې توګه محتاط اوسئ چې تاسو د هغه موټر يا بایسکل څخه ښه مخکې ياست چې تاسو ورڅخه تېرېږئ مخکې له دې چې د هغوی د سفر لاین ته بېرته راشئ.

کله چې پراخه/پلن بار راکبئ یا داسې موټر چلوئ چې د معمول په پرتله ډېر پراخ وي، نو په ځانګړې توګه محتاط اوسئ، که تاسو کوم بل موټر چلونکي یا بایسکل چلونکي څخه مخکې کېږئ.

له موټرو او بایسکلونو څخه په کيڼ اړخ کې مخکې شئ. د خپل موټر او هر هغه موټر یا بایسکل تر مینځ لږترلږه څلور فوټه واټن وساتئ چې تاسو ورڅخه مخکې کېږئ. تاسو باید د هغه موټر یا بایسکل هاخوا چې تاسو ورڅخه مخکې کېږئ خورا لرې لار شئ تر څو تاسو وګولای شئ د دغه موټر یا بایسکل ټول مخ په خپلې داخلي شاته لیدلو اړینه کې وګورئ. خپل بڼې سیګنال وکاروئ، د خپلې اوږې پورته بڼې اړخ ته د نه لیدلو وړ ځای وګورئ، او د سرک بڼې اړخ ته راستون شئ. کله چې بل موټر له تاسو څخه تېرېږي، نو تاسو باید یو څه ورو شئ او موټر بڼې اړخ ته وساتئ. دا به بل موټر چلونکي ته اجازه ورکړي چې ډېر خوندي تېر شي.

یو موټر چلونکي ګولای شي په څو لیبونو سرک کې له بل موټر څخه بڼې اړخ ته مخکې شي. په هغو سرکونو کې چې څو لیبونه نلري، یو موټر چلونکي ګولای شي له هغه موټر یا بایسکل څخه په بڼې خوا کې مخکې شي چې کيڼ اړخ ته تاوېږي یا تاوېدو ته ځان چمتو کوي، که چېرې په خوندي ډول د تېرېدو لپاره ځای شتون لري. په هیڅ حالت کې له یو موټر څخه له سرک یا اصلي د سفر کولو برخې څخه هاخوا موټر چلولو له لارې نشئ تېرېدای.

په دې ځایونو کې له موټر څخه مه تېرېږئ

- غونډۍ
- ګولایي ګانې
- دریل پټلۍ
- څلورلارې
- که تاسو "مخې ته بدل شوي لاره ده" وګورئ.

د نشه یي توکو تر اغېز لاندې موټر چلول

پداسې حال کې چې ډیری موټر چلونکي یوازې د الکول په اړه فکر وکړي کله چې دوی د نشې یا اغیز لاندې کلمه اوري، خو الکول ځینېل یوازیني لاره نده چې موټر چلونکي یې د اغیز لاندې کېدی شي. نشه یي توکي، حتی د نسخې پر اساس او د نسخې پرته کارول کېدونکي درمل، ګولای شي په جدي ډول ستاسو د خوندي موټر چلولو پر وړتیا اغیزه وکړي. د خوبولې کېدلو پر مهال موټر چلول هم ګولای شي ستاسو د موټر چلولو پر وړتیا اغیزه وکړي او خورا خطرناک کېدی شي.

الکول او نور نشه یي توکي

د الکول ځینونکي موټر چلونکي د ترافیکي ټکرونو تر ټولو لومړی یعنی لوی لامل دی. په اوسط ډول په هرو 40 دقیقو کې یو کس د داسې موټر لخوا وژل کېږي چې شراب یې څښلې وي. دا د قانون خلاف دي چې د الکول یا نورو نشه یي توکو تر اغیز لاندې موټر وچلوئ. هغه موټر چلونکي چې څښاک وڅښي یا نور نشه یي توکي وکاروي په ځان یا موټر باندې ښه کنټرول نلري او دوی د دوی خپل ژوند او د نورو ژوند ته خطر دي. د ورمونت قانون وایي کله چې د یو کس وینې کې د الکول غلظت (BAC) د 0.08 یا له دې څخه ډېر وي، نو هغه "د تاثیر لاندې" یا "مختل" دی. دا مهمه ده چې په یاد ولرئ چې یو څوک د وینې الکول غلظت له 0.08 څخه کم لري نو هغه د تاثیر لاندې دی. حتی د شراب/الکول یو څښاک

ستاسو د پرېکړې وړتیا خرابوي.

له 21 کالو څخه کم عمر لرونکي چې د الکول

02. یا ډېر غلظت سره موټر چلوي ممکن د ترافیک عامه سرغړونې ټکټ ترلاسه کړي. د موټر چلولو جواز به وځنډول شي او موټر چلونکي باید په خپل لګښت د الکول او موټر چلولو زده کړې برنامه بشپړه کړي.

الکول ستاسو د موټر چلولو مهارتونو سره څه کوي؟

الکول یو نشه یي توکی دی؛ دا کولای شي او وږه کړي چې ستاسو په موټر چلولو اغیزه وکړي. کله چې الکول مصرف کړئ، نو هغه پرېکړې چې تاسو یې کوئ ممکن خورا غلط وي. الکول ممکن داسې ښکار یزې چې تاسو ته ځواک درکوي؛ داسې هیڅکله نه ده. دا ستاسو د فکر کولو پروسه لازم اغیزه کوي. په حقیقت کې، الکول یو زړه تنګوونکی دی؛ دا به تاسو په لاندې طریقو اغیزمن کړي:

- **د پرېکړې وړتیا** - تاسو ممکن نور د موټر چلولو په اړه ښه پرېکړې کولو توان ونه لرئ. تاسو ممکن فکر وکړئ چې تاسو ښه یاست، مګر تاسو د هغه خطرونو څخه خبر نه یاست چې تاسو یې اخلئ.
  - **د لیدلو وړتیا** - ستاسو مجموعي د لیدلو وړتیا ممکن خورا ډېره کمه شي.
  - **تمرکز** - ستاسو ذهن سرگردانه ګرځي، او تاسو تمرکز نشئ کولای.
  - **درک کول** - د هغه څه چې ستاسو په شاوخوا کې پېښېږي ستاسو د درک کچه به اغیزمنه شي. تاسو به په هغه څه نشئ پوهېدلای چې تاسو یې کوئ.
  - **احساسات (حسونه/ادراک)** - ستاسو احساسات له فشار لاندې شي؛ تاسو د سرعت احساس نه کوئ نو تاسو به نه پوهیږئ چې تاسو په سرعت سره موټر چلوئ.
  - **د غبرګون وخت** - غبرګون کول او ستاسو د پښې د گاز پېدل څخه بریک ته حرکت ورکول به له تاسو ډېر وخت ونیسي. دا د غبرګون ورو شوی وخت کېدی شي د خوندي رارسېدو یا بېخي نه رارسېدو تر مینځ توپیر وي.
- وخت د الکول اغیزو کمولو یوازینی لاره ده. د کافي څښل، په سړو اوبو غسل کول یا شاوخوا منډه کول به یو څوک له الکول اغیز څخه ازاد نکړي. د الکول هر یو څښاک لږترلږه یو ساعت وخت نیسي تر څو د الکول او د هغې اغیزې ستاسو له بدن څخه بهر وځي. دا په دې مانا ده چې تاسو ممکن د الکول اغیزو کمولو لپاره څو ساعته انتظار وکړئ تر څو تاسو وکولی شئ په خوندي ډول موټر وچلوئ.

نور نشه یي توکي

د نورو مخدره توکو یا خوب راوستونکو توکو (حتی د نسخې پر اساس او بی نسخې درمل) اخیستو وروسته موټر چلولو د الکول په څیر وژونکي کېدی شي، حتی د ځینې اشخاصو لپاره ممکن له الکول څخه ډېر وژونکي وي. مخدره توکي کولای شي تاسو ته د خوب راوستو لامل شي او تاسو د سم فکر کولو یا سم عمل کولو څخه وساتي. داسې رنگ احساس کول پداسې حال کې چې ګاډی چلوئ تاسو په لوی سر کې د مرګ لپاره برابرې وي. وخت د هر ډول درملو یا نشه یي توکو اغیزو کمولو یوازینی لاره ده.

که تاسو د DUI یا د نشه یي توکو اخیستو وروسته د موټر چلولو په جرم محکوم شئ، نو ستاسو جواز به وځنډول شي. تاسو باید لویه جریمه، د وکیل فیسونه، د الکول زده کړې ټولګې تادیه کړئ، تاسو ممکن زندان ته لار شئ او ستاسو د بیمې فیس به لوړ شي.

ورمونټ د "مضمّر رضایات" قانون لري - دا په دې مانا ده چې کله یو څوک جواز ترلاسه کوي، نو دا شخص موافق دی چې "هو" ووايي کله چې داسې ډول معاینې ترسره کولو غوښتنه وشي چې وګوري چې د شخص په بدن کې څومره الکول یا نور نشه یي توکي شتون لري. د پولیسو افسر ممکن له موټر چلونکي څخه وغواړي چې معاینه ترسره کړي که چېرې افسر فکر وکړي چې موټر چلونکي د الکول یا نورو نشه یي توکو د اغیز لاندې دی. که چېرې موټر چلونکي انکار وکړي، نو دوی به لږترلږه د شپږو (6) میاشتو لپاره د موټر چلولو جواز له لاسه ورکړي.

یادښت: ورمونټ د اداري تعلیق پروسه لري، دا پدې معنی ده چې تاسو کولای شئ د جنایې DUI محکوم کېدلو دمخه د مدني پروسې له لارې خپل جواز له لاسه ورکړئ.

مخکې له دې چې الکول وڅښئ فکر وکړئ!

- که تاسو غواړئ الکول وڅښئ، مخکې له دې چې تاسو پیل وکړئ پلانونه جوړ کړئ
- یو ټاکل شوي موټر چلونکي څخه کار واخلئ او ډاډ تر لاسه کړئ چې موټر چلونکي الکول ونه څښي. یو ټاکل شوی موټر چلونکي موافقه کوي چې الکول به نه څښي او نور نشه یي توکي به نه کاروي، او د نورو خوندي کور ته د رسولو مسؤلیت لري.
- مور یا پلار یا بل مسؤل کس ته زنگ ووهئ ترڅو کور ته خوندي سفر تنظیم کړي.

- د شپې پاتې کیدو لپاره تنظیم کړئ چېری چې تاسو یاست، که داسې کول خوندي وي.
- خپلو ملگرو ته غور ونيسی. که دوی تاسو ته د موټر نه چلولو په اړه خبرداری درکړي، نو د دوی اندېښني په جدې توگه پام کې ونیسی.
- مخکې له دې چې تاسو الکل څښل پیل کړئ، خپل د موټر کیلي هغه ملگري ته ورکړئ څوک چې الکل نه څښي، او څوک به چې تاسو ته د الکل څښلو وروسته موټر چلولو اجازه درنکړي.
- وخت د الکل اغیزو کمولو یوازینی لاره ده. هر یو د الکلو څښناک لږترلږه یو ساعت وخت نیسي ترڅو الکل او د هغې اغیزې ستاسو له بدن څخه بهر وځي. دا

پدې معنی ده چې تاسو ممکن د الکل اغیزې کمولو لپاره څو ساعته انتظار وکړئ ترڅو تاسو وکولای شئ په خوندي ډول موټر وچلوئ. د کافي څښل، حمام کول، ورزش کول، او داسې نور، نشي کولای ستاسو BAC یا د الکل اغیزې کم کړي.

د ورمونټ ایمرجنسي نرسانو ټولنه (ENCARE) د الکل اړوند

وژونکو حادثو په ځایونو کې د نښو نصبولو مالي مرسته کوي. کله چې تاسو د دې نښو څخه یوه وگورئ،

نو دا پدې معنی ده چې یو څوک په هغه ځای کې له دې امله مړه شوی چې موټر چلونکی د الکل یا شرابو نښې په حالت کې و.

که تاسو د خپل الکلو څښلو په اړه اندېښمن یاست، نو [VT Helplink](http://VTHelplink.org) سره اړیکه ونیسی. VT Helplink د الکل او نشه یي توکو اړوند ملاتړ او راجع کولو وړیا او محرم خدمت دی چې د ورمونټ د روغتیا څانگې لخوا چمتو شوی. یو پاملرنه کوونکی، روزل شوی متخصص به تاسو یا ستاسو له عزیز سره د رغیدو په لور گام پورته کولو کې مرسته وکړي.

مراجعه وکړئ VTHelplink.org ته، یا زنگ ووهئ 802-565-LINK ته، (یا پرته له کوم لگښت څخه زنگ ووهئ

833-565-LINK ته

په نیم ویده حالت کې موټر چلول

هر کال، ډېری ټکرونه له دې امله پېښیږي چې موټر چلونکی د موټر چلولو پر مهال ویده کېږي. دا ممکن د بل موټر، ونې یا د سرک غاړې بل شي سره د مخامخ ټکر لامل شي. نیم ویده موټر چلونکي ممکن دومره خراب موټر وچلوي چې داسې وښکاري چې دوی الکل یا شراب څښلي.

د نیم ویده حالت کې د موټر چلولو ځینې نښې په لاندې ډول دي:

- تمرکز کولو یا ستاسو د سترگو په خلاص ساتلو کې ستونزه درلودل
- په تکرار سره باسی/ارمی اخیستل
- تېر څو مایلونه چې تاسو موټر چلولی، په یاد کې نه راتلل
- له سفر لښونو څخه بهر حرکت کول
- د ترافیکي نښو خطا کول

هغه خلک چې په نیم ویده حالت کې موټر چلولو ډېر خطر لري هغه کسان دي چې د کافي خوب نه کولو وروسته موټر چلوي. ډېری وختونه په دې کې ځوانان، د شفت کاریکر او هغه خلک شامل وي چې ډېر ساعتونه کار کوي. پدې کې هغه خلک هم شامل دي چې ممکن پوهیږي یا نه پوهیږي چې دوی د خوب اختلال لري. موټر چلونکي ممکن پوه وي چې دوی ستړي دي مگر باور لري چې دوی کولای شي وپېښ پاتې شي. له بده مرغه، د دې پر ځای چې وپېښ پاتې شي، دوی ممکن ویده شي او موټر ټکر شي.

د خوب راتلو په وخت کې له موټر چلولو څخه ډډه وکړئ. که تاسو ته په سرک کې د موټر چلولو پر مهال خوب درځي، نو د اړخ ته کېدلو او ویده کېدلو لپاره خوندي ځای وموئ. ستاسو د کرکې پرانیستل او ستاسو راډیو غږ لوړول به تاسو وپېښ پاتې نه کړي. په حقیقت کې، کله چې تاسو د وپېښ پاتې کېدو لپاره د یوې طریقې موندلو هڅه پیل کړئ، نو دا باید یو یقیني نښه وي چې تاسو باید ودرېږئ او ارام وکړئ.

د توجه نه درلودلو په حالت کې د موټر چلول

څېړنې ښيي چې هر هغه څه چې ستاسو پام له موټر چلولو څخه لرې کوي ممکن د ټکر لامل شي. مهمه نده چې څه شی ستاسو د تمرکز اړولو لامل وي، هغه موټر چلونکي چې تمرکز یې اوبنتی ورته اساسي چلند ښيي. د تمرکز اوبنتل د دې لامل کېږي چې موټر چلونکی د ترافیک شرایطو یا پېښو ته، لکه د یو موټر د کین اړخ ته گرځېدلو یا له یو جانيي سرک څخه بهر وتلو لپاره ودرېلو ته ډېر په ورو ورو غبرگون کوي.

هغه موټر چلوونکی چې تمرکز یې اوښتی وي، ډېر ځله احتمالي خطرونو، لکه پلي تلونکو، بایسکل چلوونکو یا په سړک کې د خنډونو پېژندلو کې پاتې راځي. هغه موټر چلوونکي چې تمرکز یې اوښتی وي خپل "د خوندیتوب واټن" کموي، چې د دوی د هغو خطرونو اخیستو لامل کیږي چې ممکن دوی د تمرکز په حالت کې نه و اخیستي، لکه د راتلونکي ترافیک مخې ته کین اړخ ته ګرځېدل. بې پامې او په لاره ورکولو کې پاتې راتلل په ورمونت کې د پیاوړو تلونکو او بایسکل د موټر سره ټکرونو لپاره د موټر چلوونکي لخوا لامل جوړېدو تر ټولو عامې کړنې دي.

د تمرکز اړوونکو شیانو تنظیمول

- د اسانه لاسرسي لپاره خپل غوره راډیو سټیشنونه دمخه برابر کړئ او خپل سټیریو په کافي اندازه ټیټ غږ کې وساتئ ترڅو تاسو وکولی شئ د خپل ګاډي څخه بهر غږونه واورئ، لکه سایرن، د هارن غږ، یا د اورګاډي شپېلی.
- د مخکیني سیمې مسافر د نقشو یا نیویګیشن سیستمونو کې لاس وهنې پر ځای د "همکار پیلوټ" په توګه کار کولو لپاره وټاکئ. که تاسو یوازې موټر چلوئ، نو مخکې له مخکې منزله نقشه کړئ.
- د موټر چلولو پر مهال له خورلو او څښلو ډډه وکړئ. ډاډ تر لاسه کړئ چې ټول د خواړو توکي خوندي دي او د څښاک شیان په خوندي ډول د کپ ځایونو کې برابر ځایېږي.
- دا مه هېرئ چې ماشومان په موټر کې څومره ډېر د تمرکز اړولو لامل کېدای شي. دوی ته په موټر کې د بڼه چلند کولو اهمیت ور زده کړئ.
- که تاسو د موټر چلولو پر مهال ځان په "فکر کې ورک" ومومئ نو وقفه واخلي.
- په یاد ولرئ چې په موټر چلولو تمرکز وکړئ او له دې څخه مخنیوی وکړئ چې ستاسو د موټر دننه او بهر خلک یا شیان ستاسو پام واړوي.
- خپله شخصي سینګار په کور کې ترسره کړئ، نه په موټر کې.
- کورني څاروي کېدای شي تمرکز اړوونکي وي او باید په یو کریر کې وي، ستاسو په غیږ کې یا د حرکت کولو لپاره ازاد نه وي.
- سګرټ څښل یو تمرکز اړوونکی دی. د موټر چلولو پر مهال له سګرټ څکولو څخه ډډه وکړئ.

د احساساتو تنظیمول

احساسات پر خوندي موټر چلولو اغیزه کوي. تاسو ممکن د بڼه موټر چلولو توان ونلرئ که تاسو ډېر انډینمن، خوښ، په ویره کې، قهر یا په خپګان کې یاست. خپل ځان ته وخت ورکړئ ترڅو په آرام او سکون کې شئ. د دې کار کولو لپاره قدم وهل یوه ښه لار ده. له مخکې پلان جوړ کړئ. خپل ځان ته د موټر چلولو سفر لپاره اضافي وخت ورکړئ. سفر لپاره یو څو دقیقې مخکې وځئ. که تاسو ډېر وخت ولرئ، نو تاسو لږ احتمال لرئ چې ګړندی موټر وچلوئ یا قانون مات کړئ یا ټکر وکړئ.

ګرځنده تلیفونونه او نور برېښنایي وسایل

- د موټر چلوونکو لپاره دا د قانون خلاف دي چې د موټر چلولو پر مهال پیغامونه ولولئ یا واستوئ.
- دا د قانون خلاف دي چې موټر چلوونکی د پورټ ایبل (یعنې انتقالولو وړ) برېښنایي وسیله وکاروي پداسې حال کې چې په ورمونت کې په عامه لوی سړک کې موټر چلوي، پشمول د هغه وخت کې چې موټر پکې پر ځای ولاړ وي.
- هغه څوک چې له دې قانون څخه سرغړونه کوي باید د لومړۍ سرغړونې لپاره لږترلږه \$100.00 او اعظمي حد \$200.00 جریمه شي، او د دوهم ځل یا له هغې وروسته سرغړونې لپاره لږترلږه \$250.00 او اعظمي حد \$500.00 جریمه شي.
- یو څوک چې د دې برخې څخه د سرغړونې کولو مجرم شي پداسې حال کې چې په مناسبه توګه ټاکل شوي کاري زون کې موټر چلوي چیرې چې تعمیراتي، د ساتنې، یا د برېښنا، تلیفون یا نور داسې خدمتونو کارمندان شتون لري، باید د لومړي ځل جرم لپاره د هغه د موټر چلولو ریکارډ پر وړاندې دوه پوښتونه وټاکل شي او د دوهم یا ترې وروسته جرم لپاره پنځه پوښتونه وټاکل شي.
- په یاد ولرئ چې موټر چلولو ستاسو بشپړ تمرکز ته اړتیا لري.
- که چیرې تلیفون کولو ته اړتیا وي، نو په موټر کې شته مسافر څخه وغواړئ چې ستاسو لپاره زنگ ووهي یا له تلیفون کولو دمخه په خوندي ځای کې ودرېږئ.

- خپل ګرځنده تلیفون ته ځواب مه ورکوئ. تلیفون کوونکي ته اجازه ورکړئ چې یو پیغام پرېږدي، او بیرته زنگ ووهئ کله چې په خوندي ځای کې ودرېږئ.
- خپل تلیفون په موټر کې خوندي کړئ ترڅو دا د ټکر پر مهال په زور سره حرکت ونکړي.

د لارې (د مهارتونو) ازموینه

کله چې تاسو د جواز تر لاسه کولو لپاره د سرک ازموینه ترسره کوئ، معاینه کوونکي به څارنه وکړي تر څو وګوري چې آیا تاسو کولای شئ په خوندي توګه، مهرباني سره او په سمه توګه موټر وچلوئ. تاسو باید دا هم وپنښئ چې تاسو د سرک پر قواعدو پوهیږئ او کولای شئ تعقیب یې کړئ.

په یوه غونډۍ کې موټر چلولو پیل کول او موټر ودرول

کله چې تاسو ستاسو د سرک ازموینه ورکوئ، نو معاینه کوونکي به له تاسو په غونډۍ د موټر چلونې پیل کولو او درولو غوښتنه وکړي. تاسو ته به هدایات درکړل شي چې د سرک ښي اړخ ته موټر وچلوئ، ودرېږئ او بیا خپل پارکینګ/بیرني بریک تنظیم کړئ او د موټر گیر نیوټرل ته کړئ. داد تر لاسه کړئ چې تاسو په سمه توګه سیګنال کولو له لارې نورو ته د هغه څه په اړه خبر ورکړئ چې تاسو یې ترسره کوئ. د پارکینګ/بیرني بریک باید موټر له بیرته راستنیدو څخه وساتي. مخکې له دې چې غره ته موټر پورته کړئ، موټر په گیر کې واچوئ. د کین اړخ سیګنال وکړئ. خپلې هېندارې وګورئ، او کین اړخ ته د نه لیدلو وړ ځای وګورئ ترڅو داد تر لاسه کړئ چې ترافیک موټر چلولو لپاره خوندي دی. په نرمې سره اکسلېټر ورکړئ تر هغه چې تاسو احساس وکړئ چې موټر حرکت کوونکي دی او بیا د پارکینګ بریک خوشې کړئ ترڅو د موټر کوم شاته بیرته حرکت کولو مخنیوی وکړئ، او د موټر چلولو دمخه یو ځل بیا خپل کین اړخ اوږي پورته ترافیک لپاره وګورئ. تاسو باید وکولای شئ پرته له دې چې موټر شا ته بیرته حرکت وکړي د غره څخه پورته شئ.

یادښت: تاسو ممکن اړتیا ولرئ د تمخای ښي، یا بریک څراغ، یا بیرني حالت (لکه د سپي پر سرک منډه کولو) لپاره په غونډۍ باندې ودرېږئ. پر یوه غونډۍ د موټر چلولو پیل کولو پر مهال د موټر شا ته بیرته حرکت کولو څخه مخنیوي لپاره، یو موټر چلوونکي کولای شي لاندې تخنیکونو څخه کوم وکاروي:

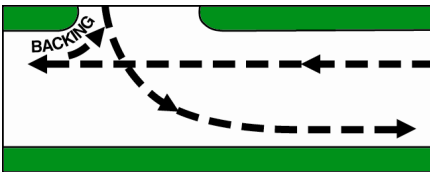
- په چټکۍ سره خپلې پښې ته له بریک څخه ګاز ته حرکت ورکړئ.
- خپل د پارکینګ/اضطراري بریک تنظیم کړئ. خپلې ښي پښې ته ګاز خوا ته حرکت ورکړئ. ګاز په ورو ورو سره فشار کړئ او په احتیاط سره د پارکینګ/اضطراري بریک خوشې کړئ ترڅو غونډۍ ته موټر پورته کولو ته دوام ورکړئ.

یادښت: کله چې پر غونډۍ مخ په ښکته موټر چلوئ، نو تاسو باید کلچ فرش ته ټیټولو سره یا په نیوټرل گیر سره ښکته مخ ته موټر ونه چلوئ.

موټر شاته ګرځول

کله چې تاسو د موټر چلولو ازموینه ورکوئ، نو تاسو به اړتیا ولرئ د اړخ سرک په کارولو سره د موټر شا ته ګرځولو لپاره لاندې پروسیجر وښایست.

1. څنگه چې تاسو خپل ښي اړخ ته جاني سرک ته نږدې کېږئ، لکه څنګه چې تاسو ته د معاینه کوونکي لخوا هدایات درکړل شوي، نو سرعت کم کړئ او په ټولو لوریو کې د ترافیک لپاره وګورئ. خپل د اړخ بدلولو څراغ روښانه کړئ ترڅو نور موټر چلوونکي پوه شي چې تاسو څه کوئ.

له جاني سرک څخه بس هاخوا تېر شئ او د سرک له غاړې یا څنډې څخه شاوخوا 18 انچه فاصله کې ودرېږئ. گیر رېورس (شاته ګرځېدلو) ته کړئ. د شا ته موټر راوستلو دمخه په ټولو لوریو کې د ترافیک لپاره وګورئ. داد تر لاسه کړئ چې د نه لیدلو وړ ځایونه وڅارئ.

2. کله چې جاني سرک له ترافیک څخه پاک وي، نو ورو ورو هغې کې شا ته موټر بوځئ. محتاط اوسئ چې د سرک ستاسو په خپل اړخ کې پاتې شئ. د شا ته موټر ګرځولو پر مهال ډېرې وختونه د شا کړکې له لارې وګورئ. شا ته موټر ګرځول ودرئ کله چې ستاسو موټر د کومو کراس واکونو یا درېدلو لاینونو هاخوا جاني سرک کې ټول دننه شي.

3. مخکي له دې چې تاسو شا ته ګرځېدلو سره بېرته سرک ته لاړ شئ، کيڼ اړخ ته اشاره وکړئ او موټر په مخکي تاللو لپاره ګير کي کړئ. کله چې راتلونکي موټر نه وي، نو د شا ته ګرځېدل بشپړولو لپاره پوره کيڼ اړخ ته وګرځئ.

تل خپل شاته وګورئ او موټر ورو ورو شا ته بوځئ. هيڅکله د يوې څلورلارې په اوږدو کې موټر شاته مه ګرځوئ. په ياد ولرئ، کله چې تاسو خپل موټر شا ته ګرځوئ نو تاسو په ټولو لوريو کې د ترافیک لپاره مسؤل ياست!

يادښت: ستاسو د موټر شا ته ګرځولو لپاره ډېری نور غوراوي شتون لري. هغه انتخاب چې تاسو يې کوئ د ترافیک شرايطو پورې اړه لري او دې پورې چې ايا دا قانوني دی يا نه. د بلاک چاپېره موټر ګرځول يا د پارکينګ ځای کارول تر ټولو خوندي انتخاب دی.

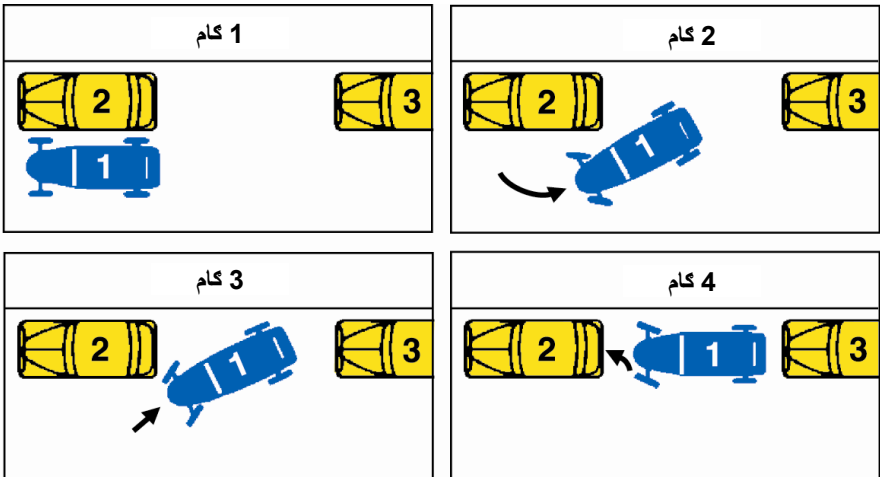
موازي پارکينګ

تاسو به د خپل سرک د ازمويښي په جريان کې موازي پارک کولو ته هم اړتيا ولرئ.

د پارکينګ ځای ته ننوتل

کله چې د پارکينګ ځای ته نږدې شئ، خپل د شاته ليدلو هېنداره وګورئ او د ښي اړخ سيګنال وکړئ. د مخکي موټر په څنګ کې ودرېږئ، له دوه څخه تر درې فوټو پورې تړي لري. موټر ريورس (شاته ګرځېدلو) ګير ته کړئ. د شا ته ګرځېدلو دمخه په ټولو لوريو کې د ترافیک او پياده تلونکو لپاره وګورئ. د نه ليدلو وړ ځايونو څارلو لپاره د خپلي کيڼ اوږي پورته وګورئ.

د لارښود په توګه لاندي عکسونو په کارولو سره، خپل موټر ته د پارکينګ ځای کې حرکت ورکړئ. د دې بشپړولو لپاره ډېری لارې شتون لري. ټول ميتودونه په بشپړ ډول ښي اړخ ته او بيا کيڼ اړخ ته سټيرنګ ګرځولو او په ورو ورو شاته ګرځېدلو پر مهال د شا ګرکي له لارې څارني ته اړتيا لري. د پارکينګ ځای کې موټر مرکز کې کولو لپاره په ورو ورو په مخکي لاړ شئ.

د پارکينګ ځای څخه بهر وتل

که اړتيا وي، نو موټر داسې موقعيت ته شا ته کړئ چې له هغې څخه د ترافیک لين ته بيا ننوتل په يو حرکت کې کېدې شي. کيڼ اړخ ته سيګنال وکړئ، د کومو موټرو، بايسکل چلونکو او پياده تلونکو لپاره شاوخوا وګورئ (د شاته ليدلو او اړخ ته ليدلو هېندارې وګورئ، او خپل کيڼي اوږي پورته د نه ليدو وړ ځای ته وګورئ). کله چې سرک صاف وي، نو په احتياط سره موټر وچلوئ. په ورو ورو سرک ته ننوځئ، محتاط اوسئ چې په خپل اړخ کې پاتي شئ.

یادښت: د سرک په ازموینه کې، تاسو ممکن یوازې د مخکې موټر شتون سره موازي پارک ته اړتیا ولرئ. داد ترلاسه کړئ چې لاهم ورته پروسېچرونه تعقیب کړئ.

ټکرونه

- د موټر چلونکو لخوا خرابی پریکړې د ډېری ټکرونو لامل کیږي. ځینې بېلګې یې دا دي:
1. د سرک حالاتو څخه ډېر گړندی موټر چلول.
  2. موټر چلولو ته پام نه کول.
  3. د دوی مخې ته موټر پسې شا ته ډېر نږدې موټر چلول.
  4. په مرکزي کرښې باندې موټر چلول.
  5. نورو ته د لارې حق نه ورکول.
  6. د الکل څښلو یا نورو نشه یي توکو یا درملو کارولو وروسته موټر چلول.
  7. له بل موټر څخه په داسې حال کې مخکې کېدل چې دا کار ناخوندي وي.
  8. هېندارې او د نه لیدلو وړ ځایونو ته نه کتل.

له حادثې وروسته څه وکړو

یو موټر چلونکی چې په ټکر کې ښکېل شي د قانون له مخې اړ دی چې ودریږي او هر هغه مرستې چمتو کړي چې په معقول ډول اړینې وي. ډېری وختونه هغه کسان چې په ټکرونو کې ښکېل وي گډوډ او خپه وي، نو د حادثې حالاتو لپاره چمتو اوسئ. دا به گټور وي چې پر هغو کامونو بیاکتنه وکړئ چې باید د پېښې په صحنه کې اخیستل شي.

1. که امکان ولري، ښکېل موټر د سفر له لټونو څخه بهر کړئ او په څنډه یې ودرئ. دا به د بل چا لپاره دا خطر کم کړي چې ښکېل موټرو سره ټکر وکړي، او د اضافي زیان او ټپي کېدو لامل شي.
2. که څوک ټپي شوي وي، 911 ته زنگ ووهئ. ټپي شوی کس هماغه ځای کې پرېږدئ چېرې چې دوی دي. تاسو کولای شئ دغه شخص ته غلط حرکت ورکولو سره هغه ته لا ډېر زیان ورسوئ. دغه شخص گرم او ارام وساتئ.
3. د پولیسو یو افسر به د 911 زنگ ته ځواب ووايي او د پېښې ځای به وگوري. د پولیسو افسر کولای شي د هغه څه په اړه حقایق ترلاسه کړي

چې پېښ شوي دي. پولیس به د یو یا بل موټر چلونکي لپاره اړخ ته اخلي. تاسو باید د پولیسو افسر ته خپل جواز، د اعتبار وړ راجسټریشن او بیمې ثبوت وښایست. تاسو باید کوم هغه شخص ته هم

4. خپل جواز وښایست څوک چې ټپي شوي وي یا د چا ملکیت زیانمن شوی وي. که تاسو پارک شوی موټر ووهئ او زیان ورته ورسوئ، او تاسو مالک ونه مومئ، نو تاسو باید خپل نوم، پته او د تلیفون شمېره ولیکئ او دا د موټر دننه او یا پرې باندې پرېږدئ. دا به مالک ته خبر ورکړي چې له چا سره اړیکه ونیسي.
5. که کوم څوک ټپي شوي وي، یا که زیان له \$3,000 څخه ډېر وي، نو تاسو باید د 72 ساعتونو په اوږدو کې د نقلیه وسایطو څانګې ته لیکلی راپور چمتو کړئ. د ټکرونو راپورونه د سرکونو په ښه کولو کې اډالنت سره مرسته کوي.

د ټکر راپورونه

تاسو کولای شئ د ورمونټ پولیسو هرې څانګې کې، یا د Department of Motor Vehicles, 120 State Street, Montpelier, VT 05603 سره اړیکه نیولو له لارې، یا په 802.828.2000 شمېره د تلیفون له لارې یا آنلاین یا د DMV دفتر کې د ورمونټ د ټکر راپور ترلاسه کړئ. دا ځینې شیان دي چې تاسو یې باید په احتیاط سره په پام کې ونیسئ: که تاسو حادثه لرئ.

1. دقیقاً چیرې پېښ شوی.

2. په ښار کې، د سرکونو نومونو ته پام وکړئ که چیرې حادثه په څلور لارې کې وي، یا پېښې ته د نږدې کور شمیره وگورئ.
  3. د ښارونو څخه بهر، خابونه پېژندل خورا ستونزمن وي مگر په ورته ډول مهم دي.
  4. د نږدې ښار نوم، د لارې شمیره یا د هغه سرک نوم معلوم کړئ چې تاسو پکې یاست، او د نږدې څلور لارې نوم، او چې دا له تاسو څخه څومره لرې دی، دا ټول معلوم کړئ. وگورئ چې دا د یو څه لکه د تلیفون پول (که دا شمیره ولری)، د پل پای، فارم هاوس، د ریل پټلۍ کراسینګ یا د ایالتونو تر منځ نږدې شمیر څخه څومره لرې دی.
  5. د مایل نښانې د ټکر صحنې دقیق موقعیت په گوته کولو لپاره کارول کېدای شي. دا معلومات له پولیسو سره د مرستې لپاره وکاروئ کله چې د پېښې راپور ورکوئ.
  6. د پېښې وخت.
  7. تشریح کړئ چې څه زیان پېښ شوی.
  8. دا واضح کړئ چې په پېښه کې کوم ډول زیانونه را منځته شوي دي.
  9. د بل موټر چلونکي نوم، پته، جواز او راجسټریشن نمبر تر لاسه کړئ. دا هم ښه ده چې په بل موټر کې شته خلکو او ټولو هغو کسانو نومونه او پني تر لاسه کړئ چې ټکر یې لیدلی دی.
- که تاسو له بل موټر سره ټکر کړی وي، نو بل موټر چلونکي حق لري ستاسو جواز، راجسټریشن او د بیمې معلومات وگوري.

یادونه: که چیرې د ورمونټ موټر چلونکي په بل ایالت کې له ټکر سره مخ شو، نو دا په هغه ایالت کې یې باید راپور ورکړل شي چیرې چې ټکر پېښ شوی دی.

تاسو باید پر خپلو موټرو سمه پاملرنه وکړئ

پلټنه

ستاسو موټر باید په کال کې یو ځل وپلټل شي. معاینه دادموني چې ستاسو موټر لږ تر لږه په کال کې یو ځل کتل کېږي، مگر تاسو باید دا په هر وخت کې په سمه توګه د چلېدو وړ وساتئ. که ستاسو موټر په سمه توګه نه شي، نو تاسو ممکن د ټکر په صورت کې پر وگڼل شئ.

د معاینې سټیکر په گوته کوي چې کله باید تاسو راتلونکي معاینه ترسره کړئ. ټول موټرونه باید د راجسټریشن په 15 ورځو کې وپلټل شي، مګر دا چې د اعتبار وړ د ورمونټ معاینې سټیکر ولري.

لاندې تجهیزات باید خوندي وي، په ښه کاري حالت کې وي، او په سمه توګه تنظیم شوي وي:

بریکونه

د وخت په تېرېدو سره بریکونه خرابېږي او باید نوې پټې یا اسټرونه (یعنې بریک شوز) ولري. ایل یا ګریس ممکن بریکونو ته لار شي او دوی خراب کړي. اوبه ممکن په نم لرونکي موسم کې د موټر چلولو پر مهال بریکونو ته ننوځي نو دوی به په سمه توګه موټر و نه دروي. د دورو لرونکو سرکونو خپلي ممکن بریکونو ته دننه شي او خراب یې کړي. په غرنۍ سیمه کې ډېری وختونه په اوږد سفر کې د بریکونو کارول به له حده ډېر د ګرمېدو لامل شي، او بیا به دوی په سمه توګه کار ونکړي. بریکونه باید په منظمې وقفې سره وکتل شي.

د خرابو بریکونو تر ټولو عام لامل دا دی چې دوی یو ځای په سمه توګه نه چلېږي. کله چې ناڅاپه بریکونه ونیسئ، نو یو بریک د بل څخه دمخه تابر دروي او ستاسو د موټر د ښوېدلو لامل شي. تاسو کولای شئ دا پخپله دې ته په پام سره وگورئ چې آیا موټر یو اړخ ته ګرځي کله چې په سرک کې په ورو سرعت کې سفر کوي او تاسو سټیرینګ سست نیولی وي، دا هغه وخت وکړئ چې نور موټر په سرک کې نه ښکاري.

داد تر لاسه کړئ چې د بریک سیستم کې کافي مايع/بریک آبل شتون لري. که تاسو وگورئ چې د بریک پیدل خورا لري تیت ځي، نو د بریک مايع په فوري توگه چپک کړئ ځکه چې ممکن په سیستم کې لیک وي.

تایرونه

تایرونه باید لږترلږه 32/2" د تریډ یعنی لیکو ژوروالی ولري. دا خوندي یا قانوني ندي چې تایرونه وکاروئ وروسته له دې چې لیکې یې په بشپړ ډول یا په تایر کې د سولېډو د نښو پورې موبیل شوي وي. د ابراهام لنکن عکس لرونکی یوه سکه د خپلې غټې گوتې او شهادت گوتې تر مینځ ونیسئ. لومړی د لینکن سر په خورا ژوره لیکه کې ځای په ځای کړئ. ایا تاسو کولای شئ د هغه ټول سر وگورئ؟ که هو، نو ستاسو تایرونه خورا موبیل شوي دي-په دوی باندې موټر مه چلوئ، او ډاډ تر لاسه کړئ چې بدل یې کړئ.

ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو په تایرونو کې د هوا مناسب مقدار وساتئ. له هوا ډیر ډک او لږ ډک دواړه ډول تایرونه ټیکاو کموي، د تایر ژر موبیل کېدو لامل کیږي، او د موټر ګرځول اغېزمن کوي. که ستاسو موټر یو اړخ ته حرکت کوي یا یې ګرځول ستونزمن وي، نو خپل تایرونه معاینه کړئ او خپل څرخونه چپک کړئ. ستاسو په مخکینيو تایرونو کې د څپو/موجونو په څیر نښې ممکن په دې معنی وي چې ویلونه له ترتیب څخه بهر دي. خوندي کار دا دی چې له مناسبې اندازې سره د لیکو ژوروالي لرونکي ټول ښه تایرونه ولرئ.

را ګرځول

که ستاسو د موټر را ګرځول ستونزمن شول، یا ستاسو سټیرینګ ویل خورا نرم حرکت کوي، نو تاسو باید هغه د ور مستري لخوا چپک کړئ. یوه ښه قاعده دا ده چې ستاسو سټیرینګ او هغه څه چې مستریان یې "مخکېنی برخه" بولي په کال کې دوه ځله معاینه کړئ.

څراغونه

ستاسو مخکې څراغونه باید داسې وساتل شي چې په سمه توګه کار کوي. په سمه توګه چلېدونکي او په سمه توګه کارول کېدونکي مخکې څراغونه بڼي چې موټر چلونکی د نورو چلونکو خونديتوب په اړه فکر کوي. که ستاسو مخکې څراغونه نت وي، خورا تیت وي، یا کثافات ولري، نو تاسو به ونه توانېږئ چې دومره لری مخکې وگورئ څومره چې ورته اړتیا ده. که چیرې څراغونه خورا لور وي یا یې تاسو تیت نکړئ کله چې یو موټر ستاسو په لور راځي، نو ستاسو مخکې څراغونه ممکن د بل موټر چلونکي د لیدلو وړتیا له مینځه یوسي.

شاته څراغونه، د درېدلو څراغونه، د اشارو څراغونه، او د پارکینګ څراغونه باید تل په سمه توګه کار وکړي. د شا جواز پلیټ باید روښانه وي تر څو دا د موټر له شا څخه لږترلږه 50 فوټ واټن کې ولیدل شي او ولوستل شي. کله چې څراغونه وسوځي، نو باید سمدلاسه د تولید کوونکي لخوا وړاندیز شویو څراغونو سره بدل کړی شي.

د برف پاک ریرونه

تاسو باید د برف پاک ربرونه ولرئ کوم چې په سمه توګه کار کوي. خپل برف پاک وساتئ، ځکه چې دا د ورځې او شپې دواړه وختونو کې د موټر چلولو لپاره ستاسو لید ښه کوي.

کرکی او ډیفروسترونه

ټول ډیفروسترونه - مخي ته او شا ته - باید په سمه توګه کار وکړي. د موټر چلولو هڅه مه کوئ مګر دا چې د کرکې داخل یې رطوبت څخه پاک وي او د کرکې بهر خوا له یخ او اوږې څخه پاکي وي. همدارنګه د ټولو کرکیو داخلي برخه پاکه وساتئ.

د هوا بهر ایستلو یعنی ایگزاسټ سیستم

د ایگزاسټ سیستم باید لیک نه وي. لیک کېدونکی ایگزاسټ ډېری وختونه د کاربن مونو اکساید مسمومیت یا مرګ لامل کیږي ځکه چې دا لیک د کاربن مونو اکساید ګاز ته اجازه ورکوي چې د موټر د مسافرینو ساحې ته داخل شي. تاسو نشئ کولای د کاربن مونو اکساید ګاز بوی کړئ. که تاسو ته خوب درځي یا د زړه بدوالی درته پیدا کیږي، نو دا ممکن د کاربن مونو اکساید مسمومیت په ګوته کړي.

د سرعت میټر او د مایلو نو میټر (Odometer)

ستاسو په موټر کې د سرعت میټر او د مایلو نو میټر باید په سمه توګه کار وکړي او باید هغه ځای کې وي چېری چې موټر چلوونکی کولای شي هغه وګوري. فدرالي قانون وايي چې په اوډوميټر کې شمیرې باید بدلې نشي او د اوډوميټر د شمیر بیان باید د پلورونکي او پېرودونکي لخوا لاسلیک شي کله چې موټر پلورل شي.

نور شیان چې په ذهن کې وساتي

یو موټر چلوونکی باید د دې وړتیا ولري چې د موټر مخ او اړخونو ته په واضح ډول وګوري، تر څو هېڅ شي باید خنډ نه وي. هغه شیان چې په موټر کې لیریدول کېږي، مسافریڼ، یا څاروي باید د موټر چلولو پر مهال د موټر چلوونکي مخه ونه نیسي. تاسو باید د شاته لیدلو هېنداره او هارن ولری. قانون وايي چې د شاته لیدلو هېندارې یا لمر نیوونکي څخه هېڅ شي باید ونه خړول شي.

د شینو کوریزو غازونو د بهر کېدو د کنټرول سیستم

موټرونه په ورمونټ کې د هوا د ککړتیا لویه سرچینه ده. په ټولیزه توګه دوی په ورمونټ کې د هوا له 50% څخه د ډېرې ککړتیا لامل دي. که څه هم نوي موټر د زرو مایلو نو په پرتله خورا پاک دي (په دې شرط چې دوی په سمه توګه وساتل شي)، دوی لاهم زموږ په هوا کې لوی مقدار ککړوونکي خوشي کوي. د دې لپاره چې ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو د موټر د شین کوریزو غازونو د اخراج کنټرول سیستم په سمه توګه کار کوي، دا د کلني معاینې پروسیجر برخې په توګه معاینه کېږي. د کلني معاینې برخې په توګه، کانتلیک بدلونکي معاینه کېږي تر څو ډاډ تر لاسه شي چې دا ستاسو په موټر کې شتون لري. که ستاسو موټر د کانتلیک بدلونکي لرلو ته اړتیا ولري او دا شتون نلري یا که کانتلیک بدلونکي خراب شي، نو دا باید بدل کړای شي. دا د فدرالي او ایالتی قانون خلاف دی چې د خپل موټر د کانتلیک بدلونکي له مینځه یوسئ یا میخانیک دا جلا کړي یا پکې ګوتې ووهي.

بله لاره چې موټر د هوا د ککړتیا لامل کېږي د گاز تبخیر له لارې دی. د کلني معاینې په جریان کې، ستاسو د موټر د گاز سرپوښ به معاینه شي تر څو ډاډ تر لاسه شي چې دا په ښه حالت کې دی. د ان بورډ تشخیصی کمپیوټر سیستم (On Board Diagnostic computer system (OBD)) به وکتل شي ترڅو ډاډ تر لاسه شي چې د موټر اخراج کنټرول سیستم په سمه توګه کار کوي. د ځانګړو ستونزو ساحې د سم فعالیت لرونکي "OBD" له لارې په ګوته کېدای شي.

د موټر اخراج په اړه او په دې اړه چې تاسو څه کولای شئ د امکان تر حده د ورمونټ د هوا په پاک ساتلو کې مرسته وکړئ، د نورو معلوماتو لپاره، [د طبیعي سرچینو ادارې](#) ویب پاڼه وګورئ.

د کلني معاینې برنامې په اړه پوښتنې د [نقلیه وسایطو څانګې](#) ته په (802) 2094-828 شمېره وړاندې کېدای شي.

د خوندیتوب کمر بندونه

قانون په موټر کې شته ټول افراد اړین کوي چې د خوندیتوب کمر بند، یا د فدرال لخوا تصویب شوي د ماشوم مسافرینو خوندیتوب سیستم له لارې د ځان ساتنه وکړي.

ستاسو د خوندیتوب کمر بند تړل

کله چې مو د خوندیتوب کمر بند (یا د سبټ کمر بند) تړلی وي، تاسو لږ احتمال لرئ چې په ټکر کې ټپي شئ یا ووژل شئ. د خوندیتوب کمر بندونه د موټر غوره کنټرول لپاره په خوندي، آرامه موقعیت کې کېناستل اسانه کوي؛ د خوندیتوب کمر بندونه تاسو په هغه موقعیت کې ساتي چې د موټر جوړوونکي غواړي چې تاسو پکې یاست. د خوندیتوب کمر بندونه خورا کنټرول دي کله چې په سمه توګه وکارول شي. د غېږې بیلټونه باید د ورننونه په اوږدو کې په کلکه وتړل شي، نه د معدې د پاسه. د اوږې کمر بندونه پر اوږې او د سینې په مینځ تېرېږي. د موټر جوړوونکو لخوا د سبټ کمر بند توسیع شتون لري. هېڅکله د اوږې کمر بند د خپل لاس لاندې یا شا ته مه را تاوهی. د خوندیتوب کمر بندونه داسې ډیزاین شوي چې ستاسو د بدن په خورا قوي برخو کې تېر شي ترڅو تاسو د موټر په ټکر کې خوندي وساتي. د خوندیتوب کمر بندونه تاسو په موټر کې دننه په یو موقعیت کې ساتي، پر ځای د دې چې له موټر څخه وغورځول شئ چېرې چې د مړینې او جدي ټپي کېدو خطر ونه لري. د خوندیتوب د کمر بندونو کارول په موټر کې شته افراد په موټر کې دننه په یو موقعیت کې ساتي چېرې چې په یو ټکر کې د نورو افرادو لخوا د ټپي کېدو خطر هم محدود وي.

د خپل ماشوم ساتنه وکړئ - دا قانون دی!

د موټرو ټکرونه له 3 څخه تر 14 کلونو پورې ماشومانو کې د مړینې لوی لامل دی. والدین او پالونکي هڅول کېږي تر څو ډاډ تر لاسه کړي چې د دوی د موټر سیټونه او بوسټر سیټونه (يعني د ماشومانو لپاره ځانګړي سیټونه)

د دوی په موټر کې په سمه توګه نصب شوي تر څو د خپلو ماشومانو د ټپي کېدو او مړینې مخه ونیسي.

په خورا ډېرو مواردو کې، والدین د خپل ماشوم سبټ په سمه توګه نصبولو څرګوالي په اړه مغشوش وي، نه پوهیږي چې هر سبټ په هر موټر کې نه تنظیم کېږي، یا دوی نه پوهیږي چې د دوی موټر کې د ماشومانو لپاره د ټیټ اینګرونو او ټیټرونو (LATCH) سیستم شتون لري. شاوخوا د هر موټر سبټ او ډېری موټر چې له

سپټمبر 1، 2002 نېټې راهیسې جوړ شوي، اړتیا لري چې د LATCH سیستم ولري.

LATCH دا اسانه کوي چې په لومړي ځل او هر وخت د ماشوم سبټ په سم موقعیت کې وساتل شي.

د مناسب سبټ غوره کولو په اړه د نورو معلوماتو لپاره یا تاسو ته نږدې د ماشوم خوندیتوب سبټ وړیا معاینې ځای موندلو لپاره، [Be Seat Smart](#) ته مراجعه وکړئ.

ماشومان - له زیږون څخه تر لږترلږه یو کلنی پورې او لږترلږه 20 پونډو وزن پورې

د غوره ممکنه محافظت لپاره، ماشومان په شاته سبټ کې وساتئ، د ماشوم خوندیتوب سبټ کې چې مخ یې د موټر شا اړخ ته وي، تر هغه چې د دغه ځانګړي سبټ لوړوالي یا وزن د حد لپاره امکان ولري. لږترلږه، د ایالت قانون اړتیا لري چې ماشومان تر یو کلنی او لږترلږه 20 پونډو وزن پورې شا ته وساتئ.

کوچنیان - له یو کال عمر او 20 پونډو وزن څخه تر څلور کلونو عمر او 40 پونډو وزن پورې

کله چې ماشومان د دوی شا اړخ ته مخ لرونکي سیټونو حد څخه لوی شي، نو دوی اړتیا لري چې په شا سبټ کې مخی ته مخ لرونکو د ماشوم خوندیتوب سیټونو کې سفر وکړي، تر هغه چې دوی د ځانګړي سبټ د اعظمي وزن یا لوړوالي حد ته ورسېږي.

ماشومان - شاوخوا د څلورو څخه تر لږترلږه اته کلونو پورې

کله چې ماشومان خپل مخي ته مخ لرونکي سیتونو حد څخه لوی شي، نو دوی ارتیا لري چې په شا ته سیت کې، په بوسټر سیتونو کې سفر وکړي، تر هغه چې د موټر د سیت کمر بندونه په سمه توګه تنظیم کېدای شي. د سیت کمر بندونه په سمه توګه هغه وخت تنظیم کېږي کله چې د غېږي کمر بند د ورنونو هډوکو سره په تماس کې د ورنونو په اوږدو کې په کلکه تنظیم شي او د اوږي کمر بند د سيني په اوږدو کې د سيني هډ سره په تماس کې تنظیم شي.

توین (له اته څخه تر دولس کلن پورې ماشومان) - اته کلن او ډیر عمر لرونکي

کله چې ماشوم د بوسټر سیت څخه د موټر سیت ته لېږدوي، نو د ماشوم پښې باید فرش ته ورسېږي پداسې حال کې چې د دوی زنگونونه راتاو شوي او شا یې د سیت شا سره لګېدلي وي. ماشومان کولی شي په شا سیت کې د بالغ سیت بېلت وکاروي که چېرې دا په مناسب ډول فټ شي (د غېږي بېلت د هېڼونو هډوکو سره په تماس کې د هېڼونو په اوږدو کې په کلکه فټ شي، او د اوږي بېلت د سيني په اوږدو کې د سيني هډ سره په تماس کې فټ شي).

يادونه: هېڅکله د ماشوم د خونديتوب سیت د ایډر بېګ مخي ته مه کېږدئ!

ستاسو د گادي چلولو ریکارډ کې پوانټونه اضافه کېږي هرکله چې تاسو د گادي چلولو قانون ماتولو کې مجرم وموندل شئ. د مثال په توګه، تاسو ته د لاندې جرمنو لپاره پوانټونه درکول کېږي:

1. سرعت، له 2 تر 8 پوانټونه، د سرعت حد څخه ستاسو د سرعت لوړوالي پورې اړه لري.
2. د گادي چلولو پرمهال متن پیغامونه، له 2 تر 5 پوانټونه.
3. د جواز پرته گادی چلول، 2 پوانټونه.
4. د Stop نښې یا سور څراغ لپاره ودرېدلو کې پاتې راتلل، 2 پوانټونه.
5. د پولیسو د افسر اطاعت کولو کې پاتې راتلل، 4 پوانټونه.
6. امبولانس، اور وژني ټرک، د پولیسو افسر ته د لارې حق ورکولو کې پاتې راتلل، 5 پوانټونه.
7. په کراس واک کې پیاده تلونکي ته د لارې حق ورکولو کې پاتې راتلل، 4 پوانټونه.
8. د ښوونځي هغه بس لپاره ودرېدو کې پاتې راتلل چې سور ځلېدونکي د خبرداري څراغونه یې روښانه کړي وي او درېدلی وي، 5 پوانټونه.

کله چې یو گادی چلونکی ټولټال 10 پوانټونه ترلاسه کړي، نو یو لیک به ورته لیږل کېږي چې گادي چلونکي ته خبر ورکړي چې د دوی د گادي چلولو امتیاز به باید وځنډول شي. د اورېدنې غوښتنه کېدای شي ترڅو د محکومیتونو او د ترلاسه شوو پوانټونو شمیر تایید کړي. د 2 کلونو په اوږدو کې ترلاسه شوي پوانټونه به دا وټاکي چې ستاسو د گادي چلولو امتیاز به څومره وخت لپاره وځنډول شي. څومره چې ډیر پوانټونه ترلاسه شوي - دومره د تعلیق یعنی ځنډولو موده اوږده وي. د پارکینګ غلطیو یا عیب لرونکو تجهیزاتو سرغړونو لپاره پوانټونه نه ورکول کېږي.

څنګه خپل موټر راجسټر کړئ

دا د موټر راجسټر کولو په اړه اساسي معلومات دي. د تفصیلي معلوماتو لپاره مهرباني وکړئ 802.828.2000 ته زنگ ووهئ یا مور ته آنلاین په dmv.vermont.gov مراجعه وکړئ. که تاسو په ویرمونټ کې ژوند کوئ او یو موټر لرئ چې تاسو غواړئ په سرکونو کې یې چل کړئ، نو تاسو باید دا راجسټر کړئ. که تاسو له بل ایالت څخه وروموت ته کډه کوئ، نو تاسو باید ایالت ته د راتلو په 60 ورځو کې دننه خپل موټر راجسټر کړئ.

راجسټریشن او پلټونه

د اعتبار وړ راجسټریشن ثبوت باید تل په موټر کې وي کله چې کارول کېږي. د پولیسو یو افسر حق لري چې دا وګوري. د راجسټریشن پلټونه باید په سمه توګه نصب شي ترڅو دوی ایله نشي. د راجسټریشن پلټونو هیڅ برخه باید د لید څخه پوښل شوی یا پټ نه وي، او دوی باید په هر وخت کې پاک وساتل شي. د شا پلټب باید باید روښانه کړل شي ترڅو دا لږترلږه 50 فوټ لرې څخه لوستل کېدای شي. هغه نمبر پلټب چې تاسو یې ترلاسه کوئ باید یوازې د دغه موټر لپاره وکارول شي. تاسو کولی شئ دا داسې نوي موټر ته انتقال کړئ چې تاسو یې واخلي که تاسو خپل زاړه موټر پلورئ یا یې مبادله کوئ.

خپل موټر پر بل جا پلورل:

1. نوي مالک ته د پلور بل ورکړئ چې پکې د پیروونکي (پیروونکو) نوم، پلورونکي (پلورونکو) لاسلیک، د پلور نېټه، او د موډل کال، جوړونکي شرکت، پرلپسې شمېره او د پېسو هغه مقدار شامل وي چې تاسو ته د موټر لپاره تادیه شوی.
2. د موټر د مالکیت سند شاته برخه لاسلیک کړئ کومه چې د نوي مالک نوم او پته نښي. همدارنګه د موټر د مایلونو شمیر او د پلور نېټه هم ولیکئ.
3. د 2011 یا نوي کال ماډل موټر ټولو پلورونو په وخت دا اړین دي چې د اوډومېټر شمیر بیان د پلورونکي او پیروونکي دواړو لخوا لاسلیک شي. دا بیان ستاسو د موټر مالکیت سند او/یا د وروموت د پلورلو بل (Vermont Bill of Sale) کې شامل دی.
4. له موټر څخه خپل د راجسټریشن پلټونه لرې کړئ.

خپل موټر مبادله کول:

1. نوي مالک ته د پلور بل ورکړئ چې پکې د پیروونکي (پیروونکو) نوم، پلورونکي (پلورونکو) لاسلیک، د پلور نېټه، او د موډل کال، جوړونکي شرکت، پرلپسې شمېره او د پېسو هغه مقدار شامل وي چې تاسو ته د گاډي لپاره تادیه شوی یا ستاسو د زاړه موټر مبادله کولو لپاره ټاکل شوی.
2. له هغه چا څخه چې تاسو ورسره مبادله کوئ، د هغه گاډي د پلور بل ترلاسه کړئ کوم گاډی چې تاسو ترلاسه کوئ. دا باید د هغه موټر په اړه معلومات ولري چې تاسو یې مبادله کوئ. د موټر د مالکیت اسناد ترلاسه کړئ په کوم کې چې په مناسب توګه تاسو ته مالکیت انتقال شوی.
3. له زاړه موټر څخه خپل د راجسټریشن پلټونه لرې کړئ، که تاسو غواړئ خپل راجسټریشن انتقال کړئ، نو پلټونه په هغه موټر نصب کړئ چې تاسو یې اوس پېرل وکړئ.
4. د راجسټریشن، مالیې او مالکیت لپاره غوښتنلیک ډک کړئ؛ د هغه موټر د مالکیت اسناد شامل کړئ چې تاسو اوس پېرل وکړئ. دا فورمې د 24 ساعتونو په اوږدو کې په مونټپیلیر (Montpelier) کې د نقلیه وسایطو څانګې ته د پوره فیس چک یا مني آرډر سره واستوئ.

ورک شوی راجسټریشن یا د راجسټریشن پلټونه

که له تاسو د راجسټریشن سند ورک شي نو تاسو کولای شئ زموږ په هر دفتر کې، د پوست له لارې یا آنلاین په dmv.vermont.gov کې د نقلیه وسایطو څانګې څخه یې بدیل ترلاسه کړئ.

که له تاسو د خپل راجسټريشن يو يا دواړه پليټونه ورک شي، نو د نقلیه وسايطو هر دفترکې، د پوليسو سټيشن کې، يا آنلاين په dmv.vermont.gov کې د بديل پليټ غوښتنلیک ترلاسه کړئ.

د نوم/بټي/د موټر بدلونونه

که تاسو خپل نوم، پټه يا د خپل موټر رنگ بدل کړئ، نو تاسو اړتيا لرئ د 30 ورځو په اوږدو کې د نقلیه وسايطو څانگې ته خبر ورکړئ.

د پيرولو او کارولو ماليه

غير کرایه شوي موټر

کله چې تاسو يو نوی يا زاړه موټر اخلئ، نو تاسو بايد ماليه ورکړئ. دې ته د پيرود او کارولو ماليه ويل کيږي او د هغه قيمت چې تاسو يې د غير اجاره اي موټر لپاره تاديه کړئ، يا د اوسني فينر مارکيټ قيمت، په دواړو کې چې کوم ډېر وي د هغې 6% وي.

د ورمونټ نوي اوسيدونکي چې د لومړي ځل لپاره له ورمونټ ايالت څخه بهر ترلاسه شوي موټر د راجسټريشن لپاره غوښتنه کوي په کوم باندې چې د پلور يا کارولو ماليه د هغه شخص لخوا تاديه شوي چې په ورمونټ کې د راجسټريشن لپاره غوښتنه کوي، يا د دوی د خاوند يا ميرمن لخوا، نو دغه شخص به د ورمونټ پيرود او کارولو ماليې څخه معاف وي کله چې ثبوت چمتو کړي چې په بل ځای کې تاديه شوي ماليه د ورمونټ ماليې سره مساوي يا ورڅخه ډېره ده، يا که موټر په داسې ځای کې راجسټر شوی وي چې لږترلږه له 3 کلونو څخه د پيرود يا کارولو ماليه راټولوي. که چيرې په بل ځای کې تاديه شوي ماليه د ورمونټ ماليې څخه لږه وي، نو د توپير مساوي ماليه به د تاديه وړ وي.

اجاره شوي موټر

د ورمونټ موټر پلورونکي يا د موټر په اجاره ورکونکي په استازيتوب سره د ورمونټ د موټرو ډيلر څخه د اجاره موټر د راجسټريشن، ماليې، او/يا مالکيت اسنادو لپاره ټول غوښتنلیکونو سره بايد د پيرود او کارولو ماليې محاسبه - د اجاره يي موټرو فورمه (VD-147) يا د اجاره د تړون کاپي او/يا د ډيلر ورک شيبټ (کاري پاڼه) شته وي. که مناسب توکي ترلاسه نشي، نو اجاره شوي موټر به د استملاک لگښت 6% سره ماليه شي.

د اجاره د موټر د ماليې وړ قيمت به د موټر د استملاک لگښت څخه د اجاره په پای کې د موټر قيمت منفي کولو وروسته د پاتې مقدار 6% محاسبه شي، لکه څنگه چې د پيرود او کارولو ماليې محاسبې - د اجاره شوي موټر فورمي (VD-147) يا لکه څنگه چې د اجاره تړون او/يا د ډيلر ورک شيبټ کې بيان شوي، پرته له دې چې ايا تاسو د اجاره په پای کې د موټر د پيرولو اختيار لرئ يا نه.

د موټر د مالکيت د سند معلومات

ټول موټر بايد د ورمونټ د موټر د مالکيت سند ولري. ځينې استثناوې په لاندې ډول دي: يو موټرسايکل چې له 300 cc څخه کم د انجن قوه لري او يو ټريلر چې 1,500 پونډ يا لږ وزن لري کله چې خالي وي. د ټولو نويو موټرو لپاره د توليد کوونکي لخوا اصلي سند اړين دی. تاسو نشئ کولای د دې پرته يو موټر راجسټر کړئ. ټول هغه موټر چې په ورمونټ کې راجسټر کيږي بايد د راجسټر کولو لپاره غوښتنلیک ولري. تاسو به د پلور بل او د پخواني مالک د مالکيت سند ته هم اړتيا ولرئ چې پکې يې تاسو ته مالکيت انتقال کړی.

د موټر د پیژندنې شمېره (VIN)

د موټر د پیژندنې شمېره (VIN) د خانګړي موټر د پیژندنې کوډ دی. په VIN کې 17 حروف شامل وي (عدونه او لوی توري) چې د موټر لپاره د خانګړي پیژندنې په توګه کارول شي. یو VIN د موټر خانګړي ځانګړتیاوې، مشخصات، او جوړوونکي ښيي. له 1981 دمخه، VINs د 11 څخه تر 17 حروفو پورې مختلف اوږدوالی درلود. تایید ته کله اړتیا وي

- هغه موټر چېد خورا ډیر زیانمن شوي موټر په توګه اسناد لري
  - هغه موټر چې د یوه باند (تړون) لاندې د مالکیت حقوق لري.
  - د کانادا په شمول له هر بهرني هیواد څخه راجسټریشن لرونکي موټر.
- د VIN تصدیق باید په ورمونټ کې بشپړ شي. د VIN تاییدونه باید د ورمونټ قانون پلي کوونکي افسر لخوا بشپړ شي، هغه کارمند چې د قانون پلي کوونکي واحد لخوا ګمارل شوی، څوک چې، د دې مقصد لپاره د قانون پلي کوونکي افسر د مستقیم نظارت لاندې دی، یا د DMV کارمند چې د ورمونټ د موټر کمیشنر لخوا ټاکل شوی.

بیارغول شوي موټر

هر هغه موټر چې په ورمونټ کې راجسټر کېږي چې د خورا زیانمن شوي ګاډي سرلیک لري، داسې موټر ته به یو د مالکیت اسناد صادر شي چې **REBUILT VEHICLE** کلمې به ولري. کله چې تاسو د **SALVAGE** موټر راجسټر کولو لپاره غوښتنه کوئ نو تاسو باید د موټرو د ځانګړي د کارمند یا د ورمونټ قانون پلي کوونکي شخص لخوا د دغه موټر د پیژندنې شمېره معاینه کړئ او د غوښتنلیک د VIN تاییدولو برخه بشپړه کړئ.

د ملکیت تصرف (Liens)

که تاسو د بانک، کریډټ اتحاديې، یا بل شخص څخه د موټر بیړلو لپاره پېسې پور کړئ، نو ویل کېږي چې موټر "لین" (یعنې د بل چا د ملکیت تصرف) لري. هغه شخص یا بانک چې تاسو ته یې پور درکړی د "لین لرونکي" په نوم یادېږي. د "لین لرونکي" نوم باید د راجسټریشن په غوښتنلیک کې وي. ستاسو د موټر د مالکیت اسناد، کله چې صادر شي، د لین لرونکي ته به واستول شي او تاسو ته به نه درکول کېږي تر هغه چې تاسو پور شوي پېسې بیرته نه وي ورکړي.

بیمه

ورمونټ یو قانون لري چې "د مالي مسؤلیت ساتنه" په نوم یادېږي. دا پدې مانا ده چې هغه موټر چې تاسو یې چلوئ باید د مسؤلیت بیمې لخوا پوښل شوی وي. د مسؤلیت او د ملکیت د زیان بیمه د بیمې تر ټولو مهم ډول دی چې تاسو یې باید ولرئ. دا تاسو د مالي زیان په وړاندې ساتي کله چې د بدن زیان یا د ملکیت زیان پېښ شي. د پوښښ اندازه باید د یو کس د مړینې یا ټپي کېدو لپاره لږترلږه \$25,000 وي؛ د 2 یا ډېرو خلکو د مړینې یا ټپي کېدو لپاره \$50,000؛ د ملکیت زیان لپاره \$10,000. تاسو باید په موټر کې د بیمې شرکت څخه یو کارت ولرئ چې ښیي چې موټر د بیمې پوښښ لري. که تاسو د پولیسو افسر لخوا ودرول شئ نو تاسو باید کارت وښیئ. که تاسو د موټر چلولو آزموینې ترسره کولو لپاره ځئ، نو هم تاسو باید دغه کارت وښیئ. که چېرې د پولیسو یو افسر تاسو ودروي او ستاسو د بیمې ثبوت کتلو غوښتنه وکړي، او تاسو بیمه نلرئ، نو افسر به تاسو ته د جرمي یو ټکټ درکړي. تاسو به جرمي شئ او ستاسو د موټر چلولو ریکارډ کې به دوه پوائنټونه اضافه کړل شي. که تاسو په خپل موټر کې بیمه لرئ او د پولیسو افسر تاسو ودروي، او تاسو ونه کولای شئ کارت افسر ته وښیئ، نو تاسو د دې کولو لپاره 15 ورځې لرئ. هغه کارت چې تاسو افسر ته ښیئ باید ښکاره کړي چې تاسو بیمه درلوده کله چې افسر تاسو ودرولي وئ.

که تاسو پرته له بیمې موټر چلوئ او له لاندې مواردو څخه هرڅه پېښ شي، نو ستاسو جواز به د موټر کمیشنر لخوا واخیستل شي تر هغه چې تاسو بیمه ترلاسه نه کړئ. تاسو به باید کمیشنر ته ثابت کړئ چې تاسو د پوره 3 کلونو لپاره بیمه لرئ.

- تاسو په حادثه کې یاست، حتی که ستاسو غلطې نه وي،
- تاسو د الکولو یا نشه یي توکو تر اغیز لاندې موټر چلوئ،
- تاسو د مالک له اجازې پرته د بل چا موټر چلوئ یا تاسو سره وي،
- تاسو پداسې حال کې موټر چلوئ چې ستاسو جواز خنډول شوی وي، لغوه شوی وي یا رد شوی وي،
- تاسو په داسې طریقه موټر چلوئ چې د بل کس د مریني لامل شي،
- تاسو د ټکر ځای پرېږدئ.

معاینه (د نورو معلوماتو لپاره 62 مخ وگورئ)

ستاسو موټر باید په کال کې یو ځل وپېل شي. معاینه دادمونې چې ستاسو موټر لږترلږه په کال کې یو ځل کنټل کيږي، مگر تاسو باید دا په هر وخت کې په سمه توګه د چلېدو وړ وساتئ. که ستاسو موټر په سمه توګه نه ځي، نو تاسو ممکن د ټکر په صورت کې پر وګنل شئ.

د معاینې سټیکر په ګوته کوي چې کله باید تاسو راتلونکې معاینه ترسره کړئ. ټول موټرونه باید د راجسټریشن په 15 ورځو کې وپېل شي، مګر دا چې د اعتبار وړ د ورومنت معاینې سټیکر ولري.

په څیرکتیا سره موټر وچلوئ او بچت وکړئ - د "Green Driving" لارښوونې

دلته د موټر چلولو 10 اغیزمنې لارښوونې دي چې تاسو ته به په ګاز کې پیسې بچت کړي، ستاسو د کاربن اثرات به کم کړي، او انرژي به خوندي کړي!

ورو شئ او سرعت وگورئ - په انټرسټیټ لوی سړک کې، د تیلو بچت کولو لپاره د 65 پرځای په ساعت کې 55 یا 60 میل سرعت سره موټر وچلوئ. EPA اټکل کوي چې یوازې په دې لارښوونې عمل کولو سره د تیلو اقتصاد کې 15 فیصدي غوره والی راځي.

نرمې سره اکسلېټر ورکړئ او بریک ونیسئ - له یو تمخای څخه په نرمې سره اکسلېټر کول او په نرمې سره بریک نیول د تیلو بچت کوي. ګړندی پیل کول، د ترافیک دننه او بهر تاوېدل راتاوېدل او سخت بریک کول تیل ضایع کوي او د موټر ځینې برخې، لکه بریکونه او ټایرونه خورا ژر مویني. د موټرو تر مینځ خوندي فاصله ساتلو او د ترافیک حالاتو اټکل کولو سره د خپل موټر حرکت اعظمي کړئ ترڅو په تدریجي ډول د بریک کولو او اکسلېټر کولو لپاره ډېر وخت ولرئ.

کله چې موټر پارک کړئ نو بې کاره ډېر وخت تېرولو څخه ډډه وکړئ - په موټر کې بې کاره وخت تیرول تیل ضایع کوي، د انجن خرابېدلو لامل کيږي، او کېدای شي د تنفسي ناروغیو لامل شي. د ژمي په موسم کې، د انجن روښانه کولو دمخه له کرکې څخه واوره او یخ لرې کړئ، خونديتوب لومړی دی: که چیرې د یخ لرې کېدل کافي نه وي، نو د اړتیا سره سم د موټر ګرمولو وخت ډېر کړئ. د امکان په صورت کې پر ځای ولارې پر مهال موټر ګرمول د 30 ثانیو پورې محدود کړئ. په ورو او په اعتدال سره موټر چلول د ګرمولو تر ټولو اغیزمنه لاره ده. که تاسو په ښار کې موټر پارک کړی وي، نو د 10 ثانیو څخه ډېر وخت لپاره بې کاره موټر روښانه ساتل د بندولو او بیا روښانه کولو په پرتله ډېر تیل کاروي. یو موټر بې کاره روښانه ساتل پداسې حال کې چې په عامه ځای کې بې توجه وي، د ورومنت د بې پامه موټرو قانون سرغړونه ده؛ که تاسو خپل موټر پرېږدئ، نو تاسو باید دا بند کړئ.

خپل ټایرونه وگورئ - ټایرونه د وړاندیز شوي ټایر فشار پورې په سمه توګه له هوا ډک وساتئ (کوم چې د موټر چلونکي اړخ دروازي جام او د موټر د مالک لارښود کې په نښانو کې موندل کېدای شي). یوازې دا کولای شي د تیلو اوسط مصرف له 3 تر 4 سلنه

کم کړي. له حده لږ د هوا ډک شوي ټایرونه د حرکت مزاحمت ډېروي او د تیلو بچت کموي. سربیره پردې، دوی په چټکۍ سره موبنل کیږي.

پر خپل موټر مهربان اوسئ - د انجن مناسب تیبون اې وسائې ترڅو موټر په اغېزناکه توګه وچلیږي. څرخونه په ترتیب کې (په یوه لیکه کې) وسائې. هغه څرخونه چې له یو بل سره جنګیږي (یعنې ترتیب کې نه وي)، تیل ضایع کوي. د هوا فلټرونه د سپارښتنې سره سم بدل کړئ. تل د مناسب ساتنې لپاره د مالک لارښود ته مراجعه وکړئ.

کم وزن سره سفر وکړئ - غیر ضروري وزن، لکه توکو کېښودلو ځای کې غیر ضروري توکي او په پورتنۍ ریک کې ډېری سامان د انجن کار مشکل کوي او ډېر تیل مصرفوي.

د تودوخې او اېرکنډیشن کارول کم کړئ - د تودوخې او اېرکنډیشن څخه په ځیرکتیا سره کار واخلئ تر څو په انجن زور کم کړئ. ستاسو د اېرکنډیشن کارول کمول کله چې تودوخه له 80 درجې څخه پورته وي کولای شي تاسو سره د تیلو له 10 تر 15 سلنه سپمولو کې مرسته وکړي. د وینټ (یعنې هوا چلېدلو سیستم) تنظیمول د امکان تر حده ډېر وکاروئ. په سیوري کې موټر پارک کړئ تر څو موټر یخ وسائې او د اېرکنډیشن اړتیا کمه کړئ.

په لوړ سرعت کې ویندو یعنې ګرمې بند کړئ - د خلاصو ویندو یعنې ګرمیو سره موټر مه چلوئ پرته له دې چې ستاسو سرعت د 50 مایله پر ساعت څخه تیب وسائې. د لوی سرک په سرعت کې د پرنیسټو ګرمیو سره موټر چلول په ګاډي باندې د هوا فشار ډېروي او د تیلو بچت ټیټوي.

د یو ځای کېدو سفرونه - ستاسو د سفرونو یو ځای کولو لپاره مخکې پلان وکړئ، او د ډېرو مایلونو سفر کولو بچت وکړئ. مخکې پلان کول به تاسو ته د دې وړتیا هم درکړي چې د ګني ګوني لارو بدیل لاره وکاروئ، چې لږ وخت لپاره د انجن پر ځای ولاړ موټر کې روښانه پاتې کېدو سبب به شي.

د موټر نورو سره شریکول - خپل کار، پیرلو او تفریح لپاره نورو سره شریک سفر وکړئ. دا نه یوازې د پټرولو بچت کوي، بلکې دا په یوازې توګه له سفر کولو څخه ډېر خوندور کېدی شي.

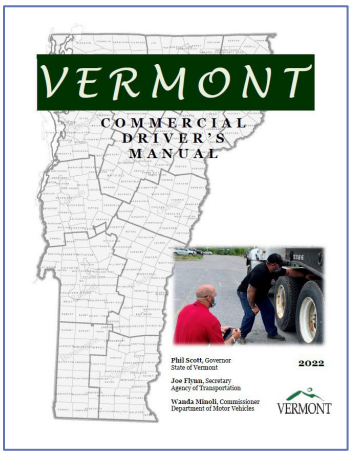
د سوداگریزو موټرو چلولو جواز

د سوداگریزو موټرو چلولو جواز د 26000 پونډو څخه ډېر وزن لرونکو یا د 16 یا ډېرو مسافرینو (د کادي چلونکي په شمول) یا د خطرناک توکو لپاره کارول کېدونکو موټر چلونکو لپاره اړین دی. د سوداگریز موټر چلولو جواز لپاره درې ټولګي شتون لري:

- **A ټولګی** - د 26,001 پونډو یا ډېر GCWR سره د موټرو هر ډول ترکیب، په دې شرط چې راکټل کېدونکی واحد 10,001 پونډ یا ډېر GVWR لري.
- **B ټولګی** - د 26,001 پونډو یا ډېر GVWR سره واحد موټر، په دې شرط چې راکټل کېدونکی کوم موټر 10,000 پونډ یا لږ GVWR لري.
- **C ټولګی** - د 26,000 پونډ یا لږ GVWR سره واحد موټرونه، چې نښانې لګول شوي خطرناک توکي لیردوي یا د موټر چلونکي په شمول د 16 یا ډېرو مسافرینو لیردولو لپاره ډیزاین شوي. دا موټر کولای شي د 10,000 پونډ یا لږ GVWR لرونکی موټر په ځان پسي راکټي.
- **د سوداگریز موټر چلونکی د لارښوونې (د زده کوونکي) جواز** - یو کس ته اجازه ورکوي چې د سوداگریز موټر چلولو زده کړي او په عامه لویو سرکونو کې د موټر چلولو عملي تجربه ترلاسه کړي.

له ایالتی او فدرالي قانون سره سم، هر څوک چې د بل ایالت څخه سوداگریز جواز ولري باید په ورمونت کې د استوګنې رامینځته کولو 30 ورځو کې دننه د سوداگریز موټر چلولو جواز ورمونت ته انتقال کړي. د سوداگریز موټر چلولو جوازونو او زده کوونکي جوازونو په اړه د نورو معلوماتو لپاره 802.828.2000 ته زنگ ووهئ.

د لیکلي ازموینې مهالویش کولو لپاره mydmv.vermont.gov ته مراجعه وکړئ. د CDL مهارت ازموینې مهالویش کولو لپاره، تاسو باید لومړی د مهالویش فیس دوی ته تادیه کړئ: CDL Unit, Department of Motor Vehicles, 120 State St., Montpelier, VT 05603-0001. کله چې فیس تر لاسه شي، تاسو کولای شئ د مهارت ازموینه مهالویش کړئ. د ورمونت سوداگریز موټر چلونکی لایسنس لارښوونه د نقلیه وسایطو دفترنو ټولو څانګو کې شتون لري.

د نقلیه وسایطو څانګه پوهیږي چې ستاسو لپاره موټر چلولو څومره مهم دي. هغه څوک چې معلولیت لري لا هم کولای شي جواز ترلاسه کړي. موټر ممکن د خوندي چلولو لپاره څه ځانګړي تجهیزاتو ته اړتیا ولري. که چیرې یو څوک چې معلولیت لري ځانګړي تجهیزاتو ته اړتیا ولري، نو دا باید موټر کې برابر راشي او سم کار وکړي. کله چې تاسو خپله ازموینه ورکړئ، نو ازموینه اخیستونکي ته د خپل معلولیت تشریح کولو کې رېښتیني اوسئ. که تاسو هغې ودانې ته ننوتلو کې مرستې ته اړتیا لرئ چیرې چې تاسو ازموینه ورکړئ، په دې صورت کې کله چې تاسو د خپلې لیدزمنې لپاره زنگ ووهئ نو مهالوېش کوونکي ته وواياست.

که تاسو څه طبي ستونزه لرئ لکه میرګي، د شکر ناروغي (چې د انسولین انجیکشن ته اړتیا لري)، یا کومه بله ناروغي چې ممکن د شعور له لاسه ورکولو لامل شي یا د بدن یو اندام مو له لاسه ورکړی وي یا په ویلچیر کې یاست، نو تاسو باید د معاینې لپاره د لیدزمنې مهالوېش کولو دمخه د نقلیه وسایطو څانګې، د موټر چلونکو پرمختګ برخې ته په 802.828.2000 شمېره زنگ ووهلو له لارې خبر ورکړئ. تاسو ته به د طبي ارزونې فورمه واستول شي چې باید ستاسو د ډاکټر لخوا بشپړه شي. کله چې ډاکټر فورمه بشپړه کړي، نو دا د بیاکتنې لپاره د نقلیه وسایطو څانګې ته بیرته واستوئ. تاسو ته به په لیکلې ډول خبر درکړل شي چې آیا ستاسو د زده کوونکي جواز صادرولو لپاره تاسو ته تصویب درکړل شوی یا نه دی درکړل شوی. که تاسو ډاډه نه یاست چې آیا یوه طبي ستونزه چې تاسو یې لرئ د زده کوونکي جواز ترلاسه کولو وړتیا اغیزمنه کوي یا نه، نو مهرباني وکړئ د مشورې لپاره د نقلیه وسایطو څانګې ته په 802.828.2000 شمېره زنگ ووهئ.

د معلولینو موټر چلونکو لپاره پارکینګ

یو څوک چې په تګ کې ستونزه لري ممکن د 10 ورځو لپاره پرته له فیس څخه موټر پارک کړي، په داسې پارکینګ ځای کې چیرې چې نور موټر چلونکي کولای شي یوازې یو ټاکلي وخت کې موټر پارک کړي. (داسې شخص په هغو ځایونو کې موټر نشي پارک کولای چېرې چې د موټر پارک کولو یا ودولو اجازه نه وي. دوی نشي کولای په داسې ځایونو کې موټر پارک کړي چې د ځانګړو موټرو لپاره مخصوص شوي وي، یا هر چیرې چې پارکینګ منع وي.) د دې کار لپاره، دغه شخص باید د راجسټریشن څانګې پلیټ یا پلکارډ (مشخص نښان) ولري چې د ورومنت نقلیه وسایطو څانګې لخوا صادر شوي وي، یا د بل ایالت لخوا صادر شوی د راجسټریشن څانګې پلیټ یا بله وسیله چې د معلولینو لپاره د پارکینګ مقصد لپاره کارول کیږي. یو معلول کس کولای شي د هر موټر لپاره د معلولیت لرونکي راجسټریشن پلیټونه ترلاسه کړي چې د هغه شخص په نوم راجسټر شوي وي. د دې پلیټونو لپاره اضافي فیس شتون نلري که چیرې موټر دمخه په ورومنت کې راجسټر شوی وي. که چیرې یو معلول کس موټر ونه لري یا د معلولینو راجسټر پلیټونه نه غواړي، نو دا شخص کولای شي د معلولیت لرونکي د پارکینګ پلکارډ (مشخص نښان) ترلاسه کړي. د معلولینو د پارکینګ پلکارډ (مشخص نښان) د رندو مسافرینو لپاره هم شتون لري.

یو شخص چې معلول دی یا یو سازمان چې د دوی فدرالي ID شمېره چمتو کوي، کولای شي د معلولیت لرونکي پارکینګ پلکارډ (مشخص نښان) لپاره غوښتنه وکړي. د پلکارډ (مشخص شو نښان) لپاره هیڅ لګښت نشته. فورمه د نقلیه وسایطو څانګې، د ایالتی پولیسو دفترانو، یا د ښار د منشي دفترانو څخه ترلاسه کېدای شي. تاسو باید د فورمې یو څه برخه ډکه کړئ او ستاسو ډاکټر باید د فورمې بله برخه ډکه کړي.

د معلولیت لرونکي پلیټونه/د معلولیت لرونکي شخص پلکارډ (مشخص نښان) ممکن لغوه شي که چیرې معلولیت لرونکي شخص معلولیت نه لرونکو اشخاصو ته د هغه د معلولیت لرونکي پارکینګ پلیټونو/پلکارډ امتیازاتو څخه ناوړه ګټه پورته کولو اجازه ورکړي.

هغه څوک چې په ناقانونه توګه د معلولیت لرونکي پارکینګ ځای کې پارک کوي ممکن د جریمې او د هغه د کادي راکټیل کېلو فیس تادیه کولو تابع شي.

د 9 V.S.A §4110 په حواله، یو موټر چلونکی چې د ورومنت ایالت یا کوم بل ایالت له قوانینو سره سم د معلولیت لرونکي پلیټ یا پارکینګ پلکارډ ورته صادر شوی، باید د هر هغه پټولو سټیشن لخوا بشپړ خدمت ترلاسه کړي چې د معلولیت د لاسرسي نړیواله

نښه يې ښکاره کړي وي، او په هغو بشپړ خدمت پټرولو سټيشنونو کې چې په لږ لگښت کې پخپله د خدمت تر لاسه کولو وړانديز کوي، بايد تيبټ نرخ تر لاسه کړي.
پخپله د خدمت پټرولو سټيشنونه، کله چې د هغه موټر چلوونکي لخوا غوښتنه وشي څوک چې د معلوليت پلټنې يا پارکينگ پلاکارډ لري، بايد يو خدمت چمتو کړونکي ته اړتيا ولري څوک به چې پخپله د ځان خدمت لگښت کې پټرول توزیع کړي.

د معلوليت لرونکو موټر چلوونکو لپاره د پيرلو او کارولو ماليه

يو موټر چې د معلوليت لرونکي شخص يا د دوی مور او پلار يا سرپرست ملکيت وي يا يې اجاره کړی وي چې خانگري تجهيزات لري، کله چې د دغه شخص لخوا راجسټر کيږي نو ممکن د پيرلو او کارولو ماليې تابع نه وي. که تاسو لاندې معيارونه پوره کړئ، نو تاسو ممکن د پيرلو او کارولو له ماليې څخه د معافيت لپاره وړ شئ:

1. تاسو بايد داسې معلوليت ولرئ چې تاسو يې د تل لپاره معلول کړي باسټ.
2. د موټر کنټرول بايد بدل شي تر څو دا تاسو ته وړتيا درکړي چې موټر وچلوئ، يا بايد د ميخانیکي ليرد وسيله ولري تر څو موټر ته د ننوتلو او بهر وتلو وړتيا درکړي.
3. ستاسو د موټر چلولو جواز بايد له بدل شويو کنټرولونو سره عملياتو پورې محدود وي، که تاسو د بدل شويو کنټرولونو نصبولو له امله د معافيت ادعا کوئ.
4. تاسو او کوم د مالکيت سند لرونکي مالکين/راجسټر کونکي ممکن يوازي يو فعال راجسټريشن ولرئ چې پکې په ورته وخت کې د پيرلو او کارولو ماليې معافيت شامل وي.
5. د VT-014 فورمه د ډاکټر لخوا لاسليک شوي.

12 څپرکی - والدین یا سرپرستان

د موټرو ټکرونه د تنکیو ځوانانو لپاره د مړینې او ټپي کیدو لوی لامل دی. د مور یا پلار یا سرپرست په توګه، تاسو د خپل ماشوم د خوندي موټر چلولو د عادتونو په اغېزمنولو کې مهم رول لرئ.

1. ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو تنکی ځوان د نظارت لاندې موټر چلولو تمرین کولو لپاره کافي چانس لري، حتی د اړتیا وړ 40 ساعتونو څخه ډېر لپاره.

2. د خوندي، مسوول او قانون اطاعت کوونکي موټر چلونکي په توګه ښه بېلګه وړاندې کړئ.

3. د تنکیو ځوانانو موټر چلونکو لپاره د پېژندل شویو د خطر لاملونو پر اساس د موټر چلولو امتیازاتو ساتلو لپاره د کورنۍ قواعد تنظیم کړئ او پرې خبرې اترې وکړئ. دا ډول مقررات کولای شي دا ستونزې حل کړي:

- د خونديتوب کمربند نه کارول
- ډېر سرعت سره موټر چلول
- د شپې موټر چلول (د شپې له 9 بجو څخه وروسته)
- د ګرځنده تلیفون یا نورو توجه منحرف کوونکو کارول
- څو تنکي مسافرین
- په نیم ویده حالت کې موټر چلول
- د نشه یي توکو تر اغېز لاندې موټر چلول

4. ستاسو له تنکي ځوان سره مرسته وکړئ تر څو له بل ځوان موټر چلونکي سره له سپرلی سره تړلي خطرونه وپېژني، په ځانګړې توګه هغه چا سره چې په خطرناک ډول موټر چلوي او/یا له قانون څخه سرغړونه کوي.

5. له خپل ماشوم او نورو والدینو سره خبرې اترې وکړئ ترڅو د هر چا سره مرسته وکړئ، دواړو یعنې موټر چلونکي او مسافرینو سره، چې د کم عمره موټر چلونکي جواز محدودیتونه تعقیب کړي. دا به له ټولو ځوانانو سره مرسته وکړي چې خوندي او د GDL قانون کې پاتې شي.

6. خپل ماشوم وهڅوئ چې د خونديتوب لپاره غږ پورته کړي کله چې له نورو موټر چلونکو سره سفر کوي.

7. د خپل تنکي ځوان موټر چلونکي لپاره خوندي، باوري او ښه ساتل شوی موټر غوره کړئ.

(د موټر د ټکرونو درجه بندي او د تنکیو ځوانانو لپاره د خوندي موټرو غوره کولو په اړه نورو معلوماتو لپاره www.iihs.org/ratings څخه لیدنه وکړئ)

یادونه: د زده کوونکي جواز او د کم عمره موټر چلونکي جواز دواړه "موقتي" دي او بیرته اخیستل کېدای شي.

- د مور یا پلار یا سرپرست په توګه، تاسو کولای شئ د نقلیه وسایطو څانګې کمیشن ته د لیکلو له لارې د خپل ماشوم لنډمهاله جواز وځنډوئ.
- د انحراف/د زیان تلافۍ بورډ لخوا سپارښتنه د 30 ورځو لپاره د جواز بیرته اخیستلو لامل کېدای شي.

اقتباس له: د سند لرونکي موټر جواز (GDL) په اړه د والدینو لپاره لارښود (A PARENT GUIDE TO THE GRADUATED DRIVER'S LICENSE (GDL))

- الکول، 7، 52، 53
 حیوانات، 19
 د قلف ضد، 48، 49
 بایسکلونه، 40، 52
 گرځنده تلفیون، 47، 56، 73
 د ماشوم سیت، 62
 د سوداگریز موټر چلولو جواز، 12، 17، 70
 اوسنی پته، 8، 10
 د زیرون نېټه، 8 اوسنی تمرکز، 54، 55
 د موټر چلوونکی زده کړه، 12، 13، 14، 15
 د موټر چلوونکي د امتیاز کارت، 11، 12
 نشه یی توکي، 52، 53، 58، 68
 بیړنی موټر، 31، 51
 د شین کوریزو گازاتو د اخراج کنترول سیستم، 61
 پرمختللی د موټر چلوونکي جواز، 9، 12
 بهرني اتباع، 9
 څلور ثانیې، 27، 28، 46
 جنسیت، 11
 د لاسو اشاري، 26، 41
 د موټر مخکي څراغونه، 19، 25، 42، 45، 46، 49، 51، 60
 د لوی سرک نېټې نېټنای، 34
 هویت، 4، 8، 9
 ضمنی رضایت، 53
 د ایالتونو تر منځ لویه لار، 28، 31، 38، 40، 50، 51، 59
 د کم عمره موټر چلوونکي جواز، 7، 12، 13، 14، 15، 20، 21، 23، 73
 د زده کوونکي جواز، 2، 3، 7، 12، 13، 15، 16، 20، 21، 23، 24، 25، 71، 73
 کپن اړخ ته موټر ګرځول، 26
 موټر سایکل، 16، 17، 23، 42، 43، 66
 د اړخ ته کېدلو او لارې ورکولو قانون، 31
 د شپې موټر چلول، 13، 20، 73
 آن بورډ تشخیص، 61
 موازي پارکینګ، 29
 مور او پلار، 21، 62، 73
 د پولیسو موټر، 31
 د پیژندنې ثبوت، 16
 موقتي، 15، 21، 73
 د ریل پټلۍ تېرېدو ځای، 29، 32، 37، 59
 د استوګنې اړتیاوې، 10
 د لارې حق، 28، 31، 32، 64
 بني اړخ ته موټر ګرځول، 31
 د موټر بنویېدل، 48
 ورو حرکت کوونکي موټر، 44
 د ټولنیز خونديتوب معلومات، 8، 9
 د سرعت محدودیتونه، 34، 38
 موټر درول، 25، 42، 56
 تنکي مسافرین، 73
 ازموینه، 14
 اورګاډي (ټریبوننه)، 33
 د موټر ګرځولو سیکنال، 26
 امریکایي پوځیان، 10
 د امریکا تابعیت، 9

د ورمونت ایالت
د ترانسپورت ادارہ

DEPARTMENT OF MOTOR VEHICLES
120 State Street
Montpelier, Vermont 05603-0001
dmv.vermont.gov

تہ: